

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İŞARET YAZILARI

MEHMET ALAGAŞ

WEB
“DARULKİTAP.COM”
“FACEBOOK / ÜCRETSİZ İSLAMİ E KİTAP İNDİR”

İŞARET YAZILARI

Önsöz

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Hamd, sena ve övgülerin en güzeli ezelde ve ebedde var elan, lutfuyla kainatı ve bizleri yaratıp var eden, sayısız nimetlerle yaşatan ve rahmetiyle doğru yolu gösteren Allah (cc.)'a mahsustur.

Salat ve selam da, alemlerin Rabbi tarafından sevilen, insanların ise tanıyıp idrak edebilme nisbetince sevebildikleri, efendimiz, önderimiz, rehberimiz Hz. Muhammed Mustafa'ya, aline, ashabına ve onun yolunu izlemeye çalışan ümmeti üzerine olsun.

"İşaret yazıları" adını verdiğimiz bu kitap çalışması, müstakil yazılardan oluşmaktadır. İlk bölümde yer alan "Sorgulama yazılan", yakın geçmişten günümüze uzanan olayları ve bu olaylarla gelişen din vakıasını genel bir sorgulamayı amaçlamaktadır. Nitekim bu yazı önyargılardan uzak bir muhasebe anlayışıyla okunduğu zaman, umud ediyoruz ki geliş sürecimiz ve içinde bulunduğumuz durum bir nebze de olsa aydınlanmış olacaktır.

Hepimiz biliyor ve iman ediyoruz ki, İlahi hesap gününden sonra geriye dönüş yoktur. Herşeyin açıklık kazanacağı İlahi hesap gününde geriye dönüş olmadığı için, açıklık kazanan yanlışlarımızdan ve yanlışlarımızdan da geriye dönebilmemiz mümkün değildir. Nitekim "Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekiniz" buyruğu, bizleri yanlışlardan ve yanlışlardan geriye dönüşün mümkün olduğu bu hayırlı hesaba davet etmektedir. Geçmişten günümüze gelişen durumumuzu bu anlayışla sorgular ve bu anlayışla değerlendirirsek, yanlışlardan ve yanlışlardan rücu ederek doğrularda bir araya gelebilmemiz mümkün olabilecektir.

İşte bu kitap çalışmasında söz konusu durumumuzla birlikte, bazı genel yanlış ve yanlışlarımızda da değinilmektedir. Gerçi İnsan dergisinin yayın çizgisinde bu gibi yanlışlara kısmi olarak değinilmiş ve müstakil makaleler olarak ifade edilmeye çalışılmıştı.

Fakat ne yazık ki, geçmiş tarihlerde yazılan bu yazılar, günümüzde de güncelliğini sürdürmektedir. Sizin de müşahade edeceğiniz bu durumun, iki ayrı nedeni vardır. Bu nedenlerden birisi, gündeme getirilen konuların, anlatılmaya çalışılan gerçeklerin yeterince anlatılamaması veya yeterince anlaşılmamasıdır. İkinci neden ise çok daha ciddi ve çok daha önemli bir nedendir. Önemli dediğimiz ve gerçekten önemli gördüğümüz bu neden, okunan, bilinen ve tasdik edilen gerçeklerin yaşanmaması ve zihinlerde bay-atlamasıdır!.

Nitekim bu iki nedeni dikkate alarak sözkonusu

makalelerin genişletilmiş şekli ve ilave makalelerle ortak sorunlarımıza tekrar değinmeye çalışıyor, yaşanması ve yaşamamız elzem olan hususlara tekrar tekrar dikkat çekmek istiyoruz.

Meseleler her ne kadar birbirinden müstakil konular olarak veriliyorsa da, bu konuların ortak bir anlayış içersinde değerlendirilmesi, meseleyi genel olarak anlamamıza vesile olabilecektir.

Selam ve rahmet üzerinize olsun..

Mehmed ALAGAŞ İzmir / 1990

Sorgulama Yazıları

Yaşanılan günü geçmiş günlere göre değerlendirmek, her insanın bilerek veya bilmeyerek yaptığı bir kıyaslamadır. İçinde bulunulan durumlardan hoşnutluk veya hoşnutsuzluk duymak, bu durumları olumlu veya olumsuz görmek, genel olarak böylesi kıyaslamaların bir neticesidir. Nitekim Resuluilah (s.a.v.) "İki günü eşit olan ziyandadır" buyruğu ile ziyan veya kazanç hesabının, geçmiş güne göre yapılacağına,

yapılması gerektiğine işaret etmektedir.

Bugünkü durumu İtibariyle düne göre bir adım ilerde olan insan, bugün kazançlı olan insandır. Düne göre bir adım geride olmak veya düne göre aynı durumda bulunmak ise ziyan olarak ifade edilmiştir.

İki Günü Eşit Olan Ziyandadır

Günümüz müslümanlart Efendimiz (s.a.v.)'in bu buyruğunu dikkate alıp, bu buyruğa göre yaşıyorlar mı?

Meseleyi genel durumlara göre değerlendirecek ve bu değerlendirmeye göre cevaplayacak olursak, söz konusu buyruğun dünyevi işler, dünyevi menfaatler çerçevesinde yaşandığını,

hatta baştaçı edildiğini söyleyebiliriz!.

Dünyevi durumlarını hesap ederlerken, bu hesabı dünkü durumlarına göre yapan insanlar, durumlarında düne göre bir değişiklik veya sermayelerinde düne göre bir artış yoksa, bu insanlardan ve hatta bu müslümanlardan "Zarar ediyorum!." feryatları yükselmektedir. Dünyevi işler ve dünyevi menfaatler çerçevesinde "İki günü eşit olan ziyandadır" buyruğunu benimseyen bu insanlar, gerçek hayata yönelik hesaplarda bu buyruğun çok uzaklarındadırlar.

Oysa biliyor ve inanıyoruz ki bu buyruk veya bu prensip, özellikle gerçek ve ebedi hayata yönelik hesaplarda dikkate alınması gereken bir prensiptir. Nitekim bu konuyla ilgili olarak Asr suresinde zikredilen ayet-i kerimeler, söz konusu buyruğu inandığımız istikamette açıklayan ayet-i kerimelerdir.

Asra andolsun;

İnsan gerçekten hüsrana içindedir.

Ancak, iman edip salih amellerde bulunanlar, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka.^{1[1]}

^{1[1]} 103-Asr 1..3

Birçok meselemize ışık tutan bu ayet-i kerimelerde, konumuzla ilgili olarak insanın hüsrانından, insanın kayıbından bahsedilmektedir.

Bu hüsrانndan, bu kayıptan kurtulanlar ise; mal, mülk biriktirerek dünyevi kazançlar elde eden zenginler veya zenginleşenler değil, iman ederek salih amellerde bulunan mü'minlerdir.

Bu ayet-i kerimelerde konumuza ışık tutan diğer husus ise insanın hüsrانını beyan eden Rabbimizin, bu hüsrانı beyan ederken neyin üzerine yemin ettiğidir. Çünkü şanı yüce Rabbimiz biz kullarına herhangi bir meseleyi beyan ederken yemin ediyor ise; bizlere beyan ettiğİ mesele ile yemin ettiğİ şey arasında hikmetli bir ilişki vardır. Nitekim bu ayet-i kerimelerde insanın hüsrانını beyan eden Rabbimiz, bu meseleyi beyan ederken asra yani zamana yemin etmektedir. insanın hüsrانı ile zaman arasında nasıl bir ilişki vardır?

Önce insanın hüsrانı üzerinde duralım.,

Hepimiz biliriz ki herhangi bir İnsanın hüsrana uğrayabümesi, bazı şeyleri kaybedebilmesi için, bu insanın öncelikle kaybettiğİ veya kaybedeceğİ şeylere sahip olması gerekir.

Kaybedilmesi mümkün olan şeyler,

mutlaka ve mutlaka sahip olunulan şeylerdir. Eşegİ olmayan birisinin, eşegini kaybetmesi söz konusu olmadığı gibi, sahip olunmayan veya sahip olmadığımız bir şeyi kaybetmemiz de söz konusu değildir.

O halde ayet-i kerimede zikredilen hüsrانndan neyi anlamamız gerekir?

Bu ayet-i kerime bütün insanları ve hatta hayatlarında hiçbir yararlı iş yapmayan, kazanç hanelerine hiçbir şey yazmayan müstekbirleri de muhatap aldığına göre; hüsrana uğrayabilecek olan bütün bu insanların kaybedecekleri şey nedir?

Bütün bu insanlar, neyi, nasıl kaybederek hüsrana uğrayabileceklerdir?

Bütün bu soruları Kur'an'ı Kerim'e götürdüğümüz zaman, bu soruların cevabını bulmamız zor olmayacaktır. Şanı yüce Rabbimiz Kufan'ı Kerim'de bütün insanları İslam fıtrattı üzerine yarattığını bildirmektedir. Daha açık bir ifadeyle bütün insanlar, İslam'ın kendilerine yüklediğİ emir ve nehiyleri yaşayabilecek bir fıtrata, bir yaratılışa sahiptirler. Böylesine muhteşem bir fıtrat üzerine yaratılan insanların, yaratılmasındaki neden ise Allah'a ibadettir. Alemlerin Rabbi olan Allah (c.c.), bütün cinleri ve insanları, sadece kendisine ibadet etmeleri için yarattığını bildirmektedir.,

Ben, cinleri de, insanları da, yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım.^{2[2]}

Allah'a ibadetin karşılığı ise, hepimizin bildiğİ ve iman ettiğİ gibi cennettir. Dolayısıyla İslam fıtratı üzerine yaratılan bütün insanlar, yaratılış nedenlerine göre yaşarlar ve Allah'a ibadetlerini yerine getirirlerse, gidecekleri yer şüphesiz ki cennettir. Bu gerçekleri idrak ettiğimiz zaman, şunu da idrak ederiz ki; herhangi bir insan doğduğı zaman bu makama namzet, bu fırsatlara sahip olarak doğmaktadır.

^{2[2]} 51-Zariyat 56

Bu fırsatların yakından bağılı olduğu en önemli faktör ise zamandır. Çünkü bütün bu fırsatlar, dondurulmuş veya hareketsiz fırsatlar değil; hareket halindeki zamana bağılı, zamanla gelen, zaman içinde yaşanan ve yine zamanla geçen fırsatlardır.

Meseleye örnek vermek gerekirse, bazı fabrikalardaki yürüyen tezgahlardan örnek verebiliriz. Herhangi bir işçi bu tezgahın belirli bir yerinde durmakta ve kendisine verilen direktife göre önünden geçen şişelere bir kapak veya bir etiket koymaktadır. Tezgahın hareket seyri, bir işçinin yapabilme gücü dikkate alınarak tesbit edilmiştir. İşinde dikkatli olan ve kaytarmayan bir işçi, önünden geçen bütün şişeleri etiketleyebilecek ve dolayısıyla yaptığı işin karşılığını alabilecektir. Fakat önünden geçen şişeleri belli bir süre etiketlememiş ise, yürüyen tezgahı aksi istikamette hareket ettirmesi ve etiketlemediği şişelerle tekrar karşılaşması mümkün değildir. Çünkü bu fırsat onun önüne bir kere gelmiş ve bir daha dönmek üzere geçmiştir.

İşte zaman içerisinde karşılaştığımız fırsatlar da böyledir. Yaşadığımız ömür de böyledir.

Yaşadığımız bir fırsata, yaşadığımız bir zamana tekrar geri dönmemiz, bunu tekrar yaşamamız mümkün değildir. Zamanla gelen, zaman içinde yaşanan ve yine zamanla geçen bu fırsatlar, nicelik ve nitelik olarak tekrar karşılaşılabileceğimiz fırsatlar değildir.

Netice olarak herhangi bir insanın, zamanla içice olan bu fırsatları değerlendirmemesi, fırsatların gereğini yapmaması, fırsatları telef etmesi... açık, apaçık bir hüsrandır. Çünkü bu fırsatları değerlendirmeyen, bu fırsatlardan faydalanmayan insanlar, hem bu fırsatları kaybeden ve hem de gereği yerine getirilmiş fırsatların karşılığı olan makamı veya diğer bir deyişle namzet oldukları cenneti kaybeden insanlardır.

İşte Asr suresinde beyan edilen hüsrandan ve hüsrana ile zaman arasındaki hikmetli ilişkiden anladığımız budur. İnsanın hüsrana, yaşadığı zamanla veya yaşadığı ömürle ilgili bir hüsrandır. Nitekim Asr suresinde beyan edilen gerçekler, Efendimiz (s.a.v.)'in buyruğunu açıkladığı gibi, Efendimiz (s.a.v.)'in buyruğu da, Asr surssinde zikredilen gerçekleri açıklamaktadır.,

"İki günü eşit olan ziyandadır."

Bu ifadeye matematik mantığı ile yaklaştığımız zaman, eşitlikteki ziyanı anlamamız mümkün değildir!.

Bugünkü konumu veya bugünkü seviyesi, dünküne eşit olan bir müslümanın ziyanı nedir?

İşte buradaki ziyan, o insanın veya o müslümanın, yaşadığı bir günün gereğini yapmamasıdır. Yaşadığı bir gün zarfında karşılaştığı fırsatları değerlendirmemesidir. Yaşadığı bir günlük fırsatlar ile bulunduğu konumda, bulunduğu seviyede, bir adım daha ileri gitme-mesidir. Atması gereken adımı atmaması ve dolayısıyla gelmesi gereken noktadan bir adım geri kalmasıdır.

İşte ziyan budur!.

Yaşanmasına rağmen gereği yapılmamış bir gün, telef olmuş veya ziyan edilmiş

bir gündür!. Çünkü sadece zaman faktörü, müslümanın değer kazanması için yeterli bir faktör değildir. Zaman faktörüyle değer kazanan şeyler, antika eşyalardır. Oysa biliyoruz ki herhangi bir insan, antika bir. halı veya antika bir sandalye değildir. Dolayısıyla insanın değer kazanabilmesi sadece yaşadığı zamanla değil, bu zamanın gereğini yapmasıyla veya yaşadığı zamanı değerlendirebilmesiyle mümkündür. Çünkü yaşadığı zamanı değerlendiren kişi, gerçek düzlemde kendisini değerlendiren kişidir.

Mukayese Ölçümüz

Yukarıdaki başlıkta "İki günü eşit olan ziyandadır." prensibini açıklama nedenimiz, bugünümüzü değerlendirirken yapacağımız ve yapmamız gereken mukayeselerin, bu prensibe göre yapılmasının gereğidir. Herhangi bir insan veya herhangi bir cemaat bugününü değerlendirirken, bugününü düne göre değerlendirecek ve düne göre nasıl bir konumda olduklarını belirleyecektir.

Nitekim yaşadığımız coğrafyadaki gelişen durumları genel olarak değerlendiren bazı yetenekli kardeşlerimiz, bu değerlendirmeyi düne veya yakın geçmişe göre yapmaktadırlar. Bu değerlendirmelerin bir neticesi olarak bugünkü durumlardan genel bir hoşnutluk veya hoşnutsuzluk duyuluyorsa; bütün bu neticeler, bugünün geçmişe göre kıyaslanmasından ortaya çıkan neticelerdir.

Ne var ki bütün bu neticeler, çoğu zaman birbiriyle uyuşan veya birbiriyle çelişmeyen neticeler değildir. Bugünkü durumları düne göre değerlendiren bazı kimseler, bugünkü durumlardan genel bir hoşnutluk duyarlarken; aynı değerlendirmeyi yapan bazı kimseler, bugünkü durumlardan genel bir hoşnutsuzluk duymaktadırlar.

Bu çelişkili neticelerin nedenini, sadece iyimserlikle veya sadece kötümserlikle açıklayamayız. Bize göre bu ayrılığın en önemli nedeni, varılan nokta ile varılması gereken nokta arasındaki boşluğun dikkate alınma-masıdır!. Mesela on yaşına varmasına rağmen, bu on yıllık süre zarfında sadece beş yaş gelişkinliğine ulaşan bir çocuğu örnek alalım. Bu çocuğun on yaşındaki durumu yani bugünü, geçmişe nazaran elbetteki farklıdır. Nitekim bu çocuğun bugünkü durumunu "İki günü eşit olan ziyandadır" prensibini dikkate alarak geçmişe veya doğum tarihine göre değerlendirecek olan bazı kimseler, aradaki gelişim farkını görerek ziyan edilmediğini söyleyecekler ve dolayısıyla karşılaştıkları bu'durumdan hoşnutluk duyacaklardır.

Fakat aynı vakıayı değerlendirecek olan bazı kimseler ise, normal gelişim sürecinde varılması gereken noktaya işaret ederek, varılan nokta ile varılması gereken nokta arasında önemli bir boşluğun olduğunu söyleyecekler ve bu durumu hoşnutsuzlukla karşılayacaklardır.

Oysa karşılaşılan bu vakıa, genel hoşnutluk veya genel hoşnutsuzluk gibi kesin ve genel ifadelerle tanımlanabilecek bir vakıa değildir. Çünkü bu vakıada hoşnutluk duyulacak boyutlar olduğu gibi, hoşnutsuzluk duyulan boyutlar da vardır. Netice olarak bu vakıanın her iki boyuttan değerlendirilmesi, olumlu ve

olumsuz yönlerinin birlikte dikkate alınması gerekmektedir.

İşte bu yaklaşım, itidalli bir yaklaşım olup, meseleyi sadece olumlu veya olumsuz yönden görerek ne fazla sevinmemiz gerektiğine ve ne de fazla üzülmemiz gerektiğine işaret edecektir.

Yaşadığımız coğrafyadaki genel durumları değerlendirirken, değerlendirmeye ilgili bütün bu yaklaşımları dikkate almamız gerekecektir. Bu önemli meseleye çok yönlü yaklaşıldığı zaman; hangi durumlardan, ne kadar sevinebileceğimiz ve yine hangi durumlardan, ne kadar üzülebileceğimiz ortaya çıkacaktır.,

Yakın Geçmişten Günümüze Genel Durum

Cumhuriyetin ilanından önceki durumları değerlendiren yazılarımızda, Osmanlı'nın son durumlarındaki ve hamete işaret etmiş ve dolayısıyla Osmanlı Devleti'nin yıkılışını, sağlam ve sıhhatli bir İslam Devleti'nin yıkılışı olarak görmediğimizi ifade etmiştik. Çünkü Batı'nın materyalist bakış açısıyla "Hasta adam" dediği Osmanlı Devleti, yaşanan olaylara İslami bakış açısıyla bakan için belki de bir mevta durumundaydı!.

Cumhuriyetin ilanından sonra ise din adına bazı kısmi kıpırdanmaların akabinde yaşanan bir fetret dönemi vardır. Yirminci yüzyılın ilk yarısına kadar süren bu fetret döneminde ise, din adına karşılaştığımız ve dikkate alabileceğimiz üç ayrı vakıa bulunmaktadır.,

Bunlardan birisi, varlığını gizi de olsa muhafaza etmeyi başaran tarikat vakıasıdır. İslam dinini tasavvufi bir bakış açısıyla yorumlayan bu akım; kalbi yöne ağırlık veren keyfiyetiyle, açıkça bir şeyler yapmaktan sakınan insanları kendisine cezbederken, görünürde devlete müdahale etmeyen çizgisiyle de, kendisine müdahale ettirmeyecek olan devletin baskısından kısmen uzaklaşabilmiştir.

Temelleri bu döneme dayanan ikinci vakıa, Risaie-i Nur veya genel ifadesiyle nurculuk v'akıası-dsr. Allah'a îman gerçeğini bayraktaştıran ve görünür düzlemde tarikatlara nazaran daha aktif ve daha ön plana çıkan bu hadiseyi, kendi zamanına ve mekanına göre değerlendirdiğimiz zaman, eksik de olsa gerekli ve olumlu bir hadise olarak görebiliriz. Çünkü bilindiği gibi bu dönemlerde yaygınlaşan ve yaygınlaştırılmaya çalışılan küfri akım ateistlikti. Bilimsellik adına yaygınlaştırılmaya çalışılan bu tanrıtanımazlık, batı kaynaklı batılı okuyan kesimler üzerinde etkili olabiliyordu. İşte bu küfri akımlara karşı Allah'a imanı ve iman gerçeklerini savunan, bu gerçekleri apaçık örneklerle anlatan nur risaleleri, özellikle bu boyutuyla kendi zamanında önemli bir boşluğu doldurmuş ve hayli taraftar toplayabilmiştir.

Yirminci yüzyılın ilk yansında din adına karşılaştığımız üçüncü vakıa ise, resmi din öğretisidir. Resmi oluşundan kaynaklanan meşruluğu ile halka daha yakın ve daha açık gözükten bu öğreti, devletin din politikasını açıklayan bir öğretilidir. Zamanın devlet yetkilileri din adtna ne konuşacak veya neyi, nasıl anlatacak ise, resmi din anlayışı adına konuşan kimseler de, genel olarak bu anlatımın birer

ifadesi olmuşlardır.

Yirminci yüzyılın ilk yarısındaki genel durumlar kısaca böyle iken, ikinci yarısında önemli diyebileceğimiz değişiklikler meydana gelmiştir. Genel düzlemde meydana gelen bu değişikliklerin temel faktörü halkın dini asabiyeti ve günyüzüne çıkan dini eğilimidir. Yüzyılın ilk yarısında değişik baskılar ve korkular nedeniyle dinden uzaklaştırılmaya çalışılan halk, geleneksel asabiyetleriyle dinden uzaklaşmamış ve bunun da ötesinde halka yapılan baskılar, halkta biriken ve gelişen bir tepkiye neden olmuştur. Nitekim politik hayatta Cumhuriyet Halk Partisi'nden çok farklı bir imajla halkın karşısına çıkan Demokrat Partisi'nin, büyük bir çoğunlukla iktidar olması, halktaki bu tepkinin ve dini eğilimin seçimlere yansımalarıdır. Demokratlığın veya liberalizmin ne anlama geldiğini bilmeyen halkın, Demokrat Parti'yi destekleme nedeni, hiç şüphesiz ki geleneksel dini asabiyetleriydi.

Netice olarak halkın durumu, iktidarın ve politik hayatın durumunu da etkilemişti. Dolayısıyla yüzyılın ikinci yarısındaki şartlarda ve genel düzlemin yapısında önemli sayılabilecek değişiklikler olmuştu.

Daha önceleri türkçe okunan ezan tekrar aslına döndürülmüş, Allah ile kul arasında gizli münasebetler ve ferdi ibadetler şeklinde tanımlanan din bu tanımlamaya göre serbest bırakılmıştı!.

Daha önceki baskı dönemini yaşayan insanlar, bu değişikliği büyük bir rahmet olarak algılamışlardır. Nitekim din adına varlıklarını sürdüren gruplar, bu değişikliği genel olarak desteklemişlerdir. Geçmişe nazaran rahatlık kazanan resmi din öğretisi ise anlatım sınırlarını genişletmiş, keyfiyet itibarıyla geleneksel din anlayışını tercih etmiştir. Çünkü İslam olduğu veya islami görül- düğü sürece devlete müdahale etmeyen geleneksel Sünni anlayış, resmi din öğretisi için hazır ve kullanılmaya elverişli bir anlayıştır. Zamanın devleti veya zamanın iktidarı İslam(!) olarak telakki edildiği ve bu şekilde empoze edildiği zaman; söz konusu geleneksel sünni anlayış gayet rahat bir şekilde yerine oturtulacak ve bu safsatalarla tanımlanan resmi din öğretisi, Ulu'l emr gördüğü laik devletin bir metresi, bir kapatması durumuna gelecektir.

Genel düzlemde meydana gelen bu gibi değişikliklerden etkilenmeyen ve bunların dışında bir yapılanmaya sahip olan ordu, muhtelif zamanlarda bu değişikliklere müdahale etmiştir. Uzun yıllar ordunun kontrolünü elinde bulunduran ve ordudaki atamalarda önemli rol oynayarak, ordu üzerinde etkinlik kazanan İsmet İnönü, yine bu etkinliğin bir uzantısı olarak bazı askeri müdahalelerden sonra ordunun tercihiyle iktidara gelmiştir.

Sonraki yıllarda ise ordunun CHP'ye yönelik bu desteğinin gittikçe azaldığını görüyoruz. Bu değişikliğin en önemli nedenleri ise ABD çizgisinin orduda makes bulmaya başlaması ve CHP'nin aşın sol fraksiyonlara sıcak yaklaşmasıydı.

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında, sağ veya muhafazakar partiler ile kendilerini dine nisbet eden gruplar arasındaki diyalogları, iki ayrı aşamada gözlemleyebiliriz. Ellili ve altmışlı yıllardaki birinci aşamada, özellikle dinci grupların bu

partilere yakınlaştığını görüyoruz. Bunun nedeni ise yukarda da belirttiğimiz gibi geçmiş yıllarda dine yönelik baskılardan duyulan nefret ve söz konusu ılımlı değişikliğin rahmet oarak algılanmasıydı. Altmışlı yıllardan sonraki ikinci aşamada ise bu dunjm-lar genel olarak değişmektedir. Bu ikinci aşamada dinci gruplar siyasi partilere değil, siyasi partiler dinci gruplara yaklaştırmaya başlamaktadır. Önemli gördüğümüz bu değişikliğin tabi ki birçok nedenleri vardır. Bunlardan birisi muhafazakar partilerin fazlalaşması ve çoğulcu demokraside iktidar heveslisi olan bu partilerin oy ihtiyacıdır. İkinci önemli neden ise dine yaklaşımda diğer partilerden çok daha radikal gözüken ve doıayısıyla dinci grupları kendisine cezbedebilecek olan MSP vakıasıdır. Kendilerine sağcı denilen liberalist partilerde görülen dine yakınlaşma veya dinibütün bir politikacı gözükmeye eğilimlerinde, hiç şüphesiz ki bu partileri destekleyecek olan dinci gruplarla birlikte MSP'nin de önemli bir etkisi olmuştur.

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında daha uygun bir ortamla karşılaşan tarikat ve nurculuk vakıası oldukça genişlemiş ve ilerleyen yıllarda politik düzlemde önem kazanmıştır. Kaynak ve keyfiyetleri itibariyle siyasi tecrübeleri olmayan ve bunun da ötesinde çeşitli kollara ayrılmış bulunan tarikatler, poütik düzlemde ortak ve istikrarlı bir çizgi takip edememiş ve bazı istisnaları hariç tutarsak genel olarak çok partili demokrasinin, çok gruptu bir ögesi durumuna gelmiştir.

Bölünmesi ve kouara ayrılması geçmişe dayanmayan Nurculuk vakıası ise, değişen şartlara rağmen değişmeyen keyfiyeti itibariyle resmi din anlayışıyla paralel bir çizgiye gelmiştir. Yirminci yüzyılın ilk yarısında aygınlştırılmaya çalışılan Ateistliğe karşı makul ve olumlu gördüğümüz bu hareket; ateistliğin değil, müşrikliğin yaygınlaştırıldığı yirminci yüzyılın ikinci yarısında bu makul ve olumlu çizgisinden uzaklaşmıştır.

Çünkü biliyoruz ki, ateistliğe ve tanrıtanımazlığa karşı Allah'a iman üzerinde durulması,

Allah'ın varlığına kesin işaret eden ayet-i kerimelerin açıklanması, bu İlâhi gerçeklere tabiatı ve tabiat olaylarından açık örnekler verilmesi., gerekli ve olumlu bir yaklaşım iken;

Allah'ın varlığını kabul etmelerine rağmen yaşantıyla ilgili birçok yönelişlerde şirke bulaşan, şirk içinde kalan insanlara, İlâhi davetin sadece bu boyutunun götürülmesi ve bu meselelere ağırlık verilmesi, o insanların uyanmasına değil, uyutulmasına neden olacaktır. Nitekim yirminci yüzyılın ikinci yarısındaki hakim eğilim budur. Halkın genel durumu ve tepkisi dikkate alınarak, ön plana ateistlik değil, müşriklik çıkarılmıştır. Sağcıyla, solcusuyla birçok politikacıdan "Elhamdülillah müslümanız!." ifadeleri çıkmaya başlamıştır. Çünkü yirminci yüzyılın ikinci yarısındaki politik mantığa göre; halkın önünde Allah'ı inkar etmek, iktidardan değil, muhalefetten düşmek için bile yeterli sebeptir. Doıayısıyla Allah'a inananlardan da, Allah'a inanmayanlardan da değişik dozlardaki aynı sözler, aynı ifadeler çıkmaktadır.

Allah'a şüphesiz inanıyoruz!

İnşaallah İktidara gelince...!

Bütün bunları Allah'ın izniyle yapacağız!.

Tabi ki bu cümlelerde kastedilen Allah, merhum

Şehid Seyyid Kutub'un ifadesiyle, sadece göklerin Rabbi kabul edilen Allah'tır!. Göklerin idaresi ve bilumum meteorolojik işler bu Rabbe (!) tevdi edilirken, yerdeki işler ve yerlerin idaresi yine bu efendilere aittir!.

Göklerin hakimi Allāh, yerlerin hakimi ise bu mahluklardır!.

Dolayısıyla bu mahlukların yerdeki hakimiyetlerine müdahale etmeyen, insanların nasıl ve ne şekilde idare edildiklerine hiç karışmayan bir Rab telakkisi; sağcısıyla, solcusuyla bütün laik devlet adamlarının kabul edebilecekleri laik bir Rab (!) telakkisidir.

Nitekim resmi din anlayışında da böyle bir Rab telakkisi benimsendiği için, genellikle Allah'ın varlığını anlatan ve değişik örneklerle bu meselelere ağırlık veren anlatımlar hoş karşılanmış ve hatta muhafazakarların desteğini dahi almıştır.

Mü'minlikte Allah'ın varlığına imanı, müslimlikte ise namazı esas alan bu davetçiler, doğru fakat eksik olan böylesi yaklaşımları neticesinde, Allah'a inandığını söyleyen ve bazı genei yerlerde namaza duran müstekbirleri, mü'min ve müslim görme gafletine düşmüşlerdir. Çünkü yirminci yüzyılın ikinci yarısında karşılaşılan tağutun ön plana çıkan belirgin vasfı, Allah'ı ve namazı inkar etmeyen ve bunun da ötesinde politik menfaatler için genel yerlerde namaza durabilecek bir riyaya ulaşmıştır. Oysa İslami tebliğe göre,

Allah'ın varlığını ve bazı ibadetleri tasdik etmelerine rağmen, şanı yüce Rabbimizin birçok hükümlerinde Allah'a eş koşan müşriklere iletilmesi gereken tebliğ, kelime-i tevhid ve tevhidin hakikatleriyle ilgili tebliğdir.

Bu tebliğ ile İlahi hükümlere eş koşulan hükümler,

bu tebliğ ile Allah'a eş koşulan firavunlar reddedilecek

ve yine bu tebliğ ile eşi ve ortağı olmayan Allah'a, eş ve ortak koşulmaksızın kulluk edilecektir..

Politik menfaatler için Allah'a inandıklarını söylemelerine rağmen mevcut yönelişleriyle ve savundukları görüşlerle insanlara ilahlık taslayan firavunların gerçek yüzü, ancak ve ancak böylesi tebliğlerle ortaya çıkacaktır.

İşte risale-i nur hareketi, ateizliğin değil müşriküğün ön plana çıkarıldığı bu dönemde, sadece ateistiğe karşı olan keyfiyetini sürdürerek olumlu ve makul çizgisinden uzaklaşmıştır.

Bütün bunlara ve değişik kollara ayrılmasına rağmen, Risale-i nur hareketi yine de yapısal genişlik kazanmıştır. Değişik grupların bu yapısal genişliği kazanmasındaki en önemli faktör, nur risalelerinin varlığıdır. Herhangi bir hareket kalkış aşamasında iken, hareketin çizgisini ve misyonunu kavrayan kimseler tarafından vaziyet edilebilir bir kemiyete sahiptir.

Ancak hareket genişlediği ve kemiyet fazlalaştığı zaman, davete icabet eden insanların ortak ve istikrarlı bir çizgi takip edebilmeleri, şahıslardan ziyade ortak eserlerle mümkündür. Grubun çizgisini ve misyonunu açıkça belirten bu eserler, davetçilerin anlayış farklılıklarını asgariye indirecek ve bu eserlere nisbet edilen

davetler, davetçileri ve davet edilenleri ortak bir noktaya yaklaştıracaktır. Nitekim asr-ı saadet dönemi müslümanlar için, Kur'an'ı Kerim'in bu birleştirici fonksiyonu vardı.

Günümüzdeki nurcu gruplarında ise bu önemli fonksiyon, genel olarak risale-i nur eserlerine yüklenmiştir. Değişik kollara ayrılan bu grupların yapısal genişlik kazanması, bu risalelerde beyan edilen gerçeklerin ortak bir katılım ile kabullenilmesi ve yaşanması neticesinde ortaya çıkmıştır. Gruplar içi ittifaka ve dayanışmaya neden olan bu eserler, ne yazık ki gruplar arası ihtilafa ve cedelleşmeye de neden olmuştur. Daha açık bir ifadeyle Risale-i nur eserleri, bu eserlere yöneten müslümanların hem ittifakına ve hem de ihtilafına neden olmuştur!.

Bu eserlerin müslümanların ittifakına neden olan yönleri bellidir. Kur'an'ta Kerim'deki iman ve ihlasla ilgili birçok ayet-i kerimelerin, zamanın anlayışına göre açıklanması ve her kesimden insanın anlayacağı örneklerle izah edilmesi, bu eserlere yönelen müslümanları birbirlerine yaklaştırmıştır.

Bu eserlerin müslümanların ihtilafına neden olan yönlerini ise iki ayrı boyuttan gözlemleyebiliriz. Nurcu gruplar ile diğer müslümanlar arasında ihtilafa neden olan belli başlı yönleri, bu eserlerde bulunan çelişkili görüşler ve gaybi meselelerde verilen asılsız haberlerdir. Oysa İslam'a göre peygamber olmayan bir şahsın rüyada veya yakaza halinde aldığı haberler, velev ki içinde doğru haberler olsa dahi, diğer müslümanları bağlayıcı ve bu müslümanları yönlendirici haberler değildir. Bu gibi haberlerin asıl kabul edilmesi ve bu haberlere iman edilmesi, şüphesiz ki önemli sapmalara ve saptırmalara neden olabilecektir.

Risale-i nur eserlerinin, nurcu gruplarının ihtilafına ve bölünmelerine neden olan yönü ise, yukarıda belirttiğimiz çelişkilerden ziyade Risale-i nur eserlerinin eksik yönüdür. Daha açık bir ifadeyle Risale-i nur eserlerinde yazılan gerçekler, bu eserlere yönelen müslümanların ittifakına neden olurken; bu eserlerde yazılması gerekirken yazılmayan gerçekler, sadece bu eserlerle yetinen insanların ihtilafına neden olmuştur. Çünkü herhangi bir hareketin kültür altyapısını oluşturan eserlerde, yazılması gerekirken yazılmayan hususlar varsa, bu hususlarda değişik anlayışlar ileri sürülecek ve dolayısıyla değişik gruplaşmalar meydana gelebilecektir. Nitekim özellikle tevhidi dünya görüşü ve İslam'da siyasi bilinç konularında yazılmayan meseleler, bu meselelerle karşılaşan insanların farklı anlayışlarına ve farklı siyasi yönelişlerine neden olmuştur.

MNP ve MSP vakıası ise, politik düzlemde en radikal bir vakıa olarak günyüzüne çıkmıştır. Dinin sosyal yönünü ön plana çıkarmayı amaçlayan bu hareket, Türkiye'li müslümanların yakından takip ettikleri ve çok farklı yönlerde etkilendikleri bir hareket olmuştur. Özellikle yetmişli yıllarda oldukça dikkat çeken bu hareket, laik bir politik düzlemde gelişmesine rağmen birbirinden ayrı ve birbirinden uzak telakki edilen din ve devlet kavramlarını birbirine yakınlılaştırmış ve kendisine ilgi duyan müslümanlara dünya siyaseti konusunda önemli ipuçları vermiştir. Dünya emperyalizminin ana ögesi olan yahudilerin ve

yahudi zulmünün ne olduğu, bunların dünya genelinde ne yaptıkları ve ne yapmak istedikleri, yine MSP'nin anlatım çizgisinde genel bir açıklık kazanmıştır. Faizin ve fuhşiyatın yaygınlaştırılmasına karşı alman tavırlar ve yapılan konuşmalar ise, insanları toplumsal çöküntü ve çöküntünün nedenleri konusunda olumlu yönde şekillendirmiştir.

Yetmişli yıtlarda oldukça hareketli bir dönem geçiren MSP vakıası, seksenli yılların başındaki 12 Eylül ihtilalinden sonra önemli bir duraklama yaşamıştır. İslami bir devlete duyulan özlemle MSP hareketinden umud duyan ve bu yakın umudla hareketi destekleyen gençlik kesimi, herhangi bir müdahale ile duran, durdurulabilen bu harekete karşı kuşkulu ve sorgulayıcı bir tutuma girmiştir. Nitekim ilerleyen yıllarda bu sorgulama oldukça keskin boyutlara varmış, önceki yıllarda bu hareketi destekleyen kimseler, bu hareketi ve harekettekileri tekfir eder duruma gelmişlerdir. Yaşanan bu çelişkilerin bize göre en önemli nedeni, MSP'nin yanlış bir konum tesbitiyle veya yanlış bir konum tanımlamasıyla insanların önüne çıkmasıdır.

Bilindiği gibi uzun yıllardır Türkiye'de politik bir sömürü vardır. Bu coğrafyada yaşayan insanlar, kendilerine sağcı veya solcu denilen çok yönlü ve çok yüzlü politikacıların gerçek kurbanları durumuna gelmişlerdir. Oysa bütün bu politikacılar sağcı veya solcu, yenilikçi veya muhafazakar gözükmelerine rağmen, MSP'ye veya RP'ye özgü konuşmalarda da açıklandığı gibi batının ve batılın taklitçisi olan iki kardeş gibidirler. İşte bu partilerden farklı bir misyona ve farklı bir çizgiye sahip olan MSP hareketi; Türkiye'de yaşayan belli bir kesimin değil, bütün insanların karşısına bu partilerin bir alternatifi olarak çıksaydı, konumunu ve politik çizgisini doğru belirlemiş olurdu. Ne var ki öncelikle belli bir kesimi muhatap alan MSP hareketi, bu yaklaşımı ile diğer kesimleri kuşatıcı niteliğinden uzaklaşırken; muhatap aldığı kesimin karşısına diğer politik partilerin bir alternatifi olarak değil, İslami hareketin ve İslam cemaatinin bir alternatifi olarak çıkması, MSP hareketini birçok İslami tenkid ve eleştiriyle karşı karşıya getirmiştir. Çünkü herhangi bir hareket veya herhangi bir grup, kendisini İslam'a nisbeî edip, kendisini İslam'ın bir alternatifi olarak empoze ettiği zaman,

İslam adına ileri sürülecek her tenkide, her eleştiriye göğüs açmak zorundadır. İslam'ın asli kaynağı olan Kur'an ve sünnetten hareket edilerek ileri sürülecek her tenkide, her eleştiriye karşı durabilmek; batında İslam'ı, zahirde beşeri kanunları dikkate alan legal yapılanmalar için mümkün değildir. Çünkü bu legal yapılanmalara yöneltilecek olan bütün eleştirilerde, batındaki niyet veya maksat değil, zahirdeki durum dikkate alınacaktır. Oysa yukarıda da belirttiğimiz gibi MSP hareketi Türkiye insanının karşısına İslam'ın bir alternatifi olarak değil, batı patentli partilerin bir alternatifi olarak çıksaydı, hem konumunu doğru belirlemiş ve hem de kendisine İslam adına yöneltilen birçok tenkid ve eleştiriden uzaklaşmış olurdu.

Yakın geçmişten günümüze genel durumu kısaca bu şekilde özetledikten sonra, kendilerine muvahhid denilen ve özellikle tevhidi akideyi kavrayan

müstümanların genel durumunu ise, "Son on yıl" başlığında vermek istiyoruz. Çünkü bu müslümanların genel varlığı, yakın geçmişte değil, son on yılda hissedilebilen bir varlıktır.

Son On Yıl

Yakın geçmişten günümüze genel durumu değerlendirirken, özellikle geleneksel din anlayışının ön plana çıkarılmak istendiği ve değişik gruplar tarafından ön plana çıkarıldığını belirtmiştik. Çünkü söz konusu geleneksel din anlayışı bazı restorelerden geçirildiği zaman, müstekbirleri rahatsız etmeyen ve bunun da ötesinde müstekbirleri ulu'i emr telakki eden bir din modeli ortaya çıkmaktadır!. Geleneksel din anlayışının resmi ve gayriresmi mihraklarca yaygınlaştırılmaya çalışıldığı bu dönemlerde, geleneksel din anlayışını sorgulayan, bu anlayışı bid'at ve hurafelerden ayıklamaya çalışan mümtaz kimseler tabi ki olmuştur. Mesela kendisini selam ve rahmetle andığımız Mehmed Said Çekmegil, bu mücadeleyi veren mümtaz şahsiyetlerden birisidir. Bu gibi değerli şahsiyetlerin hangi ortamda, neler yapmaya çalıştıkları ve neler yaptıkları dikkate alınırsa, yapılan işlerin ve bu işleri yapan müslümanların değeri daha iyi anlaşılacaktır. Kur'an't Kerim'le birlikte aklın ve düşüncenin de rafa kaldırıldığı, geleneksel anlayışın dokunulmaz değil, uzanılmaz olduğu bir dönemde, bu kutsal anlayışı sorgulayıcı bir tutuma girmek ve insanları buna davet etmek, hiç şüphesiz ki sıradan bir iş değildir. Nitekim ilerki yıllarda geleneksel din anlayışı daha rahat ve daha geniş sorgulanabilir duruma gelmişse, din adına kutsanan bazı bid'at ve hurafeler açıklık kazanmışsa, bu gibi olumlu gelişmelerde söz konusu ciddi başlangıçların önemii bir yeri vardır. .

Türkiye'de tevhidi düşüncenin genel düzlemde gündeme gelmesi ise seksenli yıllarda yaşanan bir hadisedir. Hiç şüphemiz yoktur ki daha önceki dönemde veya daha önceki yıllarda, tevhidi akideye sahip olan mü'minler vardır. Fakat bu önemli meselenin, meseleye ilgi duyan müslümanların genel gündemine girmesi, seksenli yılların ilk döneminde gerçekleşmiştir. 12 Eylül ihtilalinin akabinde geçmişte yapılanları ve yapılmayanları sorgulayan müstümanlar, özellikle tevhide ve tevhidi hareket metoduna ilgi duymuşlardır. Çünkü geçmişte gördükleri birçok yanılgılar, tevhidi düşüncenin genelde anlaşılamamasından, özelde ise dikkate alınmayışından kaynaklanıyordu.

Nitekim bu ilk yıllarda Türkiyeli müslümanların genel gündemine hakim olan sorular, akide ve inançla ilgili sorulardı. Allah'a ve Allah'ın razı olacağı dine talip olan insanların gündemine şu sorular giriyordu.,

Nasıl inanmalıyız?

İtikadımız nasıl olmalı?

Kelime-i tevhidin manası nedir?

"La ilahe" derken, insanlara Hanlık taslayan nelerin reddedilmesi gerekmektedir?

"İlla Allah" diyerek Allah'a muvahhid olarak yönelmenin manası nedir?

Din, ilah, rab ve ibadet kavramlarından ne anlamalı ve bu anlayışla keiime-i tevhide nasıl iman etmeliyiz?

İşte bu gibi hak sorulara verilen hak cevaplar, bu cevapları idrak eden mü'minleri birbirlerine yaklaştırmıştı. Nitekim bu anlamlı yılları yaşayan kardeşlerimizin bildiği gibi, 80 li yılların ilk yarısında Türkiye'deki muvahhid mûsSümanlar birbirlerine karşı daha yakın, davranış ve ilişkilerde birbirlerine karşı daha sıcaktılar. Bu yakınlaşmanın bir nedeni İran İslam Devrimine ortak ve olumlu bir bakış iken; diğer önemli nedeni ise özellikle

Şehicl Seyyid Kutub'un anlatımında açıklık kazanan tevhidi düşüncenin, bu müslümanlar arasında makes bulmasıydı.

Netice olarak uzun yıllardır örtülen ve örtülmek istenen kelime-i tevhid gerçeği, genel bir bilinç düzleminde günyüzüne çıkmaya başlamış ve bu ortak bilince sahip olan mü'minleri birbirlerine yaklaştırmıştı. Çünkü inançları ve akideleri abluka altında tutularak iğdiş edilen bir toplumda tevhidi akideye sahip olabilmek, bu akideye sahip olan muvahhidlerin birbirlerine yakınlaşmasına, birbirlerini sevmelerine yeterli bir neden olmuştu.

Kelime-i tevhid gerçeğini aslına uygun olarak anlayan ve bu anlayışa iman eden mü'minler, hangi coğrafyada veya hangi bölgede yaşıyor olurlarsa olsunlar, karşılaştıkları her yerde birbirlerine sıcak bir sevgiyle yaklaşabiliyorlar ve bu sıcak duygularla "Merhaba" diyebiliyorlardı.

Din, ilah, rab kavramlarının aynı gerçeklikle anlaşılması, çağdaş firavunların ve tağutların aynı netlikle müşahade edilmesi ve kelime-i tevhide aynı istikamette iman edilmesi, yaşanan bu ilk dönemde mü'minleri birbirlerine yaklaştıran hak ve yeterli nedenlerdi...

Fakat!...

İlerleyen yıllarda bu durumun değiştiğini görüyoruz. Kelime-i tevhide aynı bilinçle yaklaşan mü'minlerin, ne yazık ki birbirlerinden uzaklaştıklarını, birbirleriyle çekiştiklerini müşahade ediyoruz. Daha önceki yıllarda bu mü'minlerin birbirlerini sevmeleri, birbirlerine yakınlaşmaları için yeterli bir neden olan kelime-i tevhid gerçeği, artık yeterli olmamaya başlamıştır!.

Aynı tevhidi gerçeğe aynı bilinçle yönelen ve aynı samimiyetle iman eden bu mü'minler, birbirleriyle cedelleşmeye, birbirlerini itham etmeye ve birbirlerinden uzaklaşmaya başlamışlardır. Tabi ki bu olumsuz durum karşısında diyeceğiz ve diyeceksiniz ki.,

Neden?

Neden böyle oldu?

Hiç şüphesiz ki karşılaştığımız bu durum Allah'ın lutfu değildir. Dolayısıyla bu durum karşısında "Allah'ın takdiridir" diyerek, bu olumsuz durumu Allah'a nisbet edemez ve kendimizi temize çıkaramayız. Çünkü karşılaştığımız olumsuz veya şer durumlar, Allah'ın izniyle başımıza gelmesine rağmen, bütün bunlar ellerimizle yaptıklarımızdan veya yapmamız gerekirken yapmadıklarımızdan dolayı başımıza gelmiştir.

O halde ellerimizle yaptıklarımız veya yapmadıklarımız nelerdir?

Nehyedildiğimiz hangi fiilleri yaptık veya emredildiğimiz hangi fiillerden geri kaldık ki, bu olumsuz durumlarla karşılaştık?

İstisnalara değinmeden meseleyi Türkiye genelinde değerlendirecek olursak, tevhidi akideye sahip olan müslümanların genel düzlemde şu gibi yanılgılara düştüklerini müşahade edebiliriz.,

Bilimsel Büyüme!.

Seksenli yılların ilk döneminde, müslümanların birbirlerine karşı daha sıcak ve daha samimi olduklarını ifade etmiştik. Bu güzel ilişkilerdeki önemli bir neden, tevhidi düşünceyle karşılaşan müslümanların büyülenme marazından uzak oluşları ve birbirlerine karşı alçakgönüllü yaklaşımlarıydı.

Gerçi bu dönemlerdeki müslümanları, birbirlerine karşı büyülenmeye itebilecek önemli şartlar da yoktu. Çünkü aslolan ve asıl kabul edilen tevhid akidesiydi. Bu akideyi bilen ve bu akideye değer veren bir müslüman, aynı akideye sahip olan diğer kardeşine karşı neden ve nasıl büyülenebilirdi ki!.

Ayrıca tevhidin aslına ait bildikleri gerçekler, aynı zamanda bilmedikleri birçok meseleye de soru açan gerçeklerdi. DoSayısıyle bildikleriyle beraber bilmediklerinin de farkına varan insanların, kendilerini doğru tanımlamaları ve haddi aşmamaları mümkün olabiliyordu. Ne var ki ilerleyen yıllarda durumlar değişti!. Birbirlerine karşı alçakgönüllü ve sıcak yaklaşan müslümanların yerini, birbirlerine tepeden bakan acaip kimlikler almaya başladı.

Çünkü müslümanlar okumaya yönelmişti!. Özellikle seksenli yılların ilk yansında, yoğun bir okuma dönemi geçirilmişti. Okuyucunun genel nabzını bilen yayıncılar, nabza göre şerbet vermekte hiç gecikmemişlerdi. Nitekim bu dönemde yayınlanan her esere büyük bir iştiaqla yönelen müslümanlar, ellerine ne geçerse okumaya başlamışlardı. Hatta herhangi bir kitabın içeriğiyle ilgisi olmayan ismi bile, o kitabın satılmasına ve okunmasına neden olabiliyordu.

Yayınlanan ve okunan bu eserlerin keyfiyeti ne olursa olsun, hiç şüphesiz ki bu eserlerden elde edilen birçok bilgiler vardı. İşte bu bilgilerle karşılaşan ve bunlarla bilgilenen müslümanlar, artık kendilerini sahip oldukları bu bilgilere göre tanımlamaya başlamışlardı. Kitaplar ve sayfalar arasında boğulan bu insanlar, bildikleri şeyler fazlaştıkça, büyüdüklerini, büyüye bildiklerini zann ediyorlardı. Bilmeyenlere veya bilmiyor zannettiklerine yüksekte bakmalarının nedeni, sahip oldukları işte bu bilgilerdi!.

Çünkü kendilerini,

kimlik ve kişiliklerini, bu bilgilere göre tanımlıyorlar ve bu bilgilerle yükseldiklerini, güzelleştiklerini zannediyorlardı.

Oysa biliyor, görüyor ve iman ediyoruz ki, insanlar bildikleriyle değil, yaşadıklarıyla büyürler!. Mesela herhangi bir insan sadakatla ilgili olarak yüzlerce kitap okusa ve bu konuda önemli bilgilere sahip olsa, bütün bu bilgiler yaşanmadığı sürece o insanı sadık bir insan durumuna getirmez. Çünkü sadık bir insan durumuna gelebilmek, sadece sadakatla ilgili meseleleri bilmek, bu bilgileri konuşmak veya yazmakla değil, ancak ve ancak yaşamakla

gerçekleşebilir.

Teoride veya bilgi düzeyinde büyüme ile, pratikte veya gerçek hayatta büyüme arasında bu önemli fark vardır. Bu önemli fark anlaşılmadığı veya dikkate alınmadı zaman, eline bir avuç elma çekirdeği alan herkes, kendisini yüzlerce dönüm elma bahçesinin sahibi zannedebitecekîr!..

Tekfir Vakıası

Uzun yıllardır geleneksel din anlayışının tesirinde kaldıktan sonra, apaçık bir tevhicfi akideyle karşılaşan müslümanlar, güneşi unutturan hücre hapsinden, bir anda günyüzüne çıkan mahkumlar gibi' aydınlık şaşkınlığına girmişlerdir. Tevhidi akideyle karşılaşmaları ve bu akideye iman etmeleri, hiç şüphesiz ki bu müslümanların dünyasını ve dünyaya bakışlarını değiştirmiştir. Tevhidi düşüncenin yansımasıyla, asırlardır karanlıkta kalan bazı yönelişler aydınlanmış ve kimlerin ne yaptıkları, ne durumda oldukları açıklık kazanmıştır. Çünkü tevhidin bilinmesi, şirkin ve şirki yönelişlerin de bilinmesini sağlamıştı. Peki ne yapılacaktı?

Tevhide iman eden müslümanlar, içinde yaşadıkları çevreye ve hergün karşılaştıkları insanlara nasıl davranacaklardı?

Tabi ki bu gibi soruların cevabı, sadece Ve sadece aşağıdaki sorunun cevaplanmasıyla mümkündür.,

Bizlere tevhidi ve tevhidin esaslarını açıklayan İlahî vahiy, bizleri bu önemli konuda hangi usule, hangi yola, hangi metoda davet etmektedir?

Fakat bu önemli soru bazı kesimlerce hiç dikkate alınmadı. Kur'an'ı Kerim'in fiillere ve faillere yaklaşım konusundaki usulünü ve ehl-i kitab'a yaklaşım merhalelerini dikkate almak bir yana, bunların varlığını dahi bilmeyen bazı müslümanlar; fiilleri faillere, failleri fiillere nisbet ederek, en kısa yoldan sonuca gitmişlerdi!. Şu, şu fiiller şirk olduğuna göre, bu fiilleri işleyen her fail müşriktir. Dolayısıyla insanların kınamasından hiç çekinmeden, bu faillerin müşrik olduğu açıklanmalıdır. Ve açıkladılar da!.

Anneler, babalar, abiler ablalar, dayılar amcalar.. hemen tekfir ediltverdi. Bu tekfir kasırgasına kapılanlardan biraz insafı olanlar, tabi ki tebliğ de yer veriyorlardı.

Bunlar karşı tarafı hemen tekfir etmiyorlardı. Resuluüah (s.a.v.)'in onüç yılda anlattığı gerçekleri, onüç dakika gibi uzun bir zamanda uzun uzadıya anlatıyorlar, sonra tekfir ediyorlardı!.

Tevhidi bilgi ile muvahhid olduklarını zanneden bu insanlar, bu gerçekleri yaşamadan, bu gerçekleri yansıtmadan, bu gerçeklere yani İslam'a davet etmeden, zaten İslam'da olmayan insanları İslam'dan tekfir ediyorlardı!.

Peki sonuç ne oldu? demeyiniz.

Çünkü sonuç malumunuz!. Onları İslam'dan, kendilerini de insanlardan tecrit etmiş oldular..

Devrime Karşı, Devrilesi Yaklaşımlar

Seksenli yılların başında müslümanların birbirlerine yakınlaşmasındaki önemli bir neden, İran İslam devrimiydi. İslam Devrimine karşı bu müslümanların genelde ortak ve olumlu bir yaklaşımları vardı. Dünya emperyalizmine karşı kelime-i tevhidi esas atarak net ve açık bir tavır koyan İran İslam Devrimi, bu aydınlık tavırların bilincine varan bütün müslümanlar tarafından sevilerek benimseniyordu.

Bu dönemlerdeki genel yaklaşım, tevhidin esas alındığı dini asabiyetten kaynaklanan yaklaşımlardı. Devrime ve devrimin çizgisine dini asabiyetle yaklaşıyor ve yine dini asabiyetten kaynaklanan yorumlarla genel bir kabul görüyordu. İran İslam Devrimini şahsında sembolleşti ren rahmetli İmam Humeyni ise, bütün müslümanların sevdikleri ve saygı duydukları ender şahsiyetlerden birisiydi.

Fakat bu güzel durumlar da değişti!.

Müslümanların birbirlerine yakınlaşmasına sebep olan İran İslam Devrimi, devrime karşı çarpık yaklaşımlar neticesinde müslümanların birbirlerinden uzaklaşmasına, müslümanların ihtilafına ve birbirlerini itham etmelerine yeterti bir neden durumuna geldi.

Bu kitaptaki "İslam ve inkılap düşmanları" başlıklı yazıda daha geniş açıklandığı gibi, dünya müstekbirlerinin müslümanlar üzerine yaptıkları şeytani hesaplar tutmuştu!. Artık devrime karşı dini asabiyetten kaynaklanan itidalli yaklaşımların yerini,

mezhebi bağnazlıklardan kaynaklanan Ölçsüz yergiler ve devrim bağnazlığından kaynaklanan ölçsüz övgüler almıştır!.

İfrat ve tefritte derinleşmeler, her iki kutubun birbirlerine tepkisel yaklaşımlarından da kaynaklanıyordu. Ölçsüz tepkisel tikten, ölçsüz sevgiden, ölçsüz kidden şekillenen olaylarla, neticede gelinen nokta belli olmuştu.,

Bir kesime göre mezhebi ayrılıklar, dini ayrılıklar olarak telakki edilirken; diğer kesime göre dini ayrılıklar, mezhebi ayrılıklar olarak telakki edilmeye başlamıştı!..

İki toplum arasında,

iki kültür arasında, ne yazık ki sıhhatli bir köprü kurulamamıştı. Çünkü her iki yakanın dikkate alınarak gerçekleştirilmesi gereken bu köprüye, gene! olarak tek taraflı yaklaşılmıştı. Kurulması istenen köprünün ayakları, sadece bir yakada yere basıyordu. Karşı yaka ile aradaki mesafe, karşı yakanın durumu ve zemini dikkate alınmadan kurulan kısa köprüler ile gerçekte bu kadar kısa olmayan mesafeler birleştirilmek isteniyordu.

Oysa kurulması gereken köprünün her iki yakada da ayaklarının yere basması ve köprü uzunluğunun aradaki mesafeyle birlikte zaman ve merhale anlayışına göre tesbit edilmesi gerekiyordu.

Gelişmelerin gündeminde metod yanlışlığı

Keüme-i tevhid gerçeğinin genel düzlemde gündeme gelmesi, tevhidi akidenin ve tevhidfe ilgili bazı kavramların açtklık kazanması, bunları kavrayan ve bu gerçeklere iman eden müslümanları birbirine yaklaştırmıştı. Bu dönemde gerçekleşen rahmetli yakınlaşma, müslümanların gündemine giren "Nasıl inanmalı?" sorusundan ve bu güzel soruya verilen gerçek cevaplar-danan kaynaklanıyordu.

Geleneksel anlayışların, bid'at ve hurafelerin esas alındığı yorumlar, "Nasıl inanmalı?" sorusuna verilen tevhidi cevapları gölgeliyemiyor ve bunun aksine batıl itikadların gerçek çehresi günyüzüne çıkıyordu. Apaçık bir rahmet olan bu gerçekler, bu gelişmeler, rahmet dolu bu gerçeklere gönüllerini açan müslümanları birbirlerine yaklaştırmıştı.

Fakat bu rahmetli gelişmeler de uzun sürmedi!.

Aynı itikada sahip oldukları için birbirlerini seven, birerlerine yakınlaşan müslümanlar, itikadlarında bir değişiklik olmamasına rağmen birbirleriyle cedeîleşmeye ve birbirlerinden uzaklaşmaya başlamışlardı. Karşılaşılan bu olumsuz durumun diğer önemli bir nedeni ise, müslümanların gündemine zamansız giren bir soruydu. "Nasıl inanmalı?" sorusundan sonra, müslümanların genel gündemine şu soru giriyordu.,

Ne yapmalı?

Tağutların yıkılması ve İslam'ın hakim olması için ne yapmalı?

İşte zamansız olarak gündeme giren bu soru, aynı itikadla birbirlerine yaklaşan müslümanları, ayrı çözümlerle birbirlerinden uzaklaştıran bir soru olmuştu!. Bu dönemde "Ne yapmalı?" sorusunun yerine, "Ne yapmamalı?" sorusu müslümanların gündemine girseydi, hiç şüphesiz ki durumların netleşmesi açısından daha hayırlı olabilirdi. Çünkü bu dönemde müslümanların nehyedilmesi gereken fiiller, müslümanlara emredilmesi gereken tüllerden çok daha fazlaydı. Bu dönemlerde karşılaştığımız "İzmir'deki müslümanlar ne yapıyor?" sorusuna, bazı kardeşlerimizi kastederek "Allah'a ham-dolsun ki bir şey yapmıyorlar!." cevabını vermemiz, genel keyfiyetten duyduğumuz bu endişenin özel bir ifadesiydi.

Nitekim Türkiye genelinde müslümanların gündemine giren "Ne yapmalı?" sorusu ve bu soruya aranan cevaplar, kaçınılmaz olarak müslümanların önemli ihtilaflarına neden olmuştu. Çünkü "Ne yapmalı?" sorusuna verilen ortak bir cevap yoktu. Ortak bir cevabın olması bir yana, bu soruya birbiriyle çelişen, birbirini tekzip eden cevaplar veriliyordu!

Tabi ki bu durum şaşırtıcı değildir!. Çünkü herkes kendi kimliğine, kendi kişiliğine, kendi anlayışına göre cevaplar üretiyor ve bu cevapları savunuyordu. Kimlikler ve yönelişler farklı olduğu için, ileri sürülen ve savunulan çözümler de farklı oluyordu. Herhangi bir soruna çözüm aramak, çözüm arayan kimsenin bilgi, tecrübe, vasıf, yetenek, özlem ve idealleriyle ilgili bir hadisedir. Mesela geçim sıkıntısına çözüm arayan bir insan bahçevan ise çözümü daha çok ekin yetiştirmekte, madenci ise daha çok maden çıkarmakta arayacak ve geçim sıkmttsındaki insanları buna davet edecektir. Nitekim "Ne yapmalı?" sorusuna

aranan cevaplar da, bu sorulara cevap arayan kimselerin keyfiyetlerine göre değişebilmekteydi!. Genelde sadece fiiller üzerinde duruluyor ve hayırlı görülen her fiil "Bu fiil hayırlıdır" denilerek savunuluyordu. Savunulan fiiller, görünürde gerçekten hayırlı fiillerdi. Fakat bu fiilleri işleyecek olan faillerin durumu neydi? Savunulan fiillerde hayır olduğu gibi, bu fiilleri işleyecek olan faillerde de hayır var mıydı?

Oysa hepimiz biliyoruz ki fiillerdeki rahmet, sadece fiillerin keyfiyetinden kaynaklanan bir rahmet değildir. Nice rahmetli fiiller vardır ki, rahmetli vasıflara sahip olmayan failler tarafından işlendiği zaman, hayra değil şerre neden olabilmektedir. Mesela tebliğ, esas itibariyle rahmetli bir fiil olmasına rağmen, bu rahmetin tecellisi mübelliğin vasıflarıyla ilgili bir hadisedir. Bel'amların veya münafıkların veya fasıkların söylediği hak bir sözün yansıması ile, peygamberlerin veya peygamberleri örnek alan mü'minlerin söylediği hak bir sözün yansıması arasında muhteşem farklar vardır. Mübelliğin durumuna göre yapılan bazı tebliğler insanları İslam'a yaklaştırırken, bazı tebliğler ise insanları İslam'dan uzaklaştırmaktadır. Dolayısıyla işlememiz gereken rahmetli bir fiile karşı ilk hazırlığımız, bu fiile yabancı olmayan bir kimliğe yaklaşmamızdır.

İşte meseleye, böyle yaklaştığımız için, "Nasıl inanmalı?" sorusundan sonra "Ne yapmalı?" sorusunun gündeme girmesini zamansız görüyoruz. Oysa "Nasıl inanmalı?" sorusundan sonra Türkiye'de yaşayan müslümanların gündemine girmesi gerekensoru şuydu.,

Nasıl olmalı?

İnandığımız tevhid akidesine göre nasıl olmamız gerekir ve nasıl olmalıyız?

Şayet "Nasıl İnanmalı?" sorusundan sonra "Nasıl olmalı?" sorusu müslümanların gündemine girseydi, inanç ve akidede ortak bir noktaya yaklaşan müslüman-lar, kimlik ve kişilikte de ortak bir noktaya yaklaşılabileceklerdi. İnanç ve akideden sonra kimlik ve kişilik noktasındaki bu yaklaşma ise hem müslümanların kardeşliğini pekiştirecek ve hem de "Nasıl olmalı?" sorusundan sonra gündeme girecek olan "Ne yapmalı?" sorusuna aranan cevaplarda, bu müslümanları birbirinden farklı ve birbirinden uzak çözümlere yönettirmeyecekti. Çünkü "Ne yapmalı?" sorusuna cevap arayan müslümanlar, mü'minBkte ve müslimlikte kucaklaşan, ortak kimliklerle ve ortak ölçülerle, ortak yönelişlerde bulunan müslümantar olacaktı.

Hüsran Ve Umudsuzluk Kuyusu

Hüsran ve umudsuzluk, birbiriyle ilişkili olan ifadelerdir. Umudsuzluğa düşen birçok kişi, daha önce yaptığı veya yapmak istediği işlerde değişik hüsranlarla karşılaşan kişidir. Umud duyularak yapılan birçok çalışmalarda hüsranla uğramak, bu çalışmalarda bulunan insanların umudlarını da zayıflatmakta ve bu insanları yeni teşebbüslerde umudsuzluğa sürüklemektedir.

İslam'ın hakim olması için çok değişik yollara ve yöntemlere yönelen

müslümanlar da, İlahi vahyin esas alınmadığı yönelişlerde hüsrana diyebileceğimiz başarısızlıklarla karşılaşmışlardır. Söz konusu yönelişlerde karşılaşılması gayet tabii olan bu başarısızlıklar, yine tabii olan umudsuzluğu da beraberinde getirmiştir.

Nitekim özellikle gençlik dönemlerinde oldukça hareketli ve idealist olan birçok müslüman; söz konusu yönelişlerle değiştiremedikleri realitenin katılığı karşısında çaresiz kalarak, bu realiteye göre değişmişler ve orta yaş dönemlerinde ideallerinden uzaklaşan birer realist kimliğine bürünmüşlerdir. Gençlik dönemlerinde din adına benimsemedikleri, din adına reddettikleri ve yine din adına değiştirmek istedikleri realiteyi değiştiremeyen bu müslümanlar, ideallerinden uzaklaşarak değiştiremedikleri realiteye göre kendileri değişmişlerdir. Artık bu müslümanlar için söz konusu idealler, gerçekleşmesi mümkün olmayan birer hayal veya birer îfantazi durumuna gelmiştir.

Davayla ilgili çalışmalarda umudsuzluğa düşen bu müslümanlar, büyük bir umud ile dünyayla ilgili çalışmalara yönelmişlerdir. Bazıları dünya metına yönelik çalışmalarını, dava için olduğunu ileri sürerek kendisini avuturken, bazıları da daha önceleri din adına reddettikleri gruplara katılım göstererek (içinde bulundukları halden değil!) geçmişteki hallerinden tevbe etmektedirler!.. İşte bunlar, hüsrana ve umudsuzluk kuyusunda boğulmakta olan ve boğulan insanlardır..

Sonuç

Belirttiğimiz bütün olumsuzluklara rağmen yine de yarınlardan umudlu olduğumuzu söyleyebiliriz. Çünkü muvahhidleri dikkate alarak değerlendirdiğimiz son on yılda, bu olumsuzluklarla beraber yaşanan olumlu olaylar da vardır. Bunlardan en önemlisi, olumsuz yönelişlere ve gelişmelere karşı gösterilmeye başlanan olumlu tavırlardır. Şanı yüce Rabbimize hamdolsun ki, bu dönemde savunulan birçok görüşün yanlışlığı, bu görüşler genel pratiğe yansımada anlaşılmıştır. Oysa bu yanlış görüşler genel pratikte makes bulsaydı, bu yanlışlar hem daha uzun ömürlü olacak ve hem de yaşanan bu yanlışların bedeli oldukça yükselecekti.

Dolayısıyla bu yanlışların veya bu yanlışların konuşma ve tartışma düzleminde değerlendirilmesi, bazı kimselere göre gereksiz ihtilaflar şeklinde görülse de, bizlere göre rahmet niteliğindedir. Çünkü rahmetin veya rahmetli gelişmelerin bir yüzü doğruya, gerçeğe veya hakka yaklaşma olduğu gibi, diğer yüzü de yanlıştan ve batıldan uzaklaşmaktır. Yanlışın yanlış, batılın batıl olduğunu düşünce düzleminde anlamak ise, pratik düzlemde anlamaktan çok daha ucuzdur.

Sonuç olarak geçmişten günümüze uzanan yanlışlara ve yanlışlara bu bilinçle bakmamız,

geçmişimizi, geliş sürecimizi ve bugünümüzü doğru tanımlamamız

ve "Tarih tekerrürdür" ifadesini, ibret alarak sakınmamız gereken olaylarda

değil, örnek olarak yaşamamız gereken olaylarda doğrulamamız gerekmektedir. Efendimiz {s.a.v.) "Müslüman, bir delikten iki kere ısınma buyruğu ile müslümanları ferdi düzlemde değil, genel düzlemde muhatap almaktadır. Dolayısıyla herhangi bir yerdeki delikten, herhangi bir müslüman ısırlmışsa; bu delik, bütün müslümanların sakınması gereken bir deliktir. Bu delikten sakınılması İçin her müsiümanın teker teker ısırlması gerekmez. Çünkü Resulullah (s.a.v.) diğer bir buyruğunda, bütün müslümanların bir vücut gibi olduklarını ve olmaları gerektiğini belirtmektedir. Nitekim bu buyruğa göre, herhangi bir müsiümanın ısırlması, bütün müslümanların ısırlması anlamına gelmektedir. Aynı delikten tekrar tekrar ısırtmamast gereken müslüman, sadece ısınan müslüman değil, kardeşinin ısırlıldığını görerek bundan ibret alacak olan diğer müslümanlardır. Geçmişten günümüze yönelik sorgulamalar bu bilinçle yapıldığı sürece, bu sorgulamalarda ve muhakemelerde birçok rahmetler olacaktır. Nitekim bu kısa sorgulamadaki gayemiz de, ulaşmak istediğimiz böylesi rahmetlerdir..

Basın-Yayın Ve Gündem

Basın-yayın faaliyetlerinin en önemli işlevlerinden birisi de, gündem oluşturmadaki etkinliğidir. Önemli veya önemsiz birçok konu, insanların gündemine basın-yayın organları vasıtasıyla girmektedir. Nitekim cahili otoritelere bağlı basın organları bu konunun önemini idrak etmekte ve cahiliyenin istediği meseleleri, yine cahtliyenin istediği bir biçimde gündeme getirmektedirler.

Cahiliyenin hakim olduğu ülkelerde yaşayan insanların geneî olarak konuştukları ve tartıştıkları meseleler, cahiliyenin gündeme getirdiği meselelerdir. Sırtlarında değişik ideolojilere özgü semerler taşıyan bu insanlar, semerlerin üzerinde yazılı bulunan hürriyet, adalet, eşitlik ve özgürlük gibi kavramları tartışmakta ve bu kavramlarla süslenmiş semerleri benimseyerek semerin altında bulunan kendisini ve semerin üstünde bulunan müstebiri fark etmemektedir. Zaten İdeolojik semerin üstünde oturan müstebirlerin isteği de budur. Bu müstebirler semerlere bir motif olarak işlenmiş olan hürriyet ve özgürlük gibi kavramların gündeme gelmesini, bu kavramların konuşulmasını ve dolayısıyla bu ideolojilerin veya bu semerlerin ne kadar güze!, ne kadar rahat ve ne kadar yüce okluklarının empoze edilmesini isterler. Bu işlevi yerine getiren satılmış basınyayın organları milli kahraman olarak taltif edilirken, semerin altında ezilen insanlardan ve semerin üstünde zulümlerini devam ettiren firavunlardan bahseden basın organları ise, milli bütünlüğü bozan hainler olarak cezalandırılmaktadır.

Basın-yayın ve gündem meselesini değerlendirirken satılmış basın-yayın organlarını ve bunları satın alan mercileri konuşacak değiliz. Bu önemli meselede müslümanlara hitap eden ve müslümanların gündemini oluşturan bastfiyayın faaüyeîferi üzerinde durmak istiyoruz. Bilindiği gibi müslümanlara

hitap eden basın organları, müslümanların gündemini oluşturmakta önemli bir etkinliğe sahiptirler. Konuşulmasında, tartışılmasında fayda veya zarar gördüğümüz birçok mesele, müslü-maniarın gündemine bu basın organları vasıtasıyla girmektedir. Çünkü müslümanlar bulundukları seviyeye göre bu basın organlarından bazılarını sahiplenmekte ve bunların gündeme getirdikleri meseleleri konuşarak, bu meselelerde beyan edilen görüşleri benimsiyerek, bu görüşler istikametinde şekillenmektedirler.

Falanca derginin okuyucusu ile filanca gazetenin okuyucusu arasında meydana gelen görüş ayrılıkları, genel olarak bu dergi ve gazete arasındaki görüş ayrılıklarından kaynaklanmaktadır. Bu konuda okuyucuyu suçlamak haksızlık olacaktır. Okuyucu kesimindeki müsümanları farklı meseleler ve değişik görüşlerle birbirinden ayıran ve bunun da ötesinde birbirine düşman hale getiren bu basın organlarıdır. Allah'ın razı olacağı din adına konuşan birçok basın organları arasında, ne yazık ki İslami sorumluluktan kaynaklanan bir diyalog, bir birliktelik yoktur. Hatta ve hatta müslümanların vahdetinden bahseden birçok basın organı, ebebiyatını yaptıkları bu vahdeti kendi kadrolarında dahi gerçekleştirebilmiş değillerdir. Aynı derginin veya aynı gazetenin bir tarafında İslam'dan taviz verilmeyeceği, verilemeyeceği belirtilirken, diğer tarafından demokratik yollarla İslami hedeflere varılabileceği safasından bahsedilmektedir. Dillerine geleni konuşan, akıllarına geleni yazan bu kimseler, bilerek veya bilmeyerek Allah'a yalan isnat etmektedirler.

Bu aşırı bir suçlama mı?

Ne yazık ki hayır!.

Allah adına konuşan ve insanları Allah adına değişik görüşlere ve tavırlara davet eden birçok basın organında bu cürüm işlenmektedir. İlahi vahiyle çelişen ve İlahi vahiyle bütünleşmeyen kişisel görüşlerini Allah'a isnat ederek dile getiren bu kimseler, Allah'a yalan isnat etmektedirler. Allah'ın hükmünü bilmedikleri meselelerde susma bilinci yoktur bu kimselerde!.

Ve susmazlar ve bilmedikleri meselelerde "Bilmiyoruz" demezler, diyemezler.

Çünkü bilen kimseler olarak çıkmışlardır söz meydanlarına ve her konuda konuşmaları gerekmektedir. Bu kimseler birçok konuşmalarında, birçok yazılarında Efendimiz (s.a.v.)'e bağlı olduklarını ifade etmelerine rağmen, Efendimiz (s.a.v.)'in "Ya hayır konuş, ya da sus" buyruğunu idrak etmezler!.

Ya hayır konuş, ya da sus!

Ya hayır yaz, ya da yazma!.ne demektir?

Hangi yazılarda hayır vardır?

Nelerin yazılması, nelerin yayınlanması veya nelerin okunması hayırlıdır?

Birçok basın organının Rabbani maksattan uzak karmaşık yayın çizgisini ve yine birçok yayın yayınevinin yayınlayarak müslümanlara sundukları kitapları gördüğümüz zaman, yukarıda zikrettiğimiz soruların bu kimselerce cevaplanmamış sorular olduğunu müşa-hade edeceğiz. Bu sorular günümüz şartları dikkate alınarak cevaplandırılmadığı için, söz konusu yayın faaliyetleri sürmekte ve bu faaliyetlerin tesirinde kalan müslümanlar karmakarışık bir

yapıya sürüklenmektedir. Farklı meseleler, farklı görüşler ve farklı tavırlarla karşılaşan müsfümanlar, bütün bunlardan etkilenebil-mekte ve dolayısıyla bu farklı etkileşimin bir neticesi olarak birbirinden farklı ve birbiriyle çelişen kimliklere sahip olmaktadır.

Basın-yayın faaliyetleriyle uğraşan ve bu faaliyetlerle müslümanlara hizmet etmeye çalışan kardeşlerimizin, bu önemli konuyu değerlendirmeleri ve hizmet inancıyla yaptıkları çalışmaların ne gibi sonuçlar doğurduğunu dikkate almaları gerekmektedir.

Müslümanların bilgi ve şuur seviyelerini yükseltmek için çalıştıklarını iddia ederek, değişik faaliyetlerde bulunan kimselerin büyük çoğunluğu, ne yazık ki gelişigüzel bir program takip etmektedirler. Takip edilen bu faaliyet programlarına "Gelişigüzel" dememizin nedeni, bu programların Rabbani bir maksattan uzak oluşu ve daha da önemlisi Kur'an'ı Kerim'de beyan edilen eğitim metoduna mutabık olmayışıdır.

Kur'an'ı Kerim'de İlâhi daveti kabul ederek İslam dairesine giren müslümanları muhatap alan ayet-i kerimeler kendi bütünlüğünde değerlendirildiği zaman, daveti kabul eden bir müslümanın kamil bir müslüman durumuna gelebilmesi için, nasıl bir eğitim metodu takip edildiği açıkça müşühade edilecektir. Müslümanları muhatap alan bu ayet-i kerimeler sadece bilinçle ilgili olmadığı gibi, sadece tavırla da ilgili değildir. Ancak bilinç ve tavırla ilgili olan ayet-i kerimeler genel nüzul sırasına göre değerlendirilse, bu ayet-i kerimelerin birbirini tamamlayan ahenkli bir bütünlük gösterdiği anlaşılacaktır. Müslümanlara şuur, bilinç ve tavır telkin eden ayet-i kerimeler maksatlı ve hikmetli bir seyir takip etmektedir. Müslümanlardan bulundukları aşamada hangi hak tavır istenecekse, bu tavrın bilgisi ve şuru verilerek hak olan tavır emredilmektedir. Bilgisi ve şuru verilmeyen davranış emredilmediği gibi, bilgisi ve şuru verilen davranış ise mutlaka emredilmektedir. Nitekim Kur'an'ı Kerim'deki eğitim metodu ile, değişik bölgelerde yürütülen kültür programları, bu önemli fark ile birbirinden ayrılır.

Entelektüel zihniyetin tesirinde kalarak muhatap aldıkları müslümanların bilgi ve şuur seviyelerini yükseltmek için çok yönlü kültür programları takip eden kimselerin, bu konuya önemle dikkat etmeleri gerekir. Bu kardeşlerimiz her İstami gerçeği okumayı, yazmayı veya konuşmayı, İsimi bir vecibe telakki etmektedirler.

Basın-yayın dünyasında gündeme getirilen birçok meseleler, görüşler ve bunların tesirinde kalınarak yürütülen programlar, söz konusu zihniyetin açık bir göstergesidir. Meseia recm meselesi ve mürtede ilişkin hükümler, zamanımızdaki İslam devleti için bir problem değilken, bırakın devlet olmayı henüz cemaat olamayan müsiümantann gündemine girebilmekte ve aylarca tartışılmaktadır.

Rabbani bir maksadı gözetmeden gündeme getirilen meseleler sadece bunlar mı?

Tabi ki değil!..

Muhatap aldıkları müslümanların durumunu ve içinde bulundukları konumu dikkat almadan, savaş hükümlerine ve savaşla ilgili Örneklerle ağırlık vererek müslümanları teşvik ve tahrik eden kimselerde de aynı şaşkınlık bulunmaktadır. Kimlere, ne zaman, nerede, ne anlattıklarının bilincinde olmayan bu aceleci kimseler, sözkonusu yarılarda teşvik ve tahrik edildikten sonra kendilerine; "Madem ki yaşamamız gereken hüküm bu, haydi davranalım.." diyen samimi müslümanSara yine bügiç bir tavırla; "Acele etmeyin, şimdi sırası değıü." demektedirler.

Acele etmeyeceklermiş?

Şimdi sırası değıilmiş!..

O halde bu kimselere sormak istiyoruz.,

Madem ki sırası değıil, neden yazıyorsunuz?

Çevresindeki insanları sabır ve merhametle Allah'a kulluğa davet etmeleri gereken müslümanları neden tahrik ediyorsunuz?

Bu bilinçsiz davranışlarınızla İslarni mücadeleye zarar verdiğinizi bilmiyor ve m üs İdmanlar ı çelişkili tavırlara sürüklediğinizi görmüyor musunuz?

Yazı ve konuşma düzleminde muhatap aldığınız müslümanlara ne için, ne sunduğunuzun idrakinden değıil misiniz?

Oysa ki Kur'an'ı Kerim muhatap aidığı müstüman-ları değıişik vadilere devet etmez. Müslümanlardan bü-lunduKları konum ve aşamada hangi hak tavır istenecekse, bu hak tavrın bügisi ve şuuru verilmektedir.

Kur'an'ı Ktrim'de beyan edilen eğitim ptogramı, bu

nedenle bir kültür programı değıildir. Teori ve pratik iç içedir Kur'an'ı Kerim'de. ilahi vahiyle muhatap alınan insanlar, bilgi hamalı durumuna getirilmez ve maksatsız hiçbir bilgi verilmez bu insanlara..

İsteyeceğini verir ve verdiğini ister Kur'an'ı Kerim.

Vermeden istemez, maksatsız vermez

ve verdikten sonra başıboş bırakmayarak sorumluluk yükler Kur'an'ı Kerim.

İşte bu önemli hususu idrak eden kardeşlerimiz, muhatap alınan müslümanlara bilgi ve şuur vermek için yürütüilecek olan faaliyetlerin, hangi maksada binaen yürütülmesi gerektiğini de idrak edeceklerdir. Bu maksat, müslümanların bulundukları konum ve seviyede emredileceğı veya nehyedileceğı davranışlarla ilgilidir. Muhatap aldığımız müslümanlardan bulundukları konum ve seviyede Allah için istememiz gereken davranışlar ne ise, bu davranışların bilgi ve şuurunu vermekle yükümlü olduğumuzu anlamahyi.

İslam'da gündem anlayışı bu bilinçle ortaya konmaktadır. Müslümanlardan istenecek olan davranışın bilgisi ve şuuru verilmekte, bilgisi ve şuuru verilen davranış ise mutlaka emredilmektedir.

"Ya hayır konuş, ya da sus" prensibine bağılı kalınarak, yazma, okuma, ve konuşmayla geçen zamanın telef olmaması isteniyorsa.,

Bu gerçık anlaşılmalıdır, anlaşılmalıdır artık...

Kalkış Noktamız

Efendimiz (s.a.v.) bazı hadis-i şeriflerinde ümmetinin geleceğine dair haberler vermektedir. Bu haberler dolaysız bir şekilde vahye bağı haberler olduğu gibi, Kur'an'ı Kerim'in beyanlarına veya İlâhi gerçeklere bağı, İlâhi gerçeklerin işaret ettiği haberler de olabilmektedir.

Bize intikal eden bu haberlerden bir tanesi de, Mu-hammed ümmetinin yetmişüç fırkaya ayrılacağını bildiren haberdır. Tirmizi'de zikredilen bu habere göre, yetmişüç fırkayla İlgili olarak Resulullah (s.a.v.)'in şöyle buyurmaktadır.,

İsrailoğullannın başına gelen musibetler, aynarı ümmetime de gelecek. O kadar ki, İsrailoğullannndan birisi açıktan açığa anasıyla zina etse, ümmetimin içinde de onu yapan olacak. İsrailoğulları yetmişiki gruba ayrıldı. Ümmetim de yetmişüç grup olacak. Birisi İariç, hepsi cehennemdedir.

O hangisidir, ey Allah'ın Resulü?" diye sordular. Resuluilah (s.a.v.), cehennemden kurtulacak olan fırkayla ilgili olarak şu cevabı verdi.,

Benim ve ashabımın yolunda olanlar.

Evet, yetmiş üç fırkaya ayrılacak olan Muhammed ümmetinden sadece bir grup, sadece bir fırka kurtuluş bulacaktır. Bu fırkanın en mümtaz vasfı ise, Efendimiz (s.a.v.)'in ve onun ashabının yolunda olmalarıdır.

Çok değişik fırkalara ayrılmış olan günümüz müslümanlarını dehşetli bir endişeye düşürmesi gereken bu hadis-i şerif, genel olarak bilinen bir hadis-i şerif olmasına rağmen, günümüz müslümanların endişelenmelerine değil, sanki müjdelenmişler gibi rahatlamalarına neden olmaktadır. Çünkü yetmişüç fırkayla İlgili olan bu hadis-i şerif, yetmiş üç fırka tarafından bilinmekte, ancak ne gariptir ki her fırka kendilerini fırka-i naciye (kurtulmuş fırka) olarak kabul etmektedir.

Hadis-i şerifi tekrar okuyor ve öncelikle kendi halimizi dikkate alarak tekrar düşününüz!.

Açık sözlülükle belirtmek isteriz ki, fırka-i naciye-den olmayı her hücremizle istemekle birlikle; fırka-i naciyeden olduğumuzu iddia edebilmek için ne haklı nedenlerimiz, ne de kendimizi ve çevrenizdekileri aldatacak yüzümüz vardır!.

Çünkü söz konusu hadîs-i şerifte fırka-i naciyenin vasfı, çok açık bir dHle ifade edilmektedir.,

"Benim ve ashabımın yolunda olanlar."

Bu hükmü ve bu Rabbani ölçüyü bildikten sonra, ilgimizi asr-ı saadete yöneltiyoruz. Resulullah (s.a.v.)'in ve onun ashabının yolunda bulunmanın ne olduğunu, yaşantıda, tavırlarda, davranışlarda, kimliklerde ve yönelişlerde ne anlama geldiğini görmek istiyoruz. O kutlu gören gözlerimiz doluyor, onlara gıpta ediyoruz.

Allah şahiddir seviyoruz onları.

Kendimizden, anamızdan, babamızdan çok, pek daha çok seviyoruz onları. Bu kutlu insanları gördükten sonra kendimize, kendi halimize bakıyoruz.

Dudaklarımız bükölüyor, ağlamak istiyoruz.

"Biz onların yolundayız" demekten haya ediyoruz,

Allah'tan korkuyoruz ve bu nedenle susuyoruz!.

Tabi ki herkes susmuyor!. Tabi ki birçok gruptan, birçok firkadan aynı ifadeler yükseliyor.,

Biz fırka-i naciyyiz.

Sadece biz, sadece biz kurtulmuş firkayız!.

"Biz fırka-i naciyyiz" diyerek söz meydanlarını dolduranlar, lütfen biraz insaflı olsunlar. Ne haldeler iken, ne söylediklerini idrak etsinler. "Bizim yolumuz ashabın yoludur" ifadesi ile kendilerini ve çevresindekileri aldatmasınlar. Kendilerini laf ile onlara benzeterek, o mümtaz insanlara iftira atmasınlar.

Diyeceksiniz ki.,

Ashab-ı Kiram bunlara, bunlar ashabı kirama benzemediğine göre, bu yanlış nereden kaynaklanmaktadır?

Bu insanlar zikredilen hadis-i şerifi okuduktan sonra, fırka-i naciye olduklarını nasıl söyleyebilmektedirler?

Bu konudaki yanlış; yanlış yaklaşım, yanlış muhakeme ve yanlış mukayeseden kaynaklanmaktadır.

Hadis-i şerifte yetmişiki fırka olan İsrailoğulların ve yetmişüç bölünecek olan Muhammed ümmetinden bahsedilmektedir. Bu yetmişüç firkadan yetmişikisi, israiloğulların hatasını, isyanını, azgınlığını ve sapıklığını tekrarlayacak, bir fırka ise Resulullah (s.a.v.)'in ve ashabının yolunu takip ederek kurtuluş bulacaktır. Hangi grup, fırka-i naciye olup cennettir? Hangi gruplar, yetmişiki sapık firkaya dahil olup cehennemdedir?

İşte bu gibi sorular genelde her firkanın gündemine girmekte ve her fırka yanlış bir muhakeme ve mukayese ile fırka-i naciye olduklarını ileri sürmektedirler.

Yetmişüç firkayla ilgili meselenin veya yukarıda belirttiğimiz soruların özünde; İsrailoğulları ile ashab-ı kiram arasında bir yer tesbiti bulunmaktadır. Çok değişik firkalara ayrılan Muhammed ümmetindeki her firkanın, İsrailoğulları ile ashab-ı kiram arasında kendilerine bir yer belirlemeleri gerekmektedir.

Bu belirlemeyi yapabilmeleri, hangi tarafta olduklarını tesbit edebilmeleri için, her iki taraf ile aralarındaki benzer ve farklı yönler dikkate alınmakta ve bunlar değerlendirilmektedir. Nitekim sözünü ettiğimiz yanlış, bu mukayese ve değerlendirme safhasında meydana gelmektedir.

Her grup kendilerini İsrailoğulları ile mukayese ederek sadece farklı yönlerini tesbit etmekte ve bu farklılıklara işaret ederek şöyle demektedirler.,

Bizim İsrailoğulları'ndan şu, şu, şu., farklılarımız var, dolayısıyla biz onlardan değiliz!.

Yine her grup, kendilerini ashab-ı kiram ile mukayese ederek sadece benzer yönlerini tesbit etmekte ve bu benzerliklere işaret ederek yine şöyle demektedirler.,

Bizim onlarla şu, şu, şu., ortak ve benzer yönlerimiz var, dolayısıyla biz onlarız!.

Böylesi bir yaklaşım ve böylesi bir mukayese ile hiç şüphesiz ki her fırka, kendilerinin îtrkai naciye oldukları sonucuna varmaktadır. Çünkü her grubun İsrail-oğullarından farktı ve yine her grubun ashab-ı kirama benzeyen yönleri vardır. Böylesi bir mukayese mantığı ile İsrailoğullarının bile ashab-t kiramın yolunda olduğunu söylemek mümkündür!.

Oysa herhangi bir grubun İsrailoğullarından bazı farklı tavırlara sahip olması, o grubu kesin hatlar ile İsrailoğullarından ayırmayacağı gibi; yine herhangi bir grubun ashab-ı kiram ile bazı ortak tavırlara sahip olması, o grubu genelde ashab-ı kiram ile bütünleştirme-yecektir.

Yahudinin yoluna, yahudinin metoduna, yahudinin kanunlarına talip olmalarına rağmen; giydikleri yakasız gömlek ve ellerine aldıkları misvak ile "Biz ashabın yolundayız" diyenler, büyük bir cür'etle büyük bir yalan söylemektedirler.

Durum böyledir!.

Birbirinden ayrı, birbirine karşı, birbirine düşman olan birçok grup fırka-i naciye olduklarını iddia etmekle, diğer grupları tekfir edebilmektedirler. Hepsi bazı hükümleri slogan (aştırmakta, hepsi kısmi olarak ete aldıkları bu hükümlerin arkasına sığınmaktadırlar.

Bu çelişkili durum, zikrettiğimiz yanlış yaklaşımdan ve yanlış mukayeseden kaynaklanmaktadır. Herhangi bir fırkanın İsrailoğullarından farklı, ashab-ı kiramla benzer yönlerinin ön plana çıkarıldığı bu mukayese mantığı ile, her fırka aynı yanlışlı sonuca varabilecektir.

Oysa bu konuda sağlıklı bir neticeye ulaşabilmemiz için, İsrailoğullarından farklı ve ashab-ı kiramla benzer yönlerimizi dikkate aldığımız gibi, İsrailoğullarına benzer ve Ashab-ı kiramdan farklı yönlerimizi de dikkate al-

Hasta Kim

Yaşadığımız coğrafyada Allah rızası için yazan ve konuşan ve yine Allah rızası için okuyan ve dinleyen kardeşlerimiz vardır. Yazma ve okuma, konuşma ve dinleme hiç şüphesiz ki İslami davette önemli eylemlerdir. Bu eylemlere bilinçli olarak yaklaşıldığı ve ahenkli bir ilişki kurulduğu zaman, böylesi eylemlerin rahmete neden olabileceği aşîkardır.

Peki bunu becerebiliyor muyuz?

Yazar olarak, okuyucu olarak, konuşmacı olarak, dinleyici olarak ne yaptığımızın ve ne yapmamız gerektiğinin bilincinde miyiz?

Meseleyi öncelikle kendi nefislerimizde değerlendirecek olursak, yayın hayatına girdiğimizden bu yana, kardeşlerimizle gene! olarak sadece yazı düzleminde ilişki kurabildik. Bizler yazdık ve birçok kardeşimiz ise bu yazılanları okudu. Mevcut menfi şartlan aşamamaktan oisa gerek, bizler çoğu kez kulağı paslanmış bir konuşmacı, birçok kardeşimiz ise sessiz bir dinleyici konumuna düştü.

Bu konum, yetinilecek bir konum olmamakla beraber, böylesi bir konumda konuşmacı neyi-nasıl konuşacağını biliyorsa, dinleyici de neyi-nasıl dinleyeceğinin idrakinde ise, bu kısıtlı ilişkiden rahmet ve bereket ummak

mümkün olabilir.

Konuşmacı, muhatab aldığı insanları Allāh adına bir yola davet ediyor ise, bu olayın dehşetini idrak etmeli ve bu idrak ile çok dikkatli konuşmalıdır. Çünkü Allah'ın ismini kullanarak, Allāh adına konuşmaktadır.

Bu konuşmalarında, Allah'ın hükmünü zıd bir görüş beyan ettikleri zaman bilmeleri gerekir ki, Alfah (c.c.)'a iftira atmaktadırlar. Kendi sapık görüşlerini Alah (c.c.)'a isnat etmektedirler.,

Allah'a yalan yere iftira uydurandan daha zalim kimdir? İşte bunlar, Rablerine sunulacaklar ve şahidler de: "Rablerine karşı yalan söyleyenler bunlardır" diyecekler. Haberinizi olsun, Allah'ın laneti zalimlerin üzerinedir.

Bunlar, Allah'ın yolundan engelleyenler ve onda çarpıklık arayanlardır. Onlar ahireti de tanımayanlardır.^{3[3]}

Bu gibi insanları, İslam'a karşı tavırlarını açıkça ortaya koyan İslam düşmanlarının arasında aramamız bir yanılga olur. Çünkü bunlar, müslümanların arasında bulunmakta ve müslüman gözükmetedirler. Yanına gelen bir müsiüman; "Rabbimin rızası için ne yapmam gerekir?" sorusunu sorunca, kendi kanaat ve görüşlerini ileri sürmekte ve bu görüşleri Allah (c.c.)'a nisbet ederek, O'na iftira atmaktadır. Halbuki bu soru ile yanına gelen müslüman; onun rızasını değil, Allah (c.c.)'ın rızasını istemektedir. "Senin rızan için ne yapmam gerekir?" sorusunu değil, "Allah rızası için ne yapmam gerekir?" sorusunu sormaktadır. Allah'ın rızasını kazanması ise, o kimselerin görüşünü değil, Allah'ın hükmünü yaşaması ve bu hükmü ihya etmesiyle ilgilidir.

Buntar kişisel görüşlerini Allah'a isnat etmekte ve Allah adını kullanarak insanları Allah'ın razı olmayacağı değişik yollara davet etmektedirler. Allah'ın gösterdiği yol ve bu yola ait hükümler ile karşılaştıktan zaman, insanları bu yoldan engellemeye için çalışırlar. Çünkü bu yol, onların yolundan çok farklıdır. Bu yolu kabul edebilmeleri için, kendi yollarını inkar etmeleri gerekir. Ne var ki bu samimiyeti ve bu dürüstlüğü gösteremedikleri için, kendi yollarında ve batıl isnadlarında devam etmektedirler.

Bu gibi bel'amlara hüsnüzanla yaklaştıkları için meseleyi şimdilik anlayamayan birçok kardeşimiz, Allah'ın lutfu ile zamanla anlayacaklar ve Kur'an'ı Kerim'de zikredilen cinlerin ikrarını, aynı şekilde tekrar edeceklerdir.,

Doğrusu şu; Bizim sefihlerimiz, Allah'a karşı gerçek dışı bir sürü saçma şeyler söylemişler.

Oysa biz, insanların ve cinlerin Allah'a karşı asla yalan söylemeyeceklerini sanmıştık.^{4[4]}

Oysa şanı Yüce Rabbimiz, özellikle konuşan, yazan yani dini tebliğ eden müslümanları bu dehşetli hatadan açık bir şekilde uyarmakta ve ikaz etmektedir.,

Dillerinizin yalan yere nitelendirilmesi dolayısıyla; "Şuna helal, buna haram" demeyin. Çünkü Allah'a karşı yalan uydurmuş olursunuz. Kuşku yok, Allah'a

^{3[3]} 11 Hudl8.19

^{4[4]} 72-Cin 4.5

karşı yalan uyduranlar kurtuluşa eremezler.^{5[5]}

Nitekim bir konuşmacı veya bir yazar olarak, konuşma ve yazma durumunda kaldığımız her an, bu esasa dikkat etmeye çalıştık. Gücümüz nisbetince dikkat etmemize rağmen, insiyatifimiz dışındaki hatalarımızdan da Allāh (c.c.)'a sığınıyoruz.

Bunun dışında; "Ne konuşmamız gerekir?" sorusu ürerinde durduk. Çünkü konuşulacak birçok konu, birçok mesele vardı. Ancak, öncelikle konuşulması gereken meseleler hangisiydi? Gündem bilincini dikkate alarak bu sorunu çözümlemeye çalıştık.

Uslup ve anlatım konusunda İse ciddi endişelerimiz olmadı. Bilmediğimiz konularda susmayı, bildiğimiz konularda ise içimizden geldiği gibi rahatça yazmayı ve aynı rahatlıkla konuşmayı yeğledik..

Tabi ki bütün bunlar, yazmaya ve konuşmaya ilişkin meselelerdi.

Peki, ya dinleme veya okuma durumunda olanlar!.

Onlar nasıl okuyacaklar ve nasıl dinleyeceklerdi? Daha açık bir ifade ile nasıl okuyacaklar veya nasıl dinleyeceklerdi ki; yazma ve okuma, konuşma ve dinleme ilişkisinden hayırlı sonuçlar beklenebilsin.

İşte mesele bu noktaya gelince, okuyucu ve dinleyici durumunda olan kardeşlerimizde önemli bir hastalıkla karşılaştık. Ki bu hastalık, yazmakla ve konuş-makla beraber okuma ve dinleme durumunda olan bizlerde de gözükten bir hastalıktı.

Nedir bu hastalık?

Okuma ve dinleme bilincindeki zafiyetle ilgili bu hastalığa, daha müşahhas olan fiziki hastalıklarımızdan bir örnek vererek açıklık getirebiliriz.,

Mesela sevdiğiniz bir doktor arkadaşınız, size romatizma hastalığından bahsetse ve "Bu hastalığın kesin tedavisi çin şunların, şunların.. yapılması gerekir" diyerek, size yarım saat konuşsa, siz o doktor arkadaşınızı nasıl dinlersiniz?

"Dinlemenin de şekli mi olur?" diyerek meseleden uzaklaşmayınız. Çünkü bu hususta iki ayrı dinleme tarzı vardır.,

Doktor arkadaşınızı ya kendiniz için dinlerseniz, ya da başkaları için!.

Siz o dertten muzdarip iseniz, romatizma ağrılarından ayakta zor duruyorsanız, bu dertten gözünüze uyku girmiyor ise, siz o doktor arkadaşınızı can kulağı ile ve kendiniz için dinlersiniz. Engin çöllerde suyla karşılaşmanın sevincini yaşar ve bu sevinçle konuşulanları dikkatle dinlersiniz. Tedavi usüü anlatılırken, bu anlatılanları tatbik etmek ve yaşamak için dinlediğinizden, söylenen her söze dikkat eder, anlayamadığınız hususları hemen sorarsınız..

Çünkü hastasınız, hasta olduğunuzu biliyorsunuz ve hastalıktan kurtulmak istiyorsunuz. Dolayısıyla bütün anlatılanları, öncelikle ve öncelikle kendiniz için dinliyorsunuz.

İşte bu dinleme tarzı, birinci dinleme tarzıdır..

İkinci dinleme tarzı ise, anlatılanları başkaları için dinleme tarzıdır. Şayet sizin

^{5[5]} 16-Nahl 116

romatizma derdiniz yok ise veya romatizma ağrılarını çekiyor ancak bunun romatizma olduğunu bilmiyorsanız; romatizmanın tedavisinden bahseden doktor arkadaşınızı, başkaları için dinleyeceksiniz. Karşılaşacağınız veya karşılaşılabileceğiniz romatizmalı birisine, gerekirse anlatmak için dinlediğiniz bu tavsiyelere, yeterince nüfuz edebilmeniz kesinlikle mümkün değildir. Çünkü anlatılan tedaviyi tatbik etmeyi düşünmediğiniz için, sadece dinlemekle yetinirsiniz. Anlatılan teori ile yaşanan pratik arasında bazı boşluklar varsa, bunu farkedemezsiniz. Anlatılan tedaviyi sadece başkaları için ve sadece anlatmak gayesiyle dinlediğinizden, tedavinin pratiğini yeterince anlayabilmeniz ve pratikle ilgili sorunları farkedebilmeniz mümkün değildir..

Bu dinleme tarzı ise, başkaları için dinleme tarzıdır!.

Peki, bu örneğin bizimle ilgisi ne?

Tabi ki bazı kardeşlerimiz tebessüm edecek ve "İlgisi ne? sorusu da ne demek? Bu bizim içinde bulunduğumuz durumdur" diyeceklerdir.

Evet, birçok kardeşimizin yaşadığı bir hastalıktır bu!

İslami meseleleri, İslami hakikatleri, İslami prensipleri başkaları için dinlemek!. Başkalarını müslüman yapmak, başkalarını düzeltmek, başkalarını değiştirmek için okumak, kulak vermek, dinlemek!.,

Hastalıktan bitkin ve bıçare olan kimselerin, kendi hastalıklarından bihaber olarak doktorlağa talip olmaları ve hastalıkla ilgili meseleleri başkaları için okumaları, dinlemeleri gibi!..

Oysa bilmemiz gerekir ki, her cahili sistem kendisine muhalif olmayacak ve kendisini destekleyecek vatandaş kimliğini oluşturmaya çalışır. Bu kimükte vatandaş oluşturması için, küttür ve eğitim faaliyetleri ile müntesiplerine cahiii değer ölçüsü, cahili sevgi, cahili korku vs cahiii tavırları empoze eder. Fakat yine de böylesi bir eğitim ve kültür faaliyetinden geçmesine veya basın-yayın yoluyla bu faaliyetlerin tesirinde kalmasına rağmen, Allah'ın lutfu ile İslam'la müşerref olan möS'ümanlar vardır.

Ancak diyebilir miyiz ki, İslam'a giren her müs-lüman cahili izlerden, cahili kalıntılardan arınmıştır! Bunu hiç kimse ne kendi adına, ne de hüsnüzanla yaklaştığı başkalarının adına söyleyebilir. Çünkü bu olay yaşanmakta, cahili kalıntılar değişik boyutlarda müslü-manlarda da gözükmektedir.

Eu cahili pislikler, İlâhi davetle karşılaşan insanların, daveti anlamalarına ve davete teslim olmalarına engel olduğu gibi, daveti gündeme getiren mübelliğin net bir İslami kişiliğe kavuşmasına da engeldir.

O halde, yaşanan ve yaşadığımız durum bu ise, cahili pisliklere ve bu cahili pisliklerden meydana gelen hastalıklara yönelirken, önce kimin için yöneleceğiz?

Hasâlıkları ve hastalıkla ilgili tedavi usulerini dinlerken, önce kimin için dinleyeceğiz?

Ne yazık ki birçok kardeşimiz kendi hatalarından, kendi marazlarından ve kendi hastalıklarından bihaber olarak; başkalarını düzeltmeye ve başkalarını iyi etmeye çaişrnakîadırlar.

Okumaları başkaları için, dinlemeleri başkaları İçin, araştırmaları başkaları için, anlamaları ve anlatmaları başkaları İçindiri Kendilerini ve kendi hallerini unutmuşlardır sanki!.

Oysa kî İslami meseleleri ve İslami hakikatleri dinlerken romantizmalı hastanın, romantizmadan bahseden

doktoru dinlemesi gibi- önce kendileri için dinlemelidirler. Cahili pisliklerden, cahili kalıntılardan gerektiği gibi temizlenmediğini idrak etmeli ve hasta olduğunu çekinmeden ikrar etmelidir.

Böylesi cahili pisliklerden temizlenmediği sürece hasta olduğunu bilmelidir ki, tedaviyle ilgili meseleleri öncelikle kendisi için ve tatbik etme arzusuyla dinleyebilsin.

Okuduğunu, önce kendisi için okusun.

Dinlediğini, önce kendisi için dinlesin.

Önce hastalıktan kurtulsun, sonra hastalıktan kurtarmaya ve doktorluğa talip olsun.

Yazımızın başına "Hasta kim?" demiştik.

Her halde şimdi anlaşıldı, acilen tedaviye alınması gereken hastanın kim olduğu!..

Emanet Duygular

Müslümanın nasıl ve ne şekilde olması gerektiği, tahrif edümemiş kaynaklarda açıklanmakta ve gıpta ederek baktığımız asr-ı saadet dönemi müslümanlarının şahıslarında örneklenmektedir.

Müslümanlar bu örnek şahısları incelemekte,

yazılanları okumakta ve bu hasletlerle bezenmeye çalışmaktadırlar. Bu istikamette sürdürülen çalışmalar, elbetteki takdir edilecek çalışmalardır. Ancak bu çalışmalara giren ba2i kardeşlerimizin, bu çalışmalarda görerek sahiplendikleri hasletler, ne yazık ki emanet haslet görüntüsü vermektedir.

Güzel görüldüğü, sevildiği ve beğenildiği için zorla sahip çıkılan bu hasletler, o kardeşlerimizin kimlik ve kişilikleriyle kaynaşan, ünsiyet peyda eden hasletler değildir. Bu nedenle, o kardeşlerimiz ile sahiplendikleri hasletler arasında bir boşluk, bir ayrılık ve zaman zaman bîr aykırılık gözlenebilmektedir.

Halbuki İslam, bizlerden böylesi bir tavır beklemez. Her güzel haslet, her güzel tavır veya her güzel yaklaşım, tevhidi bir bilincin, Rabbani bir hükmün yaşanması neticesinde günyüzüne çıkmaktadır. Herhangi bir müslüman, İlâhi hükümlerle beyan edilen İslami bilinci kavradığı ve bu bilinci yaşadığı zaman, sözü edilen hasletler ve duygular gayet tabi olarak o müslümanda tezahür etmektedir.

İslami bilinci ve bu bilinç istikametinde olgunlaşan imanı gerçek bir kök kabul edersek, bunlar yaşandığı zaman tezahür eden hasletler ise, köke nisbetle birer çiçek veya birer meyva durumundadır. Kök anlaşılmadan, kökteki bilinç, kökteki iman yaşanmadan çiçeğe sahip çıkmaya çalışmak,

dalından koparılan bir çiçeğe sahip çıkmaya veya bu çiçeği yakaya takmaya benzer ki, bu çiçek solmaya ve sararmaya mahkumdur. Yakalarımıza taktığımız bu çiçek geçici bir süre bizlerde gözükmese dahi, bizlerde kök salmadığı, bizlere yabancı ve bizlerden kopuk olduğu için, bizlerde emanet bir eşya, emanet bir duygu görüntüsü vermektedir!.

Oysa ki sahiplendiğimiz veya sahipleneceğimiz hasletlerin, bizlerin parçası olması, bizlerde yeşermesi, bizlerde yaşaması gerekmektedir. Ancak bu yapıldığı zaman sahiplendiğimiz hasletler bizim olabilecek ve bu hasletlerin rahmetiyle karşılaşabileceğiz.

Mesela Allah'tan korkmak, Allah'tan sakınmak, müslümanlara yakışan bir haslettir. Ancak bu haslet güzel olduğu veya müslümana yakıştığı için, bu haslete sahip çıkmaya çalışmayacağız. Bu haslet güzel olduğu için, -kalplerden geçeni bilmeyen kalabalıklar arasında-Aüah'tan korkar, Allah'tan sakınır gözükmeye gayret etmeyeceğiz.

Peki ya ne yapacağız?

Ne yapacağımız gayet açıktır.,

Allah'tan, korkulması gerektiği için korkacağız!.

Allah'tan, sakınılması gerektiği için sakınacağız!.

Düşüneceğiz, düşüneceğiz düşünebildiğimizce..

Kainata bakarak, yaratılmışlara bakarak; Yaratıcının güç ve kudretini, herşeye kadir olduğunu anlamaya çalışacağız.

Allah'tan korkmamanın sapıklık, Allah'tan sakınmamanın azgınlık olduğunu idrak ve ikrar edeceğiz.

Bir mayın tarlasında yürürken, mayına basmaktan ne kadar korkup-sakınıyor isek; Allah'ın bir hükmünü çiğnemekten daha fazla korkacağız, çok daha fazla kor-kup-sakınacağız.

Alemlerin Rabbi olan Allah'tan gerektiği gibi korkmak, bizlerde emanet bir duygu, emanet bir haslet olmayacak. Bizler için rahmet olan bu korku; bizlerdeki büin-cin, bizlerdeki imanın tezahürü olarak yaşadığımızı teneffüs ettiğimiz bir korku olacak.

Cehennemi düşüneceğiz,. cehennem içini ve cehennem üzerindeki sıratı düşüneceğiz!.

Bu sıratı geçmemizin, bu sıratı geçebilmemizin, dünyadaki amellerimizle doğrudan olduğunu anlayacağız.

Bu anlayışla şu an ve yaşayacağımız her an, sırat köprüsü üzerinde bulunduğumuzu idrak edeceğiz.

Sırat köprüsü üzerindeki insanın korkusunu, dehşetini, teslimiyetini, tevekkülünü ve dikkatini, içinde bulunduğumuz dünya hayatında bu bilinçle yaşayacağız.

Allah'tan korkmak, korkar gözükmek için değil, O'ndan korkulması gerektiği için korkacağız. Korkmanın, güzel bir haslet olduğunu bildiğimiz için değil, neden korkulacağını bildiğimiz için korkacağız!.

Büyüklenmemek,

kibirilenmemek ve tevazu göstermek de böyle!.. Bu hasletler de, bizlerde emanet bir haslet, emanet bir duygu olmayacak.

Fakat ne gariptir ki, bazı kardeşlerimizde eğreti bir tevazu görüntüsü vardır. Müslümanlar arası İlişkilerde, bu kardeşlerimiz diğer kardeşlerimize karşı zoraki ve yapmacık bir tevazu göstermektedirler. Başlarını, diğer kardeşlerimizin başları hizasına indirmişlerdir ama, sanki çok yukarılarda olan başlarını, çok aşağılara indirmenin zorluğunu yaşıyor gibidirler!. Muhataplarının seviyesine inebilmek için, iki-üç büküm değil, sanki sekiz büküm olmuşlardır!.

Cahili değer ölçüsü ile kendilerini diğer müslü-manlardan çok farklı ve büyük kabul eden bu kimseler; İslam, büyüklenmeyi kınadığı için büyüklenmeyi nahoş görmekteler ve büyüktenmekten içtinap etmektedirler. Böylesi kimseler, iç dünyalarında kendilerini büyük görmelerine rağmen, kabullendikleri bu büyüklüğü, emanet ve eğreti bir tevazuyla örtmeye çalışmaktadırlar.

Halbuki Kur'an'ı Kerim'de; büyüklenmeyi kınayan ayetler beyan edildiği gibi, büyük olmadığımızı zikreden ayetler de beyan edilmektedir. Bu Rabbani hükümleri kavrayan müslüman, büyüklenmekten içtinap etmek için değil, büyük olmadığını ki..mez. Ne olduğunu, neden yaratıldığını, nelere ve kime muhtaç olduğunu bildiği için büyüklenmez.

Rabbimizin katında kendisinin ve kardeşlerinin durumunun ne olduğunu, ne olacağını bilmediği için, bilemeyeceği için kibirlenmez. Bunları bilse, hiç kibirlenmez!.

Kendisinden tezahür eden hayırların Allah'tan, serlerin İse nefsinden olduğunu tefekkür eder. Allah'ın lütfettiği hayırları nefesine malederek övünmenin; kendisinin yaratmadığı ay ile, güneş ile, kainat ile övünmek gibi abes ve haksız bir tavır olduğunu anlar.

Güzelin çirkine, sağlamın sakata, görenin amaya karşı büyüklenmesîni, kibirlenmesini, haksız ve iğrenç bir tavır olarak kabul eder.

Gözleri görmeyen bir amayı, kendisine göz veren Allah'ın yarattığını bilir. Allah'ın verdiği nimetleri bir kibir vesilese değil, bir şükür vesilisi olarak kabul eder.

Kendisine verüen hayırların, kardeşlerine de verilmesi için dua eder.

"Hayırlar Rabbimden, serler nefsimden olduğuna göre; Ben, ben diyerek, elimdeki serlerle mi övüneceğim" der.

Bilir bir damla sudan yaratıldığını, bir her an Allah'a muhtaç olduğunu..

Tuvaletteki halini düşünür. Yediği nimetlerin ne olduğunu düşünür. Tuvalette iken kendisini düşünür, kendisini görür. Nefsine dönerek;

"Ey nefsim bak haline, bak halimize.! Görmüyor musun nasıl bir mahluk olduğunu? Kibirilenmek istiyorsan, kibirlen bu halinle! Büyüklenmek istiyorsan, büyükten bu halinle!" diyerek seslenir. Diğer necasetle birlikte, kibirlenmek gibi necis tavırları da tuvalete terke-der.

Namazında "Allahuekber" diyerek, Allah'ı büyükle-yen bu insan, namazın dışında kendisini büyüklemez. Namazdaki kimliği ile namaz dışındaki kimliği

arasında bir fark olmaz. Namazda alnını ve burnunu toprağa koyarken, namaz dışında göğsü doğru yükseltmez.

Yegane büyük olan Allah (c.c.)'ı kabul eden bu müslüman büyüklenmez, kibirlenmez. Kibirlenmeye hiçbir hakkı olmadığını bildiği için kibirlenmez.

Bu müslüman, ne elindeki ile övünür, ne de eli ile,

Çünkü bilir, elini ve elindekini Allah'ın yarattığını.

Bu müslümandaki tevazu, beğenildiği için yakaya takılan eğreti veya emanet bir duygu değildir. Bilinçli bir imandan kaynaklanan bu duygu, onda kökleşen ve onda yaşayan bir duygudur.

İşte böylesi müslümanlar,

Leyla'yı bilmeden,

Leyla'yı sevmeden, Mecnun gözükenlerden değildir!.

Bu müslümanların Mecnun halleri varsa veya akılperestler tarafından Mecnun gözüküyorlarsa., bu halleri Leyla'yı bildiklerinden,

Leyla'yı sevdiklerindendir..

Farklı Kimliklerden Ortak Kimliklere

Müslümanlara özgü birçok yayın organında, müslümanların vahdetinden ve bu vahdetin vazgeçilmez bir gereklilik olduğundan bahsedilmektedir. Şimdi bu mevzulara dönecek değiliz. Ancak şunu bilmemiz ve bildirmemiz gerekir ki, içinde bulunulan şartlarda böylesi bir vahdetin gerçekleşmesi imkansızdır. Ayrıca üstünü çizerek belirttiğimiz bu ifade, bir kehanet değil apaçık görünen bir durumdur.

Peki neden?

Bunu neye istinaden söylüyoruz? Değişik bölgelerdeki samimi kardeşlerimizi ve bu kardeşlerimizin gayretti çalışmalarını görmüyor muyuz?

Elbetteki görüyoruz ve zikrettiğimiz görüş ne yazık ki bu gördüklerimizden de kaynaklanıyor!. Nitekim söz konusu bazı çalışmalar, bu çalışmaların bugüne ve yarına yönelik sonuçları dikkate alınarak değerlendirildiği zaman, zikrettiğimiz görüş müşahhas bir şekilde ortaya çıkacaktır.

Şu bir gerçektir ki, Türkiye'de yaşayan müslümanlar bazı meselelerde ortak bakış açısına sahip olsalarda, birçok meselede farklı değerlendirmelere ve farklı tavırlara sahiptirler. Değişik şehir ve bölgelerdeki müslümanlarla karşılaştığı ve bu müslümanlarla yeterince görüşüldüğü zaman, bu müslümanların birçok meselede, yaklaşım ve tavırda birbirine yabancı oldukları müşahade edilecektir. İlk ve yüzeysel ilişkilerde birçok ortak meseleleri gözükse de, bu meselelerin çözümü ve bu meselelere müdahale konusunda konuşmaya devam ettiklerinde, yaklaşım ve görüşlerdeki farklılıklar belirginleşmeye başlayacaktır.

Sonuç olarak aynı meselede farklı görüş ve tavırları sahiplenen ve kimliklerini bu görüşlere göre şekillendiren müslümanlar, ne yazık ki kimlik ve kişilik noktasında birbirlerine yabancı olan müslümanlardır. Vahdet için gerekli olan ortak bir kimliğe, ortak bir yönelişe sahip olmayan, kimlik ve kişilik noktasında

birbirlerine yabancı olan bu müslümanların, içinde bulundukları bu şartlarda bir-ve beraber olmayacaklarını, olamayacaklarını söylemek, bu gerçeği ifade etmek, herhalde kehanet değildir!.

Ne var ki bu menfi durumlardan şikayet etmekle, bu menfiliklerden kurtulmak ve müsbet bir noktaya ulaşmak mümkün değildir. Yolda karşılaşılan ve karşılaşılabileceğimiz güçlükler ise, durmamız veya durdurulmamız için bir neden, bir mazeret hiç değildir. Çünkü şanı yüce Rabbimtz Kur'an'ı Kerim'de; "Demek ki gerçekten güçlkle beraber kolaylık var. Muînakkak güçlkle beraber kolaylık var^{6[6]} buyurmaktadır. Bu İlahi buyruğu dikkate alarak güçlüklerden şikayet etmeyi bir kenara bırakmamız, yapılması mümkün ve gerekli olan eylemleri yerine getirmemiz gerekmektedir. Bunları gözardı ederek müslümanların ayrılığından dert yanmakla, veya vahdet temennisinde bulunan yazılar ve söylevlerle vahdete kavuşmayacağımız, kavuşamayacağımız aşikardır.

Öncelikle bu olumsuz durumların nedenlerini bilmek ve bu nedenlere müdahale etmekle yükümlüyüz. Çünkü ayrılığa sebep olan nedenler yaşadıkça, bu nedenlerden kaynaklanan ayrılıklar da yaşanacaktır.

Değişik bölgelerdeki müslümanların farklı kimlik ve kişiliklere sahip olduklarını zikretmiştik. Bu olumsuz durumun nedenlerini incelediğimiz zaman, baci nedenlerin değişik bölgelerde yürütülen farklı çalışma programlarından kaynaklandığını göreceğiz. Birçok bölgede farklı programlar yürütülmekte ve birbirinden farklı olan bu programlar, birbirinden farklı kimlik ve kişiliklerin oluşmasına neden olmaktadır. Çünkü söz konusu çalışmalar müslümanlar üzerinde müeesir olmakta ve bu müslümanlar katıldıkları, içinde bulundukları çalışmalara göre şekillendirilmektedir. Birbirinden ayrı ve birbirinden farklı çalışma proglamları elbetteki farklı sonuçlar verecek ve birbirinden farklı kimlik ve kişiliklerin oluşmasına neden olacaktır.

Türkiye şartlarında yaşayan, sadece Allah'a kulluk eden ve diğer insanların da sadece Allah'a kulluk etmelerini isteyen müslümanların, bir ve beraber olmalarını istiyorsak söz konusu olumsuzluğa müdahale etmemiz gerekmektedir. Yarınlara umudla bakabilmemiz için, bu umudların gerçekleşmesine vesile olacak eylemleri bugünlerde yapmamız gerekir. Çünkü umud etmek ile hayal etmek arasında önemli bir fark vardır. Şartlan ve gereği yerine getirilmeyen umudlar, gerçekleşmesi mümkün olmayan hayellerdir. Yarınlarda müslümanların bir ve beraber olmalarını umud edebilmemiz için, taşıdığımız umudun gereği olarak bu müsiümanların ortak kimlik ve kişiliğe kavuşmalarına gayret sarfetmemiz ve bu konudaki İlahi hükümlere hep birlikte testim olmamız gerekir. Tarlayı zararlı maddelerden temizlemeden, ekilmesi gerekeni ekmeden yağmur duasına çıkmamız ve bereketli mahsuller beklememiz tabi ki abes olacaktır.

Aynı yola talip olan müslümanların farklı kimliklere sahip olmalarının önemli bir nedeni, yukarda belrttiğimiz gibi farklı çalışma programlarıdır. Bu çalışma

^{6[6]} 94-înşirah 5,6

programları genel olarak, başka ülkelerde yaşamış ve yaşayan değerli şahsiyetlerin eserlerine nisbet edilmektedir. Bu kitaplar okunmakta ve bu kitaplarda beyan edilen çalışma programları şabloncu bir zihniyetle mevcut şartlara adapte edilmeye çalışılmaktadır.

Oysa ki değil bu müelliflerin mücadele metod-larına, Resulullah {s.a.v.) Efendimizin mücadele metoduna dahi şabloncu bir zihniyetle yaklaşmamamız gerekir. Daha önceki yazılarımızda açıkladığımız gibi Resulullah (s.a.v.)'in sünnetini ihya etmek, Efendimiz (s.a.v.)'in ihya ettiğini ihya etmektir. Bunu gerçekleştire-bilmemiz için Resulullah (s.a.v.) Efendimizin gözlerimize ve gönüllerimize sevinç veren ha!, tavır ve sözlerindeki Rabbani maksadı, inceliği ve hikmetini anlamamız gerekir. Yoksa şabloncu bir zihniyetle, kuru şekilcilik ve anlamsız bir taklitle Resulullah {s.a.v.) Efendimizin sünnetini ihya edebilmemiz mümkün değildir. Meseleye bu şabloncu zihniyetle yaklaşanlar Resulullah (s.a.v.)'in yaşamadığı bir konum ve farklı olaylar karşısında şaşkınlığa düşecekler ve çelişkili tavırlarda bulunabileceklerdir.

Oysa Resulullah (s.a.v.)'in bu gibi farklı olaylarda hangi tavrı sahipleneceğini ve hangi tavırdan hoşnut olacağını bilmek için, Resulullah (s.a.v.)'in sünnetini hakkıyla bilmek ve bununda ötesinde bu sünneti riyadan münezzeh bir kişilikle benimseyen ve yaşayan Efendimiz (s.a.v.)'i anlamak gerekir. Bu ise ne kalpten uzak bir akıl ve ne de akıldan uzak bir kalple gerçekleşir. Bunun gerçekleşebilmesi ancak ve ancak aklımızı ve kalbimizi Resulullah (s.a.v.)'e ve ona rehberlik eden Kur'an'ı Kerim'e yöneltmemiz ve açmamızla mümkün olacaktır. Bunu yaptığımız zaman Efendimiz (s.a.v.)'in neyi ihya etmek için ne yaptığını anlayacak ve yaşadığımız şartlarda bu sünnete bağlı kalarak neleri nasıl ihya edebileceğimizi de kavramış olabileceğiz.

Netice olarak farklı coğrafyalarda yaşayan müelliflerin eserlerine de şabloncu bir zihniyetle yaklaşmamız gerekir. Müteakip defalar belirttiğimiz gibi değişik ülkelerde, değişik zamanlarda ve değişik konumlarda yaşayan müellifler, karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların çözümüne ilişkin görüşleri beyan ederlerken, içinde bulundukları konumu ve yaşadıkları şartları dikkate almışlardır.

Meseleleri ümmet düzleminde değerlendirilen bazı istisna müelliflerin eserleri dahi, içinde bulundukları şartlardan ümmete açılan bir mahiyet göstermektedir. Daha açık bir ifadeyle ümmete açılan yelpazenin açılım noktası, yine bu müelliflerin içinde bulundukları konumdur.

Ümmeti ilgilendiren meseleler, elbetteki bizleri de ilgilendiren meselelerdir. Söz konusu eserlerdeki bu meseleler değerlendirilecek ve bu meselelerde beyan edilen görüşlerden elbetteki faydalanılacaktır. Ancak dikkate alınması gereken husus, dünyanın birçok ülkesindeki müslümanların farklı konumlarda ve farklı şartlarda bulunmalarıdır.

Bugün içinde bulunan ve yaşanan farklılıklar, farklı süreçlerden gelmenin bir neticesidir. Çünkü bugünlere şekil veren etken, yakın tarihte yapılan ve yapılmayan eylemlerdir. Dün yaptıklarımız ve yapmadıklarımız bugüne

yansıdığı gibi, bugün yaptıklarımız ve yapmadıklarımız da yarınlara yansıyacaktır. Dünyanın herhangi bir ülkesindeki müslümanlar tarafından yirmi veya kırk yıl önce yapılan birçok çalışma, bazı ülkelerde henüz gün yüzüne çıkmamıştır. Bu nedenledir ki bazı bölge müslümanları için çok önemli, yaşanması gereken ve yaşanabilir olan görüşler, farklı konumlara sahip diğer bölge müslümanları için aynı öneme haiz değildir. Bu farklı konumları dikkate almadan; bulundukları ülkede henüz cemaat olmayan müslümanların, dünya müstekbirlerine karşı devlet konumundaki müslümanları örnek alarak onlarla hareket birliğine girmeye çalışmaları ne kadar yanlış ise, başka ülkelerde ve farklı şartlarda yıllar önce tatbik edilen bir programa şabloncu bir zihniyetle adapte olmaya çalışmak da o kadar yanlıştır.

Öncelikle müelliflerin içinde bulundukları şartları dikkate alarak bu görüş ve programları değerlendirmemiz ve bu değerlendirmeye bizler için müsbet ve menfi taraflarını olan tesbit etmemiz gerekir. Bunları yaptığımızda, söz konusu görüş ve programların şabloncu bir zihniyetle tatbik edilemeyeceğini anlayacak ve ayrıca bu görüş ve programları dikkate alarak, bunlardan ancak faydalanması gerektiğini idrak edeceğiz.

Samimi niyetlerle ve gıpta ettiğimiz gayretlerle birbirinden farklı ve mahalli program takip eden kardeşlerimizin bu önemli konuya dikkat etmelerini istirham ediyoruz. Daha önce zikrettiğimiz gibi farklı programlar, farklı yönelişler, İslami anlamda farklı kimlik ve kişiliklerin oluşmasına neden olmaktadır. Farklı kimlikler-deki bu müslümanlar birçok konu, tavır ve görüşte birbirlerine ne yazık ki yabancıdırlar. Oysa ki bu yabancılığın ortadan kalkması, farklı bölgelerde de olsalar birbirleriyle karşılaşan müslümanların, yabancılık çekmeden öz kardeş gibi tanış olmaları gerekmektedir. Ancak bu ortak tanışıklık ile müslümanların bir araya gelmeleri, aynı yere adım atmaları ve aynı emaneti canlarla, başlarla ve omuz omuza taşımaları mümkün olacaktır.

Peki bu umudumuz nasıl gerçekleşebilecektir?

Bu umudumuz İlahi bir vaad olduğuna göre, bu İlahi vaadin gerçekleşmesi için gereken şartlar ve ve yapmakla yükümlü olduğumuz eylemler nelerdir?

Bütün bunları bilmemiz ve yerine getirmeye çalışmamız gerekir ki, yarınlara umudla bakmaya hakkımız olabilsin!.

Elbetteki bu umudumuzun gerçekleşebilmesi, asli meselelerimizi Kur'an ve Sünnete götürmemizle ve bu temiz kaynaktan beyan edilen esaslara teslim olarak bizlerden istenen kimlik ve kişiliğe kavuşmamızla mümkün olabilecektir.

Aynı konumda yaşadığımız, aynı sorunlarla karşılaştığımız, aynı Rabbanî tavırlarla yükümlü ve aynı güzel hasletlere muhtaç olduğumuz için, aynı meselelere önem vermemiz ve bu meselelerdeki aynı hükümlere teslim olmam gerekmektedir.

Bunun kaçınılmaz bir gereklilik olduğu idrak edilerek ve gündemimize girmesine rağmen bulunduğumuz konumda bizim sorunumuz olmayan meseleler bir kenara bırakılarak, asli ve ortak meselelerimize samimi yöneliş ve çalışmalarda bulunduğu zaman, arzu ettiğimiz ortak programımız, ortak

görüşümüz, ortak tavırlarımız veya daha kısa bir deyişle ortak kimliğimiz günyüzüne çıkmış olacaktır.

Sözümüzle, halimizle, aklımızla, kalbimizle talip olduğumuz yol, Resulullah (s.a.v.)'in ve ashab-ı kiramın yoludur. Bu yolda bulunabilmemiz, bu yolda yaşabil-memiz ve bu yolda ölebilmemiz, ancak ve ancak bu yo^ lun mümtaz yolcularını tanyabilmemiz ve onları örnek alarak bu yola yakışan birer yolcu olmaya çalışmamızla mümkün olabilecektir. Kullandığımız bu ifadeleri, sadece nefse hoş gelen edebi ifadeler telakki ediyorsanız, bilin ki anlamıyorsunuz, idrak edemiyorsunuz meselenin vehametini. Bilin ki yüklendiğiniz emanetten ve bu emanetin getirdiği sorumluluktan şimdilik bihabersiniz!.

Çünkü bunlar hangi üslupla verilirse verilsin, gerçeğin ta kendisidir. Ashab-ı kiramın yolunda, ashab-ı kiramın ulaştığı saadete talip olan müstümanların, bu umudlarına kavuşabilmeleri için ashab-ı kiramı tanımaları, onları anlamaları ve onların güzel hasletleriyle güzelleşerek onlar gibi doğrulmaları gerekmektedir.

Nasıldı ashab-ı kiram?

Saadet asrının, saadet dolu insanları nasıldı?

Şanı yüce Rabbimiz onların nastl olmalarını dilemiş ve onlar nasıl olmuştu?

Cahiliyeden arınmış pak ve canlı bir İslimi kimliğin mutlak gerekli olduğunu idrak ederek böylesi bir kimlik arayışında bulunan müslümanların, bu sorulan cevap andırmaları gerekmektedir.

Tekrar soruyoruz ve tekrar tekrar da soracağız.

Nasıldı ashab-ı kiram?

Davayı bir güneş gibi omuzlayan ve gönüllerimizi aydınlatan binlerce güneş olan ashab-ı kiram nasıldı?

Allah'a, Resuluilah (s.a.v.)'e ve Kur'an'ı Kerim'e nasıl iman ediyorlar ve nasıl teslim oluyorlardı?

Şeytana karşı, dünya ve ahirete karşı nasıldı yaklaşımları?

Dine karşı, amellere karşı, insanlara karşı, aile ve akrabaya karşı nasıl davranmaları emredilmişti?

Müslümanlara karşı, ehl-i kitaba karşı, müstekbir-lere karşı, fasık ve münafıklara karşı nasıldı o kutlu müslümanlar?

Hangi konumda, hangi Rabbani hükümlerle mükel-lef olmuşlar ve bu hükümleri nasıl anlayıp, nasıl yaşa-mışlardı?

İşte asli sorularımız bunlardır!.

Bizleri asil bir kimüğe ulaştıracak, asli sorunlarımız bunlardır!.

Kalbimizde olanlara, konuştuklarımıza ve yazdıklarımıza şahid olan Rabbimiz bilir ki muhtacız bu soruların cevabına, muhtacız bu cevapları bilmeye ve bu cevapları yaşamaya!.

Bu sorularla Kur'an ve sünnete yöneldiğimiz zaman, hiç, ama hiç şüpheniz olmasın ki, Kur'an ve sünnet bizleri farkİKşeylere davet etmeyecektir.

Bir kısmımıza ailenize karşı böyle davranın derken, diğer bir kısmımıza şöyle davranın diyecektir!.

Bir kısmımıza Ehl-i Kitab'ı cehennemle tekfir edin derken, diğer bir kısmımıza

cennetle müjdeleyin demiyecektir!.

Müstekbirlere karşı, tağutlara karşı,

şeytan ve dostlarına karşı tavrımızı bildirirken, zenginler ve politikacılar şöyle davransın, işçiler ve fakirler böyle davransın demiyecektir!.

En kısa ifadesiyle bizleri çelişkilere ve bizleri ayrılıklara değil, hepimizi ortak bir kimliğe, ortak bir kişiliğe davet edecektir Kur'an ve sünnet..

Yeter ki yöneleceğimiz merci, teslim olacağımız merci Kur'an ve sünnet olsun..

Söz buraya gelince "Efendim Kur'an ve sünneti herkes farklı anlıyor, farklı yorumluyor" safsatasına yer vermek istemiyorum. Çünkü bizleri biraraya getirecek esas, İlahi vahyin kişilere göre değişen yorumu değil, İlahi vahyin ta kendisidir. Burada müteşabih ayetleri kastetmiyorum. Kastettiğim ayetler, Kufan'ı Kerim'de muhkem olarak zikredilen ve Kur'an'ı Kerim'in muhtelif yerlerinde apaçık bir şekilde beyan edilen, açıklanan ayet-i kerimelerdir. Çünkü asli meselelerinize, asli sorunlarımıza açıklık getiren ayet-i kerimeler, müteşabih değil, muhkem ayet-i kerimelerdir. Farklı anlaşılması mümkün olmayan, apaçık beyan edilen bu muhkem ayet- kerimeler, bizleri biraraya getirebilecek ayet-i kerimelerdir.

Yeter ki okuyalım ve anlayalım bu muhkem ayetleri!

Yeter ki bu muhkem ayetleri anlayabilecek cehdimiz ve ilim kırıntımız bulunabilsin!.

Sadece muhkem ayet-i kerimeler bizleri biraraya getirebilecek ve ayaklarımızı sırat-ı müstakim üzere muhkemleştirecektir. Asli meselelerde bu birliktelik sağlandıktan sonra yapılacak diğer bir iş İse, tali meselelerdeki farklılıkları bir kenara bırakmak olacaktır. Türkiye coğrafyasında yaşayan müslümanlar olarak kendimizi tanıtır ve kendimizi tanımlarken, asli meselelerdeki ortak görüşlerimizle, ortak tavırlarımızla tanımlayacak ve bizlere sevinç veren bu ortak kimliklerimizle birbirimizle çok daha rahat kenetleşeceğiz.

Netice olarak değişik bölgelerde yaşayan ve çevrelerindeki müslümanlara vaziyet etme durumunda bulunan seçkin kardeşlerimizin, öncelikle birbirlerine "Merhaba" demeleri, birbirleriyle konuşmaları, birbirleriyle istişare etmeleri ve ortak bir çizgide birbirleriyle anlaşmaları gerekmektedir. Nefse veya nefislere zor gef-se de, gerekli olan bu yakınlaşma zeminine doğru yürünmelidir.

Meseleyi şimdilik noktalarken, hiç kimseye ve hiçbir guruba "Bize gelin" demiyoruz.

Hiç kimseye ve hiçbir guruba "Size geleceğiz" de demiyoruz.

Ne dediğimiz ve neyi arzu ettiğimiz açıktır., "Gelin hep birlikte Allah ve Resulü'nün davetine icabet edelim.."

Hız. Yunusu Anlayarak

Hız. Yunus (a.s.) Kur'an'ı Kerim'de zikredilen peygamberlerdendir. Rivayetlere göre İlyas (a.s.)'dan sonra Ninova şehrine gönderilmiştir. Beni İsrail olan şehir ahalisi İlahi davete icabet etmediği için, umudsuzluğa düşerek müteessir olmuş

ve bir gemiye binerek kavmini ter-ketmek istemiştir.

Bindiği geminin bir musibetle karşılaşması, gemidekilerin "Aramızda bir uğursuz var" demeleri, uğursuzu tesbit etmek için aralarında kur'a çekmeleri ve çekilen kur'anın kendisine çıkması neticesinde, Yunus (a.s.) denize atılmıştır.

Allah'ın dilemesiyle gerçekleşen bu olaylarla denize atıldıktan sonra büyük bir balık tarafında yutulması,

balığın karnında hiç bir zarara uğramadığını görerek durumunun ve Allah'ın yardımının yakınlığına vakıf olması,

nefsine zulmettiğini idrak ederek istiğfarla Allah'a yönelmesi, :

bir sahile bırakılması ve daha sonra yüzünü aşkın kimse tarafından davetine icabet edilmesi, Kur'an'ı Kerim'de verilen haberlerdendir.

Kufan'ı Kerim'de Yunus (a.s.)'la ilgili bu haberler verildikten sonra, Efendimiz (s.a.v.)'e ve onu Örnek alan davetçi müslümanlara, net ve açık olarak şu hüküm bildirilmektedir.,

Şimdi sen Rabbinin hükmüne sabret ve balık sahibi (Yunus) gibi olma; o, içi kahır dolu olarak (Rab-bine) seslenmişti. Eğer O'na Rabbinden bir nimet ulaşmasaydı, kınanmış bir durumda atılmış (terkedilmiş) olacaktı. Fakat Rabbi onu seçti ve onu salih olanlardan kıldı.^{7[7]}

İlahi daveti gündeme getiren müslümanları muhatap alan bu hükümde, "Balık sahibi (Yunus) gibi olma" buyurulmaktadır. Tabi ki bu hüküm, Yunus (a.s.)'in salih fiillerine nisbet edilen bir hüküm değildir. Bu hükümde Yunus (a.s.)'m davetle ilgili İlahi hükme yeterince sabredemeyip, kavmini terketmesine işaret edilmektedir. Şanı yüce Rabbinizin Yunus (a.s.)'in bu fiiline işaret ederek, "Böyle bir durumda Yunus gibi olma veya Yunus gibi olmayın" buyurmaktadır.

Bu hükümün arka planındaki gerçek ise, Resulul-lah (s.a.v.)'in ve diğer davetçi müslümanların, Yunus (a.s.)'in karşılaştığı böylesi durumlarla kendilerinin de karşılaşabilecekleridir. Çünkü küçük veya büyük bir çevrede böylesi durumlarla karşılaşmayacak olsalardı; kendilerini muhatap alan "Yunus gibi olma" hükmü, yaşantıdan uzak soyut bir hüküm olurdu. Oysa biliyoruz ki Kur'an'ı Kerim'de yaşantıdan uzak ve yaşantıyla ilgisi olmayan hiçbir hüküm yoktur.

Nitekim Resulullah (s.a.v.) tevhidi mücadelesinde böylesi durumlarla karşılaşmış ve bu durumun zorluklarına sabırla göğüs gererek bizlere örnek olmuştur.

Yunus gibi olma" İlahi hükmü, Efendimiz (s.a.v.)'in sünnetiyle yorumlanarak, "Muhammed gibi ol" gerçeği ile bütünleşmiştir.

İtiraf etmek gerekirse Yunus (a.s.)'m Kur'an'ı Kerim'de zikredilen bu kıssasıyla karşılaştığımız zaman, onun bu durumunu yadırgamış ve "Hiç olur mu? Allah'ın hükmüne hiç sabredilmez mi? Allah'ın hükmü gelmeden, insan kavmini hiç terkeder mi?.." gibi ifadelerle yargılamıştık. Efendimiz (s.a.v.)'in bu durumda gösterdiği sabrı ve tavırları ise, doğal olarak gösterilmesi gereken sabır ve tavırlar olarak tasdik etmiştik.

^{7[7]} 68-Kalem 48..50

Tabi ki bu yaklaşımımız, olayın vehametinden uzak lafzı bir yaklaşımdı!.

Kuru laf ile tekzip edip, yine kuru laf ile tasdik etmiştik!.

Olayın vehametini ise bu seçkin peygamberlerin karşılaştıkları olumsuzlukların çok küçük boyutlarıyla karşılaştığımız zaman anlayabildik. Akıl ve kalp arasındaki farkı, böylesi olaylarla karşılaştığımızda idrak edebildik.

Efendimiz (s.a.v.)'in ve Yunus (a.s.)'in konuyla ilgili tavırlarını, önceleri sadece akli olarak değerlendirmiştik. Doğru fakat eksik olan bu değerlendirmede; olaylar, sebep sonuç ilişkisine göre ele alınmakta ve hemen hükme bağlanmaktadır.

Mesela Yunus, (a.s.)'m kıssasında, İlâhi daveti reddedilen bu peygamberin, müteessir olarak kavmini ter-ketmesi zikredilmektedir. Daha açık bir ifadeyle, Yunus (a.s.) karşılaştığı bu olumsuz durumdan etkilenmiştir. İşte bu olayı sadece akli olarak değerlendirdiğimiz zaman, Yunus (a.s.)'ı anlamamız mümkün değildir.

Çünkü sebep sonuç ilişkisine göre doğal bir gelişim gösteren olaylar, ne kadar olumsuz olursa olsun, akfın etkilendiği olaylar değildir.

Sonuçları sebeblere, fiilleri faillere,

failleri fillere göre değerlendiren akıl, bu değerlendirmeyeyle çözümlediği hiçbir olaydan etkilenmez. Çözümlenen bu olaylar, gayet makul ve tabi olaylardır akla göre!.

Bu olaylar çok olumsuz da olsa,

bu olayları doğru bîr muhakeme ile çözümleyen aklımızdan, bu olaylardan etkilenmesini bekliyameyiz.

Nitekim meseleyi sadece bu çerçevede algıladığımız günlerde, "Yunus gibi olma" buyruğundan hareket ederek, gerçek bir dava insanını şu ifadelerle tarif etmiştik.,

"Gerçek bir dava insanı,

davası uğruna mücadele verirken, karşılaştığı olumsuzluklardan etkilenmeyen insandır!."

Bu ifadeyi kendi nefislerimize ve çevremizdeki kardeşlerimize söylediğimiz zaman, herhangi bir itirazla karşılaşmadık. Çünkü akla, kulağa ve nefse cazip gelen yaldızlı bir ifadeydi bu!.

Ne var ki bazı olaylarla karşılaştığımız ve bu olayları yaşadığımız zaman; bu ifadenin, insan fitratıyla çelişen bir ifade olduğunu anlamıştık.

Karşılaşılan olumsuzluklardan etkilenmemek ne demektir?

Bal gibi etkilenmiştik, etkileniyorduk işte!

Etkilenmemeye çalışsak da, etkilenmediğimizi söylesek de, yaşadığımız gerçek bu değildi.,

Etkilenmiştik ve etkileniyorduk!.

Gerçi karşılaştığımız olaylara sadece akli olarak yaklaşırsak, sebep sonuç ilişkisini dikkate alarak, fiilleri faillere ve failleri de fillere göre değerlendirecek, şüphesiz ki etkilenmeyecektik. Çünkü bu değerlendirmeyeyle olayları çözümleyecek olan aklımız, çözümlediği bu olaylardan hiç etkilenmeyecekti.

Ne var ki, şanı yüce Rabbimiz biz insanlara sadece akıl değil, kalp de vermişti. Bizlere verilen bu kalp, olumsuzluklar karşısında istesek de, istemesek de etkileniyordu.

Yaşadığımız ve yaşanan bir gerçektir bu!.

Sevmenin, korkmanın, üzülmeyenin, sıkılmanın ne olduğunu, ne anlama geldiğini kısmi bir şekilde bilmesine rağmen, bu duyguları kendisi yaşamayan akıl., karşılaştığı olumsuzluklardan etkilenmese de, kalbe etkilenmemesini öğütse de, kalpyine etkileniyordu!.

Gayet makul ve olağan sebeplerle meydana gelen bir trafik kazasında oğlunu kaybeden bir babadan, oiaı sadece akli olarak değerlendirmesini ve etkilenmemesini isteyebilir miyiz?

İnsan fıtrattıyla ilgili bu gerçeği, bu gerçekliği kabul ettikten sonra, nasıt olur da Yunus (a.s.)'ın durumu sadece akli olarak değerlendirebilir ve "Kavminin olumsuz tepkisinden etkelenmemesi gerekirdi!." diyebiliriz.

Hiç şüphesiz ki Yunus (a.s.), dünyevi korku ve endişelerle İlahi daveti gizlememişti. Anlatmıştı Allah 'ın ayetlerini ve kavmini açık, apaçık bir şekilde Allah'a kutluğa davet etmişti. Kur'an'ı Kerim'in öğretisiyle biliyoruz ki, böylesi davetlerde bulunan peygamberler birçok batıl isnatlarla ve çirkin tavırlarla karşılaşmışlardır. Gündeme getirdiği İlahi daveti reddedilen Yunus (a.s.)'ın ise, kavmi tarafından hangi haksız tavırlara veya hangi çirkin isnatlara muhatap olduğunu bilmiyoruz. Bize bildirilen husus, Yunus (a.s.)'ın böylesi batıl ve çirkin yaklaşımlardan müteessir olarak umudsuzluğa düşmesi ve daha fazla sabredemeyerek kavmini terketmesidir.

İlahi takdir gereği meydana gelen bu olaylar "Sabır Allah'ın yardımıyla" gerçeğini açıkça ortaya koymakta ve mü'minler için bir öğüt, bir uyan niteliği taşımaktadır. İlahi daveti gündeme getiren mü'minler, karşılaşabilecekleri böylesi olumsuzluklara sabredebcekler ve sabır için yardım dileyceklerdir.

Karşılaştıkları olumsuzluklardan etkilenmeleri fitri bir gerçektir. Ancak iman ettikleri Rabbanî gerçeklerin olumı etkilerini ön plana çıkarmaları ve Allah'ın yardımıyla sabrederek, bu olumsuz etkilere, olumsuz tepkilerde bulunmamaları gerekir.

Zaten İlahi imtihan bu değil midir?

Karşılaşılan olumsuzluklardan fitri olarak etkilenmek, fakat bu etkilenmeye rağmen sabretmek, sabredebilmek değil midir?

İşte böylesi durumlarda, böylesi olaylarda "Tunus gibi olma" buyruğu, bizleri bu tahammüle* bu tavıra davet etmektedir.

Fakat biz ne yapıyoruz?

"Yunus gibi olma" hükmünü nasıl anlıyor ve nasıl yaşıyoruz?

Bilindiği gibi bazı yazılarımızda, Türkiye'de yaşanan olumsuzluklara kısaca değiniyor ve bu olumsuzluklar karşısında bazen üzüldüğümüzü, bazen kızdığımızı ifade ediyorduk. Gerçi bu üzüntümüz veya bu kızgınlığımız, birçok haklı nedene nisbet edilebilirdi.

Çünkü çok şey bilmesek de,

Rabbimizin lutfuyla idrak ve iman ettiğimiz bazı gerçekler vardı. Müslümanları muhtelif çalışmalarını bu gerçeklere göre değerlendirdiğimiz zaman; bu çalışmalardan umudlanmak bir yana, yarınlara yönelik endişe duyuyorduk. Nitekim bir yazımızda; aşırı yöreselcilik, aşın evrenselcilik, zamansız ve sun'i yapılanmalar olarak adlandırdığımız bu yaklaşımları, bu yaklaşımları organize eden asıl mercileri duyduğumuz bulantı ile gündeme getirmiştik. Fakat ne var ki, bu doğru ifadelerden sonra bu gibi olumsuzluklara, karşılaştığımız bazı çirkin isnatlara daha fazla sabredemeyeceğimizi belirterek, kalemimizi kırmak istemiştik!.

Kalemi kırmak!.

Yeterince konuştuk, yeterince anlattık diyerek köşemize, daha doğru bir ifadeyle nefsimize çekilmek!

Oysa tevhidi hareketin, İlahi davetin tabiatı böyle değildi. Böylesi tavırlara, böylesi yılgınlıklara yer yoktu İlahi davette..

Kendi lisanlarıyla nazil olan İlahi vahyi, yine kendi lisanlarıyla kendilerine açıklıyan Resulullah (s.a.v.)'i, ancak yıllar sonra anlayan insanlar olmamış mıydı?

İlahi vahyi anlamada ve anlatmada,

bizlerle mukayese edilemeyecek olan Resulullah (s.a.v.) dahi, bu davetini bazı insanlara günlerce, aylarca, yıllarca anlatmamış mıydı?

O halde bize ne oluyordu!.

Neyi, ne kadar anlatmış, nelere, ne kadar açıklık getirmiştik ki!.

Kendimizi savunabilmek için çalışmaya, çabalama-ya ve sözü uzatmaya hiç gerek yoktur. Netice olarak 'Yunus gibi olma' hükmünü nasıl anladığımız ve nasıl yaşadığımız ortaya çıkmıştır!.

Ne olduğumuz ve ne olmadığımız açıklık kazanmıştır!.

Rahman ve Tevvab olan Rabbimize yöneliyor ve O'na tevbe ediyoruz.

Çünkü bizler,

İlahi daveti söz, ha! ve yaşantısıyla gündeme getiren Yunus'un, bu hasletlerini, bu doğrularını yaşayan birer Yunus olmadan,

kavminden yüzçevirmek isteyen Yunus gibi olmuştuk!.

İşte bizler ile, o seçkin peygamberler arasındaki muhteşem fark!.

İslam Ve İnkılap Düşmanları

Hüsnüzama dayalı bazı yorumlan tekzip etmemek umduyla

İslam'ın dünya siyaseti ve dünyanın siyasi durumu üzerindeki etkisi, müstekbirlerin ilgi sahasındaki bir meseledir. Materyalist bilgi anlayışına sahip olan batı zihniyeti daha ziyade somut şeylere yöneldiği ve somut şeyleri dikkate aldığı için Osmanlı'nın yıkılışından ve halifeliğin kaldırılışından sonra İslam'ın bu etkinliğinin son kalıntılarıyla birlikte tamamen tarihe gömüldüğünü kabul etmişlerdir. Artık kendilerine göre İslam'ın dünya genelinde bir tehîke olması ve kendi çıkarlarına müdahale etmesi söz konusu değildir.

Değişik coğrafyalardaki İslami eğilimler ise sömürdükleri toplumları parçalara ayırmayı prensip edinen bu müstekbirler için bir fırsat niteliğinde olmuş ve şeytani müdahalelerle bu fırsatlardan faydalanmışlardır. Nitekim bazı İslami eğilimlerin uzun ve geniş müdahaleler ile iğdiş edilmesi, iğdiş edilemeyen eğilimlerin şeytani propagandalarla toplumların düşmanı haline getirilmesi ve bu toplumlar tarafından yargılanarak d ıslatılması, hak görüşlere sahip olmasına rağmen içinde bulunulan konumu dikkate alarak itidalli hareket eden yetkin mü'min-lerin pasiflikle ve korkaklıkla suçlanarak aynı görüşleri savunan cesur(!) münafıkların etkili konumlara getirilmesi ve sabote edilen bu eğilimlerin emperyalizmin çıkarlarına uygun vadilere kanalize edilmesi gibi girişimler, dünya müstekbirieri için zor olmamıştır.

Müstekbirlerin değişik coğrafyalardaki ve farklı bölgelerdeki şeytani müdahaleleri, bu bölgelerde yaşayan ferasetli müslümanlar tarafından anlaşılmamasına rağmen, bu durum müstekbirieri dünya genelinde rahatsız etmiyordu. Çünkü basın-yayın yoluyla haberleşme imkanına sahip olamayan ve hacc farzasının en önemli fonksiyonu olan iletişim ve istişareyi yerine getiremeyen bu müslümanların, seslerini duyurması ve dünya müslümanların uyarması mümkün değildi. Bunlar mümkün olmadığı gibi, basın-yayın hakimiyetine sahip olan müstekbirler istedikleri olayları, istedikleri şekilde ve istedikleri yorumla dünyaya yansıtabiliyorlardı.

Devrim öncesi durumlar, dünya müstekbirierine önemli rahatsızlıklar vermeyen böylesi durumlar olmasına rağmen 1979 da gerçekleşen devrim sonrası durumlar ise müstekbirler açısından çok farklı bir keyfiyete sahip olmuştur. Çünkü karşılarında bir grup veya bir cemaat değil, toplumuyla bütünleşen, basın-yayın, konuşma ve eylem etkinliğine sahip olan bir İslam Devleti vardır. Somutlaşan bu vahim durumun tehlikeleri ise görülebilir tehlikeler olup çok geniş boyutlara sahiptir. Dünya müstekbirieri için acilen önlenmesi gereken bu tehlikeler, birbiriyle ilişkili olmasına rağmen yöresel ve evrensel olmak üzere iki genel başlıkta efe alınabilecek tehlikelerdir.,

İslam Devriminin Yöresel Tehlikeleri

Hiçbir sınıfın üstünlüğüne inanmayan, tüm insanları İlahi Kitap karşısında eşit telakki eden İslam Devleti, yekvücut olduğu halkıyla birlikte şüphesiz ki yüksek bir potansiyele sahip olacak ve bu potansiyeli yerli yerinde kullanarak dünya muslazaflarının uyanmalarına ve kurtulmalarına vesile olacaktır. Dünya mustazaflarının uyanmalarını ve kurtulmalarını kendileri için kesin ölüm telakki eden dünya müstekbirieri tabi ki korkuyla titreyecekler ve İslam Devletinin bu istikamette gelişmemesi ve bu noktaya varmaması için seferber olacaklardır. Her ne pahasına olursa olsun kendileri için verimli bir sömürü tarlası olan Ortadoğu'da böylesine kuvvetli bir yapılanmaya engel olmaya çalışacaklar ve diğer ülkelere örnek olabilecek gelişmelere müdahale etmek isteyeceklerdir.

Sömürdükleri halkları parçalara ve gruplara ayırmayı prensip haline getiren ve

her fırsatta grup asabiyetini körükleyen müstekbirler, İran'da devrim öncesi varolan bazı grupların devrimle birlikte yokolmadıklarını ve varlıklarını sürdürdüklerini biliyorlardı. Kendileri ve şeytani hesapları için hayati bir önem arzeden bu grupların varlığı, her ne pahasına olursa olsun muhafaza edilmeliydi. Ne var ki İran coğrafyasındaki hakimiyet İslam'ın eline geçmiş ve dolayısıyla rahat müdahale imkanlarından mahrum kalmışlardı. Bu durumda yapabilecekleri yegane şey münafık araçlar vasıtasıyla grup asabiyetlerini desteklemeye ve körüklemeye devam etmek ve bütün bunların fevkinde idari mekanizmaya nüfuz edilmeye çalışılarak İslam Devletinin siyasi çizgisine, azınlıkların kabul etmeyecekleri veya tepki gösterebilecekleri bir eğilim kazandırmaktır.

Dünya müstekbirlerinin İran coğrafyasında yaptıkları ve yapabilecekleri böylesi sinsî girişimler olmasına rağmen, îbâbî ki bütün bunlar şeytani temenniler ve gölge fiiller niteliğinde olup, kesin veya somut çözümler değildi.

Çünkü hakimiyet İslam'ındı.

Çünkü söz ve eylem meydanları İslam'ındı.

Çünkü ülke coğrafyasındaki insiyatif ve yaptırım gücü İslam'ın elindeydi. Her ne yaparlarsa yapsınlar biliyorlardı ki, yaptıklarının ve yapacaklarının somut neticeler verebilmesi, İslam adına konuşan mü'minlerin bu önemli meseleye yönelişleriyle ve verecekleri kararlarla ilgiliydi. Şayet ülke yöneticileri fitneye neden olabilecek durumlarda İlahî vahiyden kaynaklanan İslami asabiyeti, ırk, mezhep ve meşrep asabiyetlerinin önüne çıkarırlarsa, bu müstekbirlerin bütün hesapları boşa çıkacak ve azınlıklarıyla beraber yekvücut olan İslam Devleti karşısında çaresiz kalacaklardır.

İslam Devriminin Evrensel Tehlikeleri

İran İslam Devrimi bulunduğu coğrafyada muhkem-leşir ve halkıyla yekvücut olarak her sahada yüksek bir potansiyele sahip olursa şüphesiz ki bu durum dünyaya yansıtacak, ideolojik bunalımlarda ve ideolojik arayışlarda olan dünya insanların yakın ilgi sahasına girecektir.

Bir yönetimin bütün bir halkla bütünleşmesi ve bütün bir halkın desteğini alması, dünya insanlarını şaşkına çevirecek bir hadisedir. Çünkü beşeri ideolojilerle yönetilen insanlara göre, beşeri ideolojilere ve hakim otoritelere karşı en soylu davranış muhalefettir. Muhalefetin olmadığı rejimler, muhalefetin yasaklandığı dikta rejimlerdir.

İdeolojileri ve yönetimleri böyle algılamaya alışık olan dünya insanları, muhalefet zemini olmasına rağmen hak ve adalete dayalı ciddi bir muhalefetin olmadığı bir sistemi tabî ki şaşkınlıkla karşılayacaklar ve bunun nedenlerini öğrenmek isteyeceklerdir. Bir toplumu güçlendiren maddî ve manevî potansiyelin nasıl oluştuğunu, bir milleti mutlu ve razı eden hak ve adaletin nereden kaynaklandığını şüphesiz merak edecekler ve şüphesiz öğrenmek isteyeceklerdir.

Tabî ki bütün bunlar dünya müstekbirlerinin karşılaşmak istemedikleri

durumlardır. Örnek bir keyfiyet arzeden İslam Devletinin bu keyfiyeti dine yani İslam'a nisbet edildiğinden, şüphesiz ki ilgiler İslam'a yönelecek, islam'ın hak ve adil çehresi dünya insanların gündemine girecektir. Bu ciddi yönetişle İslam'a ve İslam nizamına meyiletme tehlikesi ise, hristiyan batı toplumları için ikinci derece bir tehlike olmasına rağmen, kendilerini İslam'a nisbet eden toplumlar için birinci derece yani çok vahim bir tehlikedir. O halde bu durumların tahlil edilmesi ve böylesi gelişmelere kesinlikle izin verilmemesi gerekmektedir.

Dünya müstekbirleri bu tahlili yaptılar mı?

Devrimden bu yana gelişen olayları ve müstekbirlerin şeytani müdahalelerini dikkate aldığımız zaman, dünya müstekbirlerinin bu meseleye çok ciddi ve kendilerine göre çok bilinçli yaklaştıklarını müşahade edebiliriz. Hatta üzülerik ifade edebiliriz ki müstekbirlerin bu konuya yönelişlerindeki siyasi bilinci, aynı konuya yönelen birçok kardeşimizde görebilmiş değiliz. Şimdilik bütün bunları bir kenara bırakarak meseleyi bizler de tahlil edelim.,

1979 yılında gerçekleşen İran İslam Devrimini kendi coğrafyastna göre değerlendirecek olursak, mezhebi kriterleri ne olursa olsun İslam'ın temel dinamiklerini esas aldığı ve kelime-i tevhid gerçeğini bayraklaştırdığı için şüphe duyulmaması gereken bir İslam Devrimidir. Önceleri sadece İran halkını dikkate alan ve dikkate almak zorunda olan bu devrimci hareket, devrim gerçekleştikten sonra bütün dünya müslümanların ilgi sahasına girmiş ve devlet düzleminde bu müslümanlara muhatap olma durumuna gelmiştir. Bu durumun hayırlara vesile olması ise, şüphesiz ki bu meseleye bilinçli ve itidalli yaklaşımlarla mümkün olabilecektir.

Bu bilinçli yaklaşımın gösterilebilmesi için öncelikle İran İslam Devriminin tahlil edilmesi gerekmektedir. Bilindiği gibi İran İslam Devriminde İslami dinamikler olduğu gibi mezhebi kriterler de bulunmaktadır. İslam Devriminin birbirine paralel olan bu iki ayrı özelliğini ve dünya müslümanlarının içinde bulunduğu durumu birlikte dikkate aldığımız zaman, dünya müslümanlarının İslam Devriminden alabilecekleri ve alamayacakları şeyler olduğunu rahatlıkla görebiliriz.

İran İslam Devrimini gerçekleştiren İslami dinamik-ler, kelime-i tevhid gerçeğinin yüceltilmesi, cihad ve şehadet bilinci, tağutlara ve dünya müstekbirlerine karşı Hîzbullahi tavırlar... farklı mezhebi kriterlere nisbet edilemeyecek İslami hakikatler olup, bütün dünya müslümanlarının örnek almaları ve sahiplenmeleri gereken hakikatlerdir. Tabi ki bütün bunların yanı sıra İran İslam Devriminde mezhebi kriterlerden kaynaklanan mezhebi motifler de vardır. İran coğrafyası dışında yaşayan fakat aynı mezhebi kriterlere sahip olan Şii müslümanlar için söz konusu mezhebi motifler de birer örnek niteliğinde olmasına rağmen, özellikle Sünni müslümanların bu mezhebi motifleri örnek almaları ve kabullenmeleri mümkün değildir.

İran İslam Devriminin birbirine paralel bu iki ayrı özelliği şüphesiz ki dünya müstekbirlerinin de tesbit ettikleri özelliklerdir. Bu tahlili yapan müstekbirler, dünya müslümanlarının büyük çoğunluğunu oluşturan Sünni kesimin bu

mezhebi motifleri kabul etmeyeceklerini ve Şii'liğe yanaşmayacaklarını biliyorlardı. Dünya müstekbirleri için Sünni müslümanların Şii olması gibi bir tehlike kesinlikle ve kesinlikle söz konusu değildi.

Onlar için tehlikeli, çok çok tehlikeli olan durum; İslam Devleti ile dünya müslümanları arasında mezhebi değil İslami düzlemde diyalog kurulması ve karşılıklı yardımlaşılma-stydy. Çünkü kendilerine yönelik bu tehlike, gerçekleşmesi zor olmayan bir tehlikedir.

Şayet İslam Devleti ve dünya müslümanları birbirlerinin farklı tarihi süreçlerden geldiklerini ve farklı kültürel değerlere sahip olduklarını dikkate alarak, içinde bulundukları zaman diliminde mezhebi ve meşrebi farklılıkları anıyışla karşılar ve İslam davasının evrensel boyutunda -evrensel olmayan- bu farklı özellikleri arka plana bırakırlarsa, şüphesiz ki ön plana aldıkları İslam'ın evrensel gerçekleri çerçevesinde bütünleşebilecekler ve birçok konuda yardımlaşarak dünya emperyalizmine karşı geniş bir cephe açabileceklerdir. İşte sakınılması gereken gerçekleşebilir tehlike budur.

Bu yakın tehlikeyi algılayan müstekbirler hiç şüphesiz ki ne yapmaları gerektiğini de belirleyecekler ve belirledikleri istikamette ellerinden geleni ardıрма koymayacaklardır.

Meselenin özellikle Türkiye'ye yansıyan boyutunu dikkate alarak bu müstekbirlerin ne yaptıklarını ve ne yapmak istediklerini şu üç başlıkta görebilmemiz mümkündür.,

Devrimin Temel Dinamiklerini Şii Mezhebine Nisbet Etmek

İran İslam Devrimini Şiiliğe nisbet etmek ve devrimi Şii devrimi olarak lanse etmek, dünya müstekbirlerinin öncelikli hedefidir. Bu hedefe ulaşabilmek için basın-yayın ve her türlü propaganda imkanlarını kullanabilecekleri gibi, din adamı gözüken be"amları, münafıkları ve bunun da ötesinde meselesine vakıf olmayan samimi müslümanları da kullanabileceklerdir.

Sahte ve satılmış aydınların, be!anıların ve münafıkların bu istikametteki propagandaları, bu satılmışları tanıyan yetkin nü'minler tarafından cevaplandırılacak şüphesiz ki dünya manian üzerinde pek etkili olmayacaktır. Ne var ki bu propagandaya yeterli ve kesin cevaplar verilmediği ayrıca meselesini idrak etmeyen müblümanlar tarafından bu propaganda istikametindeki görüşlerin bilinerek veya bilinmeyerek savu-nulabildiği coğrafyalarda tabi ki durumlar karışacak ve müstekbirlerin arzulanığı bulanık fitne ortamı oluşacaktır. Çünkü önlenmesi mümkün olmayan fitnelerin gelişme nedeni, fitneye sebep olabilecek bir grup müslüman arasında makos b-jlrması ve bu görüşlerin İslam adına savunulmasıdır. Hiç şüphemiz yoktur ki fitneye sebep olacak bir görüşün, kendisine güvenilir bir mü&iaman tarafından dile getirilmesi, yüzlerce belam tarafından dile getirilmesinden çok daha tehlikelidir, fakaî ne yazık ki, özeiliks bulunduğumuz coğrafyada sözü dinlenen veya dikkate alınan bazı kardeşlerimizin İran İslam Devletini övme veya eleştirme çerçevesinde itidalli

davrandıklarını ve müstekbirlerin şeytani hesaplarına alet olmadıklarını söyleyemeyiz. Sünni asabiyetle Devrimi Şiiliğe nisbet edenlerle sık sık karşılaşabildiğimiz gibi Şii asabiyetle Devrimi Şiiliğe nisbet edenlerle karşılaşabilmekteyiz.

Mesela konumuzla Ügili olarak özellikle Şii müslümanlardan duyulan bir soru vardır. Bu kardeşlerimiz diyorlar ki; Asırlar sonra meydana gelen İslam Devrimi neden Sünni kesimde değil de Şii kesimde meydana geldi, bşnu hiç düşündünüz mü?"

Bu gibi sorular, meseleye vakıf düşünürlerin dşka-te a'malan gereken sorular oymasına rağmen, avama yansttıldığı zaman İslami değil mezhebi cevaplar bulabilecek soru'ardır. Nitekim bu gibi sorulara verilen cevaplarda, hakim otoritelere ve zalim sultanlara karşı yaK-laçımıarda Şii ve Sünni anlayışların fariği dile gotirii-mekte ve dolayısıyla verilen cevaplar mezhebi kriterlerle b'itDnieştirilmektedir.

Oysa biliyor ve iman ediyoruz ki şeytani otoritelere ve zaîm sultânlara karşı gösterilmesi gereken Hizbulîani tevır!ars bizzat Issem'm emrettiği tavırlar olup, mezhebi patentle özölleştisilebilecek ve bir mezhebe n^s~ bst «dilecek tavsırlar değildir, fslami hakikstleri, mezhebi haKikatier olarak tense etmek veya lanse eîmeye çalışmak, mezhebi asabiyeti İslami asabiyetin önüne geçirmek olacaktır. Mezheplere göre farklı yomnîanabiiien hakikatler, bu hakikatleri isabetli veya isabetsiz, veya yetersiz yorumlayan mezheplere nisbet edilebilecek hakikatler değil, bizzat İslam'a r.îsbet edilmesi gereken İslam'ın hakikatleridir.

Tabi ki bu gibi yönelişlerin dikkate alınmadığı coğrafyalarda mezhebi asabiyetler, dini asabiyetin önüne geçecek ve İran İslam Devrimini Şiiliğe nisbet etmek isteyen müstekbirlerin şeytani hesapları gerçekleşebilir bir ortama kavuşacaktır.

Şii-Sünni İhtilaflarının Körüklenmesi

İran İslam Devrimi Şiiliğe nisbet edildiği zaman dünya müsiümanları arasında devrime karşı ilk bölünme meydana gelecektir. Mezhebi asabiyetlerinin körüklenmesine hiç gerek duyulmayan Sünni gruplar, Şiiliğe nisbet edilen devrime karşı olumsuz tavır alacak-ıar ve Şiiliğin şahsında devrimi yargılayacaklardır. Mesele bu noktaya geldiği zaman Şii-Sünni ihtilaflarının körüklenmesi bei'amlardan ziyade bizzat bu şaşkınlardan tarafından yürütülebilecektir. Nitekim Şii-Sünni ihtilaflarını körükleyici propagandalarda bei'amlardan çok, dine hizmet etliğini zanneden bu zavallılara görebilmekteyiz!. Müstekbirlerin gayet rahat organize ettikleri bu propagandalar karşısında yetkin ve yetkili mü'minlerin çok dikkatli ve bilinçli olmaları gerekmektedir. Bu oîumsuz propagandaya duygusal bir tepkiyle karşı çıkan kardeşlerimize göre Şii-Sünni ihtilafları, dünya müstek birlerinin ortaya attıkları ihtilaflar olup, bu ihtilafların gözardı edilmesi veya gündemden çıkarılması gerekmektedir.

Önceükie şunu anlamalıyız ki Şii-Sünni ihtilafları müstekbirlerin icad ettikleri

ihtilaflar olmayıp, asırlardır varolan ihtilaflardır. İran İslam Devriminden önce Şii ve Sünni müslümanlar genelde kendi dünyalarında oldukları için, bu ihtilaftan evrensel bir düzlemde gündeme gelmeyeceği ve gelmemesi ne kadar tabi ise, devrimden sonra gündeme gelebileceği ve gelmesi de o kadar tabidir. Dünya müstekbirlerinin şeytani müdahaleleri, bu ihtilafları icad etme noktasında değil, bizzat körükleme noktasında kendisini göstermektedir.

Dünya müslümanlarının bu meseleye bilinçli yaklaşımları, varolan ihtilafları gözardı etmek veya yok saymak değil; bu ihtilafları kontrol altına almak; ihtilaflardan kaynaklanabilecek serleri önlemek ve bütün dünya müslümanlarını bağlayıcı ortak değerleri ön plana çıkararak, bu ihtilafları izale etme sürecine girmektedir.

Meseleye bu bağlamda yaklaştığımız için Şii-Sünni ihtilaflarının evrensel bir düzlemde dünya müslümanlarının ilgi sahasına girmesini, bu meseleye bilinçli yaklaşıldığı zaman bir rahmet olarak nitelendiriyoruz. Çünkü umud edilen dünya müslümanlarının evrensel vahdeti ve İslam'ın bütün bir yeryüzünde hakimiyeti, asırlardır varolan bu ihtilafların ve bu engellerin izale edilmesiyle mümkün olabilecektir. Evrensel zemin böylesi engellerden temizlenmediği sürece, dünya müslümanlarının evrensel vahdetinden bahsetmek ve bu vahdetin gerçekleşebileceğini zannetmek abes bir yaklaşımdır. Bu ihtilaflarla ve bu engellerle İran İslam Devriminin akabinde karşılaşmasak, yarınlarda mutlaka ve mutlaka karşılaşacaktık. Çözümlemesi gereken sorunlarla bir an önce karşılaşılması, sorunlara bilinçli yaklaşıldığı zaman bu sorunların bir an önce çözülmesi demek olduğundan rahmet niteliğindedir.

Ne var ki sorunlara bilinçli yaklaşıldığı zaman rahmet neden olabilecek bu durum, bilinçsiz yaklaşıldığı zaman zillete neden olabilecektir. Nitekim müstekbirlerin ve bel'amların müdahaleleri, bu ihtilafları çıkmaza sokmak ve mezhebi asabiyetleri körükleyerek dünya müslümanlarını birbirine düşman etmek istikametindedir.

Meseleye kolaycı yaklaşan bazı kardeşlerimiz "Şiilerin Sünni, Sünnilerin Şii olmasına gerek yoktur. Şii'ler Şii, Sünniler Sünni olarak kalsın takat vahdet oluşsun" demektedirler. Tebessümle karşıladığımız bu iyimser ifadede kastedilen vahdet, bazı ortak prensipler-de ortak değerlerden kaynaklanabilecek birliktelik ise, bu birlikteliğin gerçekleştirilmesi elbetteki mümkündür. Fakat bu ifadede kastedilen vahdet, dünya müslümanlarını bir imam etrafında kenetleyecek, her eylemde, her harekette, her mücadelede yekvücut haline getirecek geni ve şümüllü bir vahdet ise, söz konusu temenni ile böylesi bir vahdetin gerçekleşmesi mümkün değildir. Nitekim "Şiiler Şii, Sünniler Sünni kalsın fakat vahdet oluşsun" temennisinde bulunan kardeşlerimizin karşılaştıkları çelişki veya çıkmaz, vahdet kelimesine genel ve şu mutlu olan bu ikinci anlamı vermelerinden kaynaklanmaktadır. Oysa vahdet kelimesiyle şu an için gerçekleşmesi mümkün olan kısmi birlikteliği kastetseler, hem çıkmaza girmeyecekler ve hem de gerçekleştirdikleri kısmi birliktelik ile genel birlikteliğe doğru adım atabileceklerdir.

"Şiiler Şii, Sünniler Sünni kalsın fakat vahdet oluşsun" temennisiyle genei ve şümüllü bir vahdetin oluşamayacağını belirtmemiz, yarınlarda bu vahdeti oluşturabilecek olan dünya müslümanlarının mezriepsiz veya yeni bir mezhep müntesipieri olacakları anlamına gelmemelidir. Önemle işaret etmek istediğimiz husus, geleneksel Şia ve geleneksel Sünni kültür miraslarından ka-ynaklanan anlayışlar, şu an ki keyfiyetleriyle genelde bütünleşebilecek anlayışlar değildir. Müntesipieri tarafından kabul gören keyfiyetleri icabı ön plana çıkarılan bu anlayışlarla ve bu anlayışlardan şekillenen kimliklerle, evrensel düzlemde genel ve şümüllü bir vahdetin sağlanamayacağı'nı söylemek tabi ki kehanet değildir. Denilecektir ki "Mezhebi anlayışların ön plana çıkarılmaması gerekir ve çıkarılmasın." Bu doğru görüşü ifade edenlere şunu soruyoruz.,

Peki, ön plana ne çıkarılacak?

Bu soruya da "Bütün dünya müsümanlarını bağlayıcı ortak değerler ön plana çıkarılmalıdır" şeklinde doğru bir cevap verilebilecektir. İşte konuyla ilgili birçok yazıda söylemek istediğimiz ve söylediğimiz gerçek budur. Ne var ki dünya müslümanları henüz bu aşamada değildir. Şu an bilinçli mü'minler tarafından ön plana çıkarılan veya çıkarılmaya çalışılan bazı ortak değerler, genel ve şümüllü bir vahdeti değil, sadece kısmi birliktelikleri gerçekleştirebilecek değerlerdir. Genel ve şümüllü bir vahdetin sağlanabilmesi ise, geleneksel Şii ve Sünnî kültür miraslarının bütün müslümanları bağlayıcı ortak değerlerle sorgulanmasıyla, ayıklanmasıyla ve bu şekilde arındırılan mezhebi anlayışların evrensel vahdet düzleminde arka plana bırakılmasıyla mümkün olabilecektir.

Kendi bünyelerinde bu iç sorgulamayı gerçekleştiren, kendilerine intikal eden kültür mirasını bid'atlardan, hurafelerden ve mesnede dayanmayan zanni yorumlar-dan ayıklayan mü'minler, farklı mezheplere tabi olmalarına rağmen evrensel vahdeti gölgelemeyen mezhebi yaşantılarını sürdürebilecekleri gibi, bütünüyle ön plana çıkaracakları ortak değerlere sarılarak evrensel mü'min kimliğine de yaklaşabileceklerdir. Nitekim özelde mezhebe göre genelde vahye göre şekillenen bu İstami kimlik, evrensel vahdet için ulaşılması elzem olan bir kimliktir.

Netice olarak yukarıda da belirttiğimiz gibi asırlardır varolan bu ihtilaflara bilinçli yaklaşım, ihtilafları kontrol altına almak, bu ihtilaflardan kaynaklanabilecek serleri önlemek ve bütün dünya müslümanlarını bağlayıcı ortak değerleri ön plana çıkararak bu ihtilafları izale etme sürecine girmektir. Meseleye böyle yaklaşıldığı saman çözümlenmesi gereken genel ihtilaflar çözümlenebilecek ve çözümlenmesine gerek olmayan özel ihtilaflar arka plana bırakılarak evrensel vahdet zemini geleneksel engellerden temizlenebilecektir.

Devrimin Mezhebi Kriterlerle Birlikte İthai Edilmesi

Şu bir gerçektir ki İslam Devrimi Şii mezhebine ne kadar nisbet edilirse edilsin, Şii-Sünni ihtilafları ne kadar körüklenirse körüklensin, bu şeytani

propagandalardan etkilenmeyen ve dini asabiyetlerini mezhebi asabiyetlerinin önüne çıkaran dünya müslümanları bulunmaktadır. Değişik coğrafyalarda ve özellikle Sünni toplumlarda yaşayan bu müslümanların varlığı, dünya müstekbirlerini ve tağutları şiddetle rahatsız eden tehlikeli bir varlıktır. Çünkü daha önce de belirttiğimiz gibi dünya müstekbirleri için Sünnilerin Şii veya Şiilerin Sünni olma tehlikesi söz konusu değildir. Onlara göre tehlikeli durum, İslam Devriminin mezhebi boyuttan algılanması ve mezhebi mesajın yaygınlaşması değil, İslamî boyuttan algılanması ve İslam'ı mesajın yaygınlaşmasıdır. İşte İslam Devrimine itidalli olarak yaklaşan, devrimi İslami boyuttan algılayan ve devrimden yansıyan İslami mesajı yaygınlaştırmaya çalışan bu mü'minler, müstekebbirler ve tağutîlar için en tehlikeli mü'minlerdir.

Bu mü'minlerin çaresiz bir suskunluğa mahkum edilerek etkisiz bir hale getirilmeleri veya mezhebi asabiye itilmeleri için hazırlanan şeytani senaryo ise İslam Devriminin bazı mezhebi kriterlerle savunulması ve bunun da Ötesinde bu kriterlerle birikte ithal edilmeye çalışılmasıdır. Bu yaklaşıma göre söz konusu mezhebi farklılıklar, bir mezhebin baskın duruma getirilmesiyle çözümlenebilecek farklılıklardır. Oysa biüyor ve idrak ediyoruz ki geleneksel kültür farklılıkları böylesi yaklaşımlarla kesinlikle çözümlenemeyecektir. Mezhebi asabiyeti ön plana çıkaran sünni ve şii mütekebbirler, kendi kültürlerini empoze ederek sahiplendikleri geleneksel kültürün hakim olacağını ve bu kültür çerçevesinde evrensel bir vahdet sağlanacağını zannediyorlarsa, bu zanni yaklaşım vahdete değil dünya müslümanları arasında çok daha büyük fitne ve fesatlara neden olacaktır.

Müstekebbir kökenli olduğundan şüphe etmediğimiz böyiesi davetlerin, sünni bei'amlann, ajanların ve prova-katörîlerin yanısıra kendilerini hattı imam olarak tanıtan bazı şaşkınlardan tarafından da savunulması ve yaygınlaştırılmaya çalışılması, müsiüman zihinleri bulandırmakta ve çelişkiye düşürmektedir. Bütün müslümanları ilgilendiren bir meselede, bu müslümanların içinde bulunduğu durumu dikkate almayan ve meseleyi sadece kendilerine göre değerlendiren bu şaşkınlardan, toplumsal ve kültürel gerçekleri tahlil etmek bir yana, bu gerçekleri yok kabul ederek müslümanları'kesin bir tercihle karşı karşıya getirmektedirler.,

İran İslam Devrimini ya bunlarla birlikte toptan benimseyip, bunlarla birlikte toptan ithaf edeceksiniz, ya da bunlarla birlikte toptan reddedeceksiniz!..

Yaşanılan coğrafyada islam Devriminin mihenk taşı bunlar olmuştur arlık!. Bunları eleştirmek, İslam Devrimini eleştirmektir!. Bunlardan yana olmamak, İslam Devriminden yana olmamaktır!. Bunları reddetmek, İslam Devrimini reddetmektir!..

İslam Devletinin möhörö, bunların elindedir artık!. Kimlerin hatts İmam olduğuna, kimlerin zıddı inkilabi olduğuna bunlar karar vermektedir. Kendilerine yöneltilen Ümi eleştirileri, ilmi olarak cevaplandırmaları bir yana insaflı olarak dikkate almaları dahi söz konusu değildir bunların. Bütün bunlarla neden uğraşacaklar ve neden vakit kaybedecekler ki!

Nasıl olsa mühür ellerindedir!.

"Zıddı inkılabı" damgasını vuruverirler, iş biter!.

Artık karşılarında bir inkılap düşmanı vardır. İnkılap düşmanı birisinin sözlerini dikkate almaya, değerlendirmeye ise hiç gerek kalmamıştır. Nasıl olsa inkılap düşmanıdırlar! Söyledikleri doğru olsa bile bu doğruların altında Allah biiir ne hesapları vardır!..

İşte İtidalli müslümanlar yaşadıkları toplumsal gerçeklik karşısında çelişkiye düşüren ve bu müslümanlar "Ya hep, ya hiç" çerçevesinde kesin bir tercihe zorlayan bu zihniyet, şaşkın müsümanlar tarafından da savunulabilen bir zihniyet olmasına rağmen, şeytani zihniyetin ta kendisidir, "Ya hep, ya hiç" mantığı, Sünni coğrafyalarda müsümanların birbirine düşman edecek ve en iyimser ihtimalle çatışmaya varmayan bir hiçte sonuçlanacak mantıktır.

Fakat ne yazık ki yaşadığımız coğrafyada bu endişeleri dile getiren ve meseleye itidalli yaklaşılmasını savunan mü'minler, iki ayrı kutup arasında sıkıştırılmakta, "İrana" ve "Zıddı inkiabi" darngalanyia aynı anda karşılaşmaktadırlar. Oysa bir kutup tarafından "İrancı", diğer kutup tarafından "Zıddı inkılabı" yaftasıyla damgalanan bu mü'minler, iki yüzlü mü'minler değildir. İran İslam Devriminin evrensel ve yöresel özelliklerinin bulunduğunu idrak eden bu mü'minler, bu hadiseye toptancı bir zihniyetle yaklaşılmayacağı, yaklaşılması gerektiğini bilen mü'minlerdir. Tabi ki böyle bir yaklaşım, devrimi toptan reddedenlerle, toptan kabul edenlerin benimsemeyecekleri ve yargılayacakları bir yaklaşım olmaktadır.

İfrat ve tefrit boyutundaki iki kutup tarafından gayri-ilmi olarak yargılanan ve insafsızca taşlanan bu mü'minler, üç ayrı seçenekle karşı karşıya bırakılmaktadırlar.,

Ya kutuplardan birini tercih etmek,

Ya iki kutubun arasından çekilmek,

Ya da iki kutup arasında ezilmeye devam etmek..

Sünni coğrafyalarda gayet rahat benimsenilen Sünni kriterler ile bazı Şii kriterleri yargılamak çok kolay olduğundan, iki tercihle karşı karşıya getirilen itidalli müslümanların bir çoğu fazla zorlanmadan Sünni kutuba ve Sünni asabiyete meyledebileceklerir. Nî'ekim bunun birçok örnekleri görülmekte ve söz konusu bağnazlıklar sürdürüldükçe görülmeye devam edilecektir.

"Ya hayır konuşmak, ya da susmak" prensibine bağlı kalan mü'minler ise, hayra vesile olamadıkları ve hayra güç yetiremedikleri bir ortamda, kendilerine yceneî'ün şerre dayanamadıkları zaman susmayı ve iki kutubun arasından çekilmeyi tercih edeceklerdir.

Fakat yine de umud ediyoruz ki her iki kutubun ithamlarına ve yargılamalarına rağmen, bulundukları itidalli noktada sebat eden ve insanları bu noktaya davet eden mü'minler de olabilecektir.

İran İslam Devrimine çok farklı yaklaşan iki kutup arasında sıkıştırılan bu mü'minlerin üstesinden gelemeyecekleri zorluk, kendilerine "İrancı" denilmesi değildir. Bu baîl ithamlara karşı verilmesi gereken hak cevaplar, bu mü'minlerin

verebilecekleri cevaplardır. Ancak bu mü'minlerin, hattı imam gözüken bazı şaşkınlardan tarafından, İslam Devrimi adına zıddı inkılabiükle damgalanmaları söz konusudur. İslam Devrimi adına konuşan ve kendileri gibi düşünmeyenlere "Zıddı inkılabi" damgasını vuran bu kimselerin, ellerindeki mühür kimden aldığını bilmiyoruz. Fakat bildiğimiz bir gerçek varsa, bu mühür onların elinden kimin alacağıdır.

Hiç şüphesiz ki bunlardan mühürü alacak veya mühürün batıl olduğunu bildirecek yetkililer, bu mühürün gerçek sahipleri veya İslam Devriminin gerçek yetkilileridir. Çünkü İslam Devrimi adına yapıldığı iddia edilen bu bağnaz yaklaşımlara müdahale etmedikleri veya sükutla karşıladıkları zaman, bu bağnaz yaklaşımlar haklı olarak İran İslam Devrimine nisbet edilecek ve itidalli bir noktada kalma mücadelesi veren mü'minler, çaresiz olarak bu iki bağnaz kutubun arasından çekileceklerdir.

Hiç şüphesiz ki İslam Devletinin maslahatını, ve cemaatlerin maslahatından önde tutan bu itidaü mü'minlerin savundukları ve sahiplendikleri devlet; İslam'ın bütün bir yeryüzündeki genel maslahatını, kendi maslahatının önüne geçiren ve do-layısıyla evrensel düzlemde müli olmayan bir devlettir..

Özgürlük Putunun Köleleri

Herhangi bir kavramı savunmak veya tenkid edebilmek için, bu kavramı oluşturan zihniyet tarafından, zikredilen kavramın hangi manada kullanıldığının bilinmesi ve bunun gözönünde bulundurulması gerekir.

Harflerden meydana gelen sözcükler, kendilerine yüklenen anlam ile değer kazanırlar. Bilmediği bir sözcük veya bir kavram ile karşılaşan insanlar; "Bu ne demektir?" sorusu ile.,

"Bu söze ne anlam veriyorsunuz,

bu söz ve ne ne demek istiyorsunuz,

bu söz ife ne anlıyorsunuz?" demektedirler. Nitekim bu gibi sorular cevaplandığı zaman söz konusu kavram tanınmış olmakta ve hangi anlamda kullanılabileceği açıklık kazanmaktadır.

Yaşadığımız yüzyılda sık kullanılan özgürlük kavramına, bu kavramı oluşturan ve savunan insanlar tarafından şu anlamlar yüklenmiştir.,

Herhangi bir kısıtlamaya, şarta: koşula bağlı olmayan, hiçbir siyasi güç tarafından denetlenmeyen, engellenmeyen, toplumsal baskılara, kurallara boyun eğmeyen, tavır ve davranışlarında serbest olan.... Bu ifadeler genellikle halk tabakasının özgürlük anlayışıdır. Özgürlüğü bilinçli bir şekilde savunmaya çalışan entelektüel kesim ise, bu kavramın içerdiği manayı daha geniş boyutları ile varoluşçuluk felsefesinde bulmaktadır.

Kısaca açıklamak gerekirse, varoluşçuluk felsefesinde özne ve nesne ilişkisi vardır. Bu ilişkide özne etkileyen ve aynı zamanda etkilenmeyen, nesne ise etkilenen durumundadır. Mesele bir bekieme salonunda yalnız olarak oturan bir insan genelde özne durumundadır. Bekleme salonunda bulunan masa, sandalye

gibi eşyalardan etkilenmesi ve nesne durumuna düşmesi söz konusu değildir. Çünkü bu gibi eşyaların kendisini görmediğini ve kendisi hakkında bir yargıda bulunamayacaklarını bilir. Bu nedenle, bekleme salonunda gelişigüzel oturabilmekte, istediği yerini, istediği şekilde rahatça koyabilmektedir. Özne durumunda olduğu için, bekleme salonunda buUnan eşyaları nesne olarak görmekte ve bu nesnelerden etkilenmemektedir.

Bu durumda iken, bekieme salonuna bir insan gelir ve karşısına oturur. Bu olayla, bekleme salonunda yalnız oturmakla cian İnsanın tavırlarında bir değişiklik olur. Usulca, oturuşuna çekidüzen verir. Herhangi bir ayıp yeri kaçınırsa dahi, kendisini bundan meneder. Çünkü karşısına, nesne olarak gördüğü eşyalardan farklı bir varlık gelmiştir. Bu varlıktan etkilenmesinin sebebi, bu varlığın kendisini girmesi ve Kendisi hakkında iyi veya kötü bir yargıya bulunabilmesidir.

Bsktme salonunca yalnız iken özneliği yaşayan insan, ikinci insanın gelmesi ile bu insandan etkileniyor ve hareketlerini bu insana göre şekillendiriyor veya kısıtlıyor ise, o insanı özne kabul etmekte ve kendisi de nesne durumuna düşmektedir. Özneliği terkederek nesne durumuna düşen bu insan, varoluşçulara göre özgürlüğünü yitiren insandır. Çünkü özgürlük, nesne durumuna düşmeden özneliği yaşama eylemidir.

Herhangi bir insan, yaşantısına ve tavirianna kendi İç dünyasındaki değer ölçülerine göre yön verilebiliyor ve dış çevreden etkilenmiyorsa; bu insan, varoluşçulara göre özgür bir insandır. Bunun karşıtı olarak herhangi bir insan, çevresindeki bazı insanlardan veya toplumdaki insanlardan etkileniyor ve onların ölçülerine göre yaşıyorsa, bu insan kesinlikle özgür değildir.

Nitekim varoluşçuların büyük bir çoğunluğu bu gene! yaklaşımdan hareket ederek, bir insanın özgür olabilmesi için ateist, yani tanrıtanımaz olmasını da şart kabul etmişlerdir. Çünkü Allah'a inanan insanlar, Allah'ı özne, kendilerini ise nesne olarak göreceklelerinden ve ister isiernez etki sahasına gireceklerinden, bu insanların özgür olması mümkün değildir.

Özgürlüğün bu şekilde anlaşıldığı ve entelektüeller tarafından genci olarak bu yaklaşımla benimsendiği bir çağda, bts muslürnaniarın özgürlük kavramı ile ilişkisi ne olacaktır?

Müslümanlar özgür müdür?

Tabi ki zor bir soru!.

Ne var ki söz konusu zorluk, cevabı bulmakta değil, bu cevabı açıklasın diye ifade edebilmektir.

Ne yazık ki birçok müslüman, kulağa ve nefsine hoş gelen bu kavramı bir eteğerek olarak benimsemekte ve yüce İslam dinini? bu değerden mahrum etmemek için, "Gerçek özgürlük İslam'dadır" diyebilmektedir. Artık rahattır!.

Hürriyet, özgürlük, demokrasi gibi sloganların benimsendiği ve alkışlandığı bir çağda; "Ben özgür değilim" diyerek, aşağılık kompleksine düşmeyecektir!.

Şayet özgürlüğün gerçek anlamını bilen düşünen kafalar tarafından sıkıştırılır ve zor durumda bırakılırsa; "Siz özgürlüğü böyle anlıyorsunuz. Biz ise şöyle anlı-

yoruz" diyerek, gerçek anlamından feragat ettiği özgürlüğünün, harflerine tutunacaktır. Zaten mühim olan,

bu kutlu rozetin yakaya takılması değii midir!.. İnsanları Allah'a küükten ve bu küük psikolojisinden soyutlamak için firavunlar tarafından uydurulan bu kavramlar, bir put gibi yükseltilmiş ve zavallı insanlara bir ideal olarak benimsemiştir.

Özgürlüğü ideal olarak benimseyen bir insanın, bu idealinin perde arkasında ilahlaşma özlemi vardır. Çünkü dileğini, dilediği şekilde yapacak olan, sadece ve sadece Allah (c.c.)'dir.

İnsan ise bir mahluktur,

bir yaratıktır ve yaşadığı hayat çeşitli Adetullah'lar ile kuşatılmıştır. Bunların dışına çıkması, bunları geçersiz kılması kesinlikle ve kesinlikle mümkün değildir.

Hürriyet ve özgürlük kavramlarını sioganlaştıran müstekbirlerin yegane gayesi, bu özgürlük büyüğü ile insanları kendilerine köle yapmaktır. Bu müstekbirler; "Herkes hür olmalı midir?" sorusuna, haklı nedenlerle İyi ve kötü ayırımını getirmekte, ancak "İyilik ölçüsü ne olmalıdır?" sorusuna ise çıkar ve menfaatlerine uygun bir şekilde hazırlanan şeytani kanunlarla cevap vermek-Ederier. Neticede iyi kabul edilen insanlar, Atiah'ın hukukuna göre değil, şeytani hükümlere göre iyi kabul edilen insanlardır.

Böyle bir toplumda ceza hukukuyla karşılaşmamak ve iyi insan olabilmek için, ister istemez firavunların ölçüsünü esas alan insanlar, bu ölçünün gerektirdiği tavırları yerine getirdikleri zaman.,

iyi ve özgür birer insan değil,

firavunların zavallı köleleri durumuna gelmektedirler!..

Firavunlara kulluk ve kölelik yapmalanna rağmen vazgeçemedikleri, vazgeçemedikleri özgürlük ideali ise, firavunlar tarafından putlaştırılmış, yüce leştin imiş ve söz meydanlarına dikilmiştir.

Artık methiyeler ona, özlemler ona, akıtılan kanlar ve adanan kurbanlar onadır!.

Yaşadığımız çağda, özgürlük putunun gölgesi bir hayii genişlemiş ve bu zillet verici gölgede, yakalarında özgürlük rozeti ile firavunlara küük yapan zavallılar kit-leleşmiştir.

Sözü fazla uzatmadan, bizlere; "Siz özgür müsünüz veya özgürlüğe talip misiniz?" sorusunu soranlara, durmadan ve duraksamadan şunu söylüyoruz.,

"Biz özgür değiliz ve özgürlüğe de talip değiüz!."

Ahlar, vahtar, sızlanmalar, hor ve küçük görmeler... vs.

Böylesi cahili fısıltıları bilinçli bir tebessümle ayaklar altına alınarak, sözümüze devam ediyoruz.,

"Bizler, bin firavuna bir kere boyun eğmeyi zillet kabul eden, ancak alemlerin Rabbi olan Allah (c.c.)'a binlerce secde ederek, binlerce itaat ederek, şeref ve izzet kazanan müslümanlarız. Şahidlik yapabilecek herşey şahid olsun ki, bizler Allah'ın kulu, Allah'ın kölesiyiz.

Bundan şeref duyuyoruz, bundan izzet duyuyoruz, bundan onur duyuyoruz ve

bu kulluğu yaşarken özgür olmak değil, Allah'a kulluğumuzu eksik görerek, kulluğa daha fazla yaklaşmak ve hakkıyla kul olmak istiyoruz."

Herhalde yine yirminci yüzyıla yabancı bir üslupla konuştuk. Ve herhalde yine mürteci olduk!.

Allah'a kul olmanın verdiği tüm gerçek duygularla tekrar tebessüm ediyoruz. Sonra, sonra da özgürlük büyüğü ile firavunlara kul olan dünya insanlarına bakıyor, onlara merhamet ediyor ve onlara şöyle sesleniyoruz.,

"Sizleri yaratan ve sizleri yaşatan Allah (c.c), sizleri başıboş bırakmayacaktır. Özgürlüğü isterseniz veya özgür olduğunuzu zannetseniz de, O'nun buyatğuna karşı çıkamayacak ve boynu bükük olarak O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Bir mahluk ve bir kul olarak yaratıldığınızı ve Yaratıcıya karşı çaresiz olduğunuzu unutmayınız. Yaptıklarınızdan ve yapmanız gerekirken yapmadıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.

Bir insansınız ve iki çeşit kulluk ile karşı karşı-yasınız. Bir tarafta nefse veya şeytana veya şeytanın dostu olan firavunlara kulluk, diğer tarafta ise alemlerin Rabbi olan Allāh (c.c:)'a kulluk. Bu iki çeşit kulluğun dışına çıkmanız ve özgür olmanız mümkün değildir. Bu nedenle sizleri hayali bir kavram olan özgürlüğe değil, kullara kulluğu reddederek Allah'a kul olmaya davet ediyoruz.

İstiyoruz ki, Alah'a kulluk ile şeref ve izzet kaza-nasınız,

İstiyoruz ki, bu kulluk ile kurtuluş bulaşınız..."

Neden Komünist Oldular?

Birçok beşeri ideolojinin ve leisefi akımların çıkış nedeninde, gündeme gelişinde, sık sık üzerinde durdukları ve açıkladıkları bazı doğrular bulunmaktadır. Devamlı tekrar edilen bu doğrular, çeşitli yanılgılarla içice bir görünümündedir. Bu gibi ideolojik veya felsefi akımlar-da doğru ve yanlışların içice olması, genel olarak bu akımları oluşturan düşüncelerden ve dolayısıyla bu düşüncelerin sahibi olan düşünürlerden kaynaklanmaktadır.

Aslında bu insanlara "Düşünür" derken, düşünülmesi gerekmektedir. Çünkü herhangi bir İnsan sadece düşünmekte "Düşünür" sıfatını kazana-biliyorsa, her insan az veya çok düşünebildiği için "Düşünür" sıfatını hakeîmesi gerekir. Oysa bilim ve sanat çevrelerince bu sıfat, herkese değil bazı özel insanlara verilmektedir.

Nedir bu insanların özellikleri?

Fazla düşünüp, ilginç ve cazip şeyler söylemeleri mi?

Yoksa anlamadıkları meselelerde, anladım numarası yaparak bazı cümlelerin, bazt karmaşık ifadelerin

arkasına sığınmaları mı?

Nedir düşünce, nedir düşünce dünyası!..

Düşünen ve düşündükten sonra "Buldum, buldum" diyerek feryad eden bir düşünür, bulduğu bu fikri, nerede bulduğunun farkında mıdır?

Ayrıca bulduğu bu fikir, mutlaka doğru mudur?

Mutlaka doğru ve mutlaka gerçek olmadığına göre, demek ki düşünce eylemi ile doğrulara ve yanlışlara varmak mümkündür.

Peki neden?

Neden böyle oluyor?

Bu düşünce, rastgele atılan bir taş mı ki; bazen doğruluk denizine, bazen yanlışlık bataklığına düşsün? Neden bazen doğrularla, bazen yanlışlarla karşılaşılınsın?

Arıza nerede?

Akılda mı?

Yoksa düşünce matodunda mı?

Akılda diyemeyiz, çünkü akıl kullanan değil, kullanılan durumundadır. Akıl düşünce üzerindeki fonksiyonlarını araştıran kimseler, bunu bilmektedirler. O halde aradığımız arıza düşünce metodundadır.

Peki düşünce metodumuz nasıl olmalıdır ki, bizleri yanlışlara bulaştırmadan doğrulara ulaştırabilsin?

İşte mutlak gerçeklerden hareket ederek bu soruyu cevaplandıran ve bu cevabı pratize edebilen kimseler, düşünür kabul edebileceğimiz kimselerdir.

Ne var ki okuduğumuz birçok Batılı ve batı hayranı düşünürlerin kitaplarında; düşünce metodundan kaynaklanan açık çelişkiler gördüğümüzden, bunlara "Düşünür" elerken düşünüyor ve haklı olarak kuşku duyuyoruz. Düşünce metodunda açık çelişkilere düşen ve dolayısıyla yanlışlığın kaypak zemininde sendeleyen bu insanlar, düşünür değil, düşünce kazazedeleridir.

Konunun başında, birçok beşeri ideolojilerde ve felsefi akımlarda yanlışlarla birlikte bazı doğruların da bulunduğunu belirtmiştik. Bu ideolojilerin ve felsefi akımların müntesipleri; belirttiğimiz doğruları kavrayarak, bunları temel taşı kabul etmekte ve bu doğruların üzerine bina edilen yanlışları da, doğruların cazibesine kapılarak sahiplenmektedirler. Çünkü bu insanlara doğrular ile yanlışlar aynı düzlem, aynı tabak içersinde sunulmaktadır. Doğruyu ve yanlış, sahte bir izdivaç İçersinde sarmaş-dofaş gören bu insanlar, doğruyu yanlıştan ayıramamakta; doğruyu öpmek isterlerken, yanlış a yanak uzatmaktadırlar.

Bu ideolojileri veya felsefi akımları değerlendirirken, yanlışlarla birlikte doğruları da reddetmek; onların içine düştüğü hatayı, karşı boyuttan tekrarlamak olacaktır. Doğru ile yanlış birlikte kabul eden insanlar ile, doğru ile yanlış birlikte reddeden insanlar arasında, önemli ve olumlu bir fark yoktur. Doğrunun yanındaki yanlış kabul etmek ne kadar yanlış ise, yanlışın yanındaki doğruyu reddetmek de o kadar yanlıştır. Her iki yaklaşım da, insanları aynı akıbeti götürecektir.

Bu akımları değerlendirirken, doğruları zikredip, doğrulan sahiplenmeden, yanlışları tenkid etmek; fanus içindeki aleve, uzaktan üfleme benzeyecektir. Böylesi bir yaklaşımla fanusun içindeki ateşin sönmesi, söndürülmesi mümkün değildir. Çünkü yanlışlardan meydana gelen ateş, doğrulardan oluşan fanusun güvencesinde varlığını sürdürmektedirler. Önce doğrular zikredilerek doğrulara sahip çıkılmalı, doğru ile yanlış birbirinden ayırarak, alevin üzerindeki fanus

kaldırılmalıdır. Doğrudan ayrılan yanlış, doğrunun desteğini ve güven-cesini kaybedeceği için, yanlış bu aşamada müdahale edilmelidir.

Beşeri ideolojilere ve felsefi akımlara yaklaşımla ilgili olarak bu kısa açıklamayı yaptıktan sonra bu yazımızdaki esas konumuza gelebiliriz. Öncelikle hepimizin bilmesi gerekir ki, birçok komünisti komünist yapan neden; komünizm sevgisi değil, kapitalizm düşmanlığıdır. Bu insanlar komünizmi veya sosyalizmi, kapitalizme düşman ve kapitalizme alternatif bir ideoloji olduğu için sevmektedirler. Çünkü komünist propaganda vasıtaları ile muhatap alman insanlara, öncelikle kapitalizmin iğrenç çehresi ve kapitalizmin dünya üzerindeki sömürüsü anlatılmaktadır. Bu aşamada verilen bilgiler ve anlatılan meseleler genellikle doğrudur. Nitekim bu propagandaya muhatap olan insanlar, aldığı bilgiler ile yaşadığı ve gözlemlediği olayları mukayese etmekte ve kapitalizme ait duyduğu bilgilerin doğru olduğunu müşahade ederek, bir kapitalizm düşmanı olmaktadır. Zaten bu insanları muhatap alan propagandanın ilk aşamadaki hedefi de, bu insanların birer kapitalizm düşmanı olmasıdır.

Doğru bilgilerle ve bilinçli olarak kapitalizme düşman olan bu insanlar, muhatap oldukları propagandanın devamında ise; komünizmi, kapitalizme düşman ve kapitalizm karşısında biricik alternatif ideoloji olarak algılamaktadırlar. "Düşmanımın düşmanı, dostumdur" görüşünden hareket ederek komünizmi kabul eden bu 'nsantar; dost gördükleri yoldaşlarına teslim olmaktadır ve buniardan duydukları masabaşı vaadîlerine, akıt ve muhakemeden uzak kızı! umud duygularıyla inanabülmektedirler.

Sonuçta ise, doğru bilgilerle ve bilinçli bir şekilde kapitalizme düşman olan bu insanlar; toplumun ve hayatın gerçeği ile çelişen vaadlerle bir haya! dünyası kurmakta ve bilinçsiz bir şekilde komünizme dost olmaktadır.

Komünist blokun propaganda siyaseti, aynı özellikler ile kapitalist blokta da bulunmaktadır. Komünizm haklı nedenler ve doğru bilgiler ile kapitalizmi lanetlerken; kapitalizm de yine haklı nedenlerle ve doğru bilgilerle komünizmi lanetlemektedir. Bu bloklarda komünizme karşı kurtarıcı rolünü kapitalizm oynamaktadır.

Aslında oynayan ve oynatılan,

aklı, mantığı ve muhakemesi edilen olan dünya mustazaflandır.

Bu insanlar aldatılmış, bu insanlar kandırılmıştır.

Emperyalizme karşı uzun yıllar verilen kurtuluş mücadeleleri ise, sadece ve sadece blok değişimlerine neden olabilmektedir. Netice olarak ister kapitalist blokta, ister komünist blokta olsunlar, ezilmeye ve sömürül-meye mahkumdurlar.

Dünya üzerinde yaşanan bu iğrenç durum, elbette-ki tesadüfi bir hadise değildir. İnsanı ve toplumu çok iyi araştıran, çok iyi bilen şeytan ve dostları, toplumların nasıl güçsüz düşürülebileceğini bilmekte ve kendilerine uşak olan ikinci sınıf firavunlara bu istikamette şeytani öğretilerde bulunmaktadır. Firavun'un Kur'an'ı Kerim'de zikredilen emperyalist tavrı, şeytani öğretinin pratikteki

yansımasına açıklık getirmektedir.,

Gerçek şu ki, Firavun yeryüzünde büyülenmiş ve oranın halkını birtakım parçalara ayırıp bölmüştü onlardan bir bölümünü güçten düşürüyor, erkek çocuklarını boğazlayıp, kadınlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardandı.^{8[8]}

Firavun, halkı neden bir takım parçalara bölmüştü?

Buna neden gerek duymuştu?

Toplum üzerine yeterli araştırma yapan kimseler, bu nedeni gayet açık anlayabileceklerdir. İnsanlarda muhalefet duygusu olduğu gibi, insanlardan meydana gelen toplumlarda da aynı duygu bulunmaktadır. Hele ki bu toplumların başında firavun ve firavuna benzer kimseler bulunuyor ve halka zulmediyor ise, bu halkın firavuna karşı aşın muhalif olacağı aşıkardır. Şayet zulme uğrayan halk, zulüm karşısında bütünleşmiş ise, muhalefet duygusu bir noktada toplanacak ve bu noktada büyüyen muhalefet potansiyeli, firavunu ve yandaşlarını fazla zorlanmadan devirebilecektir.

Firavunun hem zulmetmesi, hem de iktidarını koruyabilmesi için; halkı birbirine muhalif çeşitli gruplara, partilere bölmesi gerekmektedir. Bu yapıldığı zaman, toplumdaki muhalefet duygusu, partiler ve gruplar arasındaki komplo sürüşmelere yansıyacak; muhalif olmanın getirdiği aksiyon, toplumun kendi bünyesinde pasifize edilebilecektir. Halkı çeşitli gruplara ayıran ve bu grupların üstünde olan Firavun; birbirine muhalif olan grupların hepsini perde arkasından kısmi olarak destekler ve kuvvetlenen grubu zayıflatmak için diğer gruplara yardım ederse, Hem gruplar arası dengeyi muhafaza etmiş olacak ve hem de yardımı kutsal bir aziz durumuna getirilecektir.

Birçok ülke sınırları içersinde yürürlükte olan bu senaryo, o ülkelerdeki firavunlar tarafından tatbik edilmektedir. Bu senaryoyu dünya genelinde tatbik eden yegane odak ise Siyonizmdir. Siyonizm, dünya üzerindeki dengesini genel olarak kapitalizm ve komünizmle sağlamaktadır. Komünizme düşman olan kapitalizm, siyonizmle iyi ilişkiler içinde bulunmakta, gerektiğinde yardım almakta ve siyonizmin İsteddiği şekilde tavır takınmaktadır. Kapitalizme düşman olan komünizm de, Siyonizm ile aynı metres hayatını yaşamaktadır. Kapitalizmin ve komünizmin kutup başları arasında karşılıklı menfaate dayanan gizli veya açık dostluklar yaşanırken, bu kutuplara bağlı samimi dava adamları arasında hayli ciddi düşmanlıklar yaşanmaktadır.

Birlikte yaşadığı halkın çile ve ızdırabını yakından müşahade eden dava adamları, hangi emperyalist gücün sömürüsüne maruz kalıyorsa, o emperyalist güce karşı şiddetli bir düşmanlık duymaktadırlar. İster kapitalizme, ister komünizme düşman olsunlar, dava adamlarının bu düşmanlığı doğru bilgilere ve pratikteki açık delillere dayanmaktadır. Kapitalizm ve komünizm bu noktada, "Düşmanlığa hak kazanmak" gibi ortak bir vasıf göstermektedir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, kapitalizme veya komünizme düşman olan

^{8[8]} 28-Kasas 4

insanlara yaklaşırken; açık bilgi ve görüntülere dayanan doğruların kabul edilmesi, bu kabulden sonra yanlışlara müdahale edilmesi gerekir. Kapitalizmin uzattığı kemiği dişlerinin arasına alarak, kapitalizme karşı dilsiz şeytan kesilenlerin; Allah'ın (c.c.)'ın adını kullanarak komünizme veya sosyalizme lanet okumaları iğrenç bir tablodur. Bu kimseler Allah'ın adını kullanmalarına rağmen; komünizme veya sosyalizme Allah'ın rızası için değil, kapitalizmin menfaatleri için saldırmaktadırlar.

Komünizmi överek kapitalizme lanet okuyan komünist müftü ile, kapitalizmi överek komünizme lanet okuyan kapitalist müftü arasında herhangi bir fark yoktur.

Her ikiside satılmıştır,
her ikisi de aldatıcıdır,

her ikisi de Allah'ın adını kullanmalarına rağmen, firavunların izni ile firavunlar adına konuşmaktadırlar. Komünist müftüyü dinleyen insanlar, Allah (c.c.)'f kapitalizme düşman, komünizme dost sanacakları gibi; kapitalist ülkelerdeki müftüyü dinleyen insanlar da Allah (c.c.)'ı komünizme düşman, kapitalizme dost sanacaklardır!.

Oysa Allah (c.c.) kapitalizm ve komünizm gibi sömürüye dayanan her emparyalist düzene düşmandır. Çünkü insanları yaratan ve yaşatan Rabbimiz, insanlara yani kullarına zulmedilmesine kesinlikle rıza göstermez. Zaten insanların insanlara kul olduğu, firavunların ve müstekbirlerin azgınlaştığı dönemlerde peygamberler gönderilmesi ve insanların zulümden kurtuluşa davet edilmesi, zulme rıza göstermeyen Rabbimizin lutuflarındandır.

Allah'ın adını kullanarak komünizme düşman kesilen kimseler, şayet Allah'ın rızasını gözetiyorlarsa; komünizme karşı gösterdikleri tavrı, kapitalizme karşı da göstermek zorundadırlar. Çünkü her ikisi de zulme dayanmakta, her ikisi de haksızlık ve sömürü ile ayakta durmaktadır. Yanlış adına, yanlış karşı çıkmak, doğru bir tavır olmadığı gibi; bir zulmü meşru göstermek adına, diğer bir zulme karşı çıkmak da zulümdür.

Kapitalizmin gölgesine sığınarak komünizme saldıran ve komünistleri ateistlikle suçıuyan din tüccarları, komünistleri ve sosyalistleri, nasıl bir Allah inancına davet etmektedirler?

Şayet komünistleri ve sosyalistleri, kapitalizmi meşru gören, kapitalizmi destekleyen sapık bir inanca davet ediyorlarsa; komünistler ve sosyalistler haklı nedenlerle bu daveti reddedecekler ve ateist olmakta devam edeceklerdir.

Kapitalizme doğru bilgilerle ve bilinçli bir şekilde düşman olan bu dava adamlarının; kapitalizmi destekleyen Allah inancını kabullenmeleri imkansız olup, böylesi davetler temiz insan fitratına da aykırıdır. Çünkü her İnsanın fitratında, kalu belada şahadet ettiği Allah inancı vardır Bu insanlara Allah'ı hatırlatmak istiyorsak, kalu belada şahadet ettiğimiz Rabbi anlatmamız, insanların fitratında olan bu hak inanca davet etmemiz gerekmektedir. Bu hak inanç ve doğru Rab telakkisi ise, her türlü zulme karşı çıkan adil bir Rab

telakkisidir.

Kapitalistlerin bahçelerine gübre, salyalı ağızlarına diş olan din tüccarlarını görerek; İslam'a olumsuz tavır takınan insanlar, Allah'ın dininden habersiz bulunmaktadırlar.

Bu satılmışları görerek,

bu satılmışların anlattıkları ninnilere kulak vererek İslam'ı yanlış anlamışlar ve gerçeğini bilemedikleri İslam'a karşı olumsuz bir tavır takınmışlardır.

Gerçek şu ki, onların çoğu komünist olmak istemediler!.

Onların çoğu komünizm adına ölmek istemediler!. Onlar halkın dertlerini paylaşmak isteyen, halkı kapitalizmin zulmünden kurtarmak isteyen dava adamlarıydı. Ne varki her türlü zulme karşı olan İslam'la tanış olmadılar. Her türlü zulmü ve zalimi devirmeyi amaçlayan İslam'ı görmediler, bu gerçeği anlayamadılar.

Çünkü gösterilmedi, çünkü anlatılmadı kendilerine!., islam adına bu gerçekler anlatılmadı gibi, İslam adına yalanlarla karşılaştılar! İslam adına, din adına, kapitalizmi meşru görmeye, kapitalizmi desteklemeye davet edildiler!.

İşte bu dava adamlarını, bu gençleri komünist yapan, İslam adına konuşan satılmış din tüccarlarıdır. Bu samimi insanlar, bu samimi gençler, aldaticılar ve din tüccarları tarafından, zorla komünist olmaya itilmişlerdir!.

Bu insanların durumunu görüyor, davalarında samimi olanları gözlerinden ve bakışlarından tanıyoruz.

Onlar için endişe duyuyoruz, onlar için üzülmüyoruz..

Onlar bizleri "gerici" bilip, bizlere gülerken; bizler onları "insan" bilip, onlara üzülmüyoruz!. Ve "İslam" diyoruz ve inanıyoruz ve umud ediyoruz ki, samimi olan dava adamları gerçek İslam'la karşılaştıklarında, bu gerçeğe sırt çevirmeyeceklerdir.

Çünkü İslam'ın berrak ve adil iklimiyle karşılaşabilecek olan samimi dava adamları, eşitliğin ne olduğunu ve ne olması gerektiğini bu iklimde teneffüs edebileceklerdir.

Her türlü zulme, her türlü emperyalizme, hak adına karşı çıkmanın çelişkisiz duygularını ancak ve ancak İslam'da görecekler ve bu gerçekliği İslam'la yaşayabileceklerdir.

İslam'ın gerçek çehresiyle,

İslam'ın gerçek davetiyle karşılaştıkları ve bu temiz daveti anlamaya çalıştıkları zaman,

anlayacaklardır,

Vallahi anlayacaklardır, içinde zulmün ve zulme rıza göstermenin zerresi olmayan ve hiçbir sınıfın menfaatini gözetmeyen bir yüce kitap karşısında, eşit olmanın ve bu eşitliği yaşamının ne ahlama geldiğini!..

Varoluşçuluk Üzerine

Değişik felsefi aktımlar, yaşanan olaylara ve savunulan düşüncelere bir tepki

olarak ortaya çıkmıştır. Nitekim Existentialisme veya diğer bir deyişle Varoluşçuluk felsefesi de, kitleleşen ve bu kitle içersinde kaybolmaya mahkum olan insanın tepkisel direnişi, düşünsel isyanıdır.

19.Yüzyıl Avrupa'sında sanayi devrimiyle büyük şehirlere göçler başlamış, sanayi merkezlerinde kitle oluşumları meydana gelmiştir. Değişik nedenlerle bir araya gelen ve farklı sorunlara sahip olan insanların bütünleşmesi, birlik olması mümkün değildir. İnsanlar genellikle ortak sorunlar, ortak idealler çerçevesinde bütünleşebilmektedirler. Ortak nedenlerle bir araya gelen ve genellikle aynı sorunlara sahip insanlar bütünleşecekler, birlik olacaklardır. Böylesi kitlelerde ferd yaşanan sorunlar, ferdin asli sorunu olmaktan çıkacak; ferdin yaşadığı ve yaşaması gereken sorun, kitlenin sorunu olacaktır.

Değişik sorunlara sahip bir kitlede kitle potansiyeli olmamasına karşın, aym sorunlara sahip bir kitlede kitle potansiyeli bulunmaktadır. Bu kitlenin içersinde bulunan ferd, kitle potansiyelini hissedecek, bu potansiyeli yaşayacak ve kitle potansiyelinin yanında çok ufak bir parça olan kendi potansiyelini, kendi varlığını unutacaktır.

Yaşadığı ve yaşaması gereken sorunlara, kitlenin ortak sorunu olarak bakacak, kitle ile kızıp, kitle ile üzülp, kitle ile sevinip ve yine kitle ile yaşayacaktır.

Bu kitlesel yapılanmayı birçok düşünür değerlendirmiş ve değişik boyutlardan ele atmışlardır. Kari Marx ve Friedrich Engels ise bu kitle potansiyelini birçok burjuvadan daha önce farketmişler ve yayınladıkları manifestoda; "... Şimdi idare edenler gelecekte kaçınılmaz bir gerçek olan işçi ihtilali tansısında titreyeceklerdir." derken, bu kitle potansiyelini dikkate almışlardır.

Marksist öğreti, kitle oluşturabilecek doğrulara ve cazip fikirlere sahip bir öğreti değildir. Rusya'da gerçekleştirilen devrim, Marksizmin oluşturduğu kitle iie değil, Marksizmin sahip çıktığı hazır bir kitle ile gerçekleştirilmiştir. Marksizmin Avrupa ülkelerindeki "Orta sınıf" engelini aşmamış, aşamamış olması, Marksist öğretinin zayıflığını ve çaresizliğini göstermektedir!.

Aç ve yoksul insanları harekete geçirmek İle, az da olsa bazı şeylere sahip olan "Orta sınıf" insanların harekete geçirmek arasında, belirgin bir fark vardır. Aç ve yoksul insanlar, kaybedecekleri herhangi bir şey olmadığı için heyecanlı konuşmalar ve hatta yalan-yanış sloganlar ile harekete geçebilirler. Nitekim Kari Marx'tn bu insanlara hitaben "Zincirlerinizden başka kaybedecek neyiniz vardır?" ifadesi, materyalist açıdan doğru bir ifadedir. Muhatap alınan bu insanların, dünyevi açıdan kaybedebilecekleri şeyler, sadece ve sadece zincirleridir. Dolayısıyla davet edildikleri şeyin mahiyetini ve niteliğini pek dikkate almazlar. Çünkü böylesi davetlere icabet ettikleri zaman kaybedebilecekleri bir şeyleri olmadığı gibi kölece yaşamaktan bezginieşen canlarının da pek bir önemi yoktur!.

Bazı şeylere sahip olan "Orta sınıf" insanları ise, açık doğrulara ve değerit ideallere ulaşmış olmalı ki, sahip oldukları bazı şeyleri kaybedebîme riskini göza alabilsinler. Marksist öğreti, işte bu konuda çaresiz kalmış ve dolayısıyla "Orta sınıf" engelini aşamamıştır. Kitle içindeki ferdi, kitle için kurban eden,

öldüren bu öğreti; ölümlerden meydana gelen kitleyi yaşatabili.ne uğraşındadır. Son zamanlarda bunlar ansında meydana gelen bölünmeler ise, bunların bölünerek çoğaldıklarına değil, bölünerek yokolduklarına işaret etmektedir.

19. Yüzyıl Avrupa'sında yaşayan Danimarkalı Sören Kierkegaard (1813-1855), karşılaştığı bu kitio-leşme vakıasının menfi tesirleri üzerinde durmuş ve kit-leleşmenin ferdi varoluşu ortadan kaldırdığını İleri sürerek, varoluşçuluk (existentialisme) felsefesini oluşturmuştur. Kierkegaard'ın tanınması ve anlaşılması ise, ölümünden çok sonra Almanya ve Fransa gibi bazt Avrupa ülkelerinde olmuştur, Almanya'da Martin Heidegger, Freidrich Nietzsche, Kari Jaspers, Max Seneler, Fransa'da Henri Bergson, Maurice Blondel, Albert Camus ve Jean Paul Sartre gibi düşünürler bu felsefeyi geliştirmiş terdir.

Hristiyan ve Ateist olarak iki sınıfa ayrılan bu düşünürler arasında değişik ihtilaflar çıkmışsa da, Allah'a iman noktasında birbirinden ayrılan bu düşünürler "Varoluş Özden önce gelir" veya diğer ifadeyle "Öznellikten hareket etmek" ilkesinde birleşmişlerdir. Exstentialist felsefenin temeli olan bu ilkeyi değerlendirebilmemiz için, bu ilkeyi tanımamız ve bu ilkeyi savunan exstentialisti anlamamız gerekir.

Ne var ki meselemiz bu noktaya gelince, halkında müslüman olan ülkelerde yaşanan bir sorunla karşılaşıyoruz. Bu ülkede yaşayan müslümanlar, temelde iki ayrı kesimin tesirinde bulunmaktadır. Birbirlerinden farklı olan bu iki kesim, kendilerine "Entelektüel" ve kendilerine "Ulema" denilen kimselerden oluşmaktadır. Bu iki kesim arasındaki temel ayrılıklar, olayları ve görüşleri farklı gözlemlerlerden ve farklı değerlendirmelerden kaynaklanmaktadır. Nitekim kısaca "Cahiliye" diyebileceğimiz batı kültürüne, batı felsefelerine ve batı ideolojilerine karşı, müslüman olan bu iki kesimin farklı yaklaşımları, farklı değerlendirmeleri olabilmektedir.

Okudukları batı kaynaklı eserlerin tesirinde kalan birçok entelektüel, bilerek veya bilmeyerek bir bakış açısına sahip olmaktadır. Çünkü batı kültürüyle yetişmiş olan batılı aydın, olayları ve görüşleri kendi düşüncesine özgü bir bakış açısıyla görmek ve me-seiyei ortaya getiriş tarzı ile okuyucusuna bu bakış açısını vermektedir. İslami bakış açısına ve değer ölçüsüne sahip olmadan bu gibi eserlere yönelen kardeşlerimiz, okudukları somut fikirlerden etkilenmeseler dahi, bu eserlerdeki bakış açısının tesirinde kalabilmektedirler. Nitekim bu baktış açısına sahip çıkan birçok entelektüel, bu bakış açısıyla gözlemledikleri batı felsefelerini ve ideolojilerini, kendilerine ulema denilen kimselerden çok daha fazla ve yakından tanımaktadırlar. Batı felsefelerini ve ideolojilerini yakından tanıyan bu entelektüeller, dolayısıyla içinde bulundukları toplumu ve yaşanan cahiyeyi'de daha iyi tanımaktadırlar.

Buraya kadar olumlu gelişen bu durum, tanınan ve bilinen cahiliyeye müdahale etme noktasında olumsuz bir gelişme göstermektedirler. Çünkü Kur'an ve Sünneti kendi bütünlüğü içerisinde incelemeyen ve karşılaştıkları kısmi hükümleri, batı kültüründen aldıkları bakış açısıyla değerlendirerek; bu ktsmi hükümlerden genel görüşler beyan eden entelektüeller, samimi niyetlerle

bağdaşmayacak bir cüretkarlık ile açması yanılığlara düşmektedirler Kendilerine "Ulema " denilen kimselerin büyük bir kısmı ise, belli tefsirler ve fıkıh kitapları arasında boğulmuşlardır. İçinde bulunduğumuz çağa uzak kalan bu kimseler, yaşadığımız çağa hitap eden Kur'an'ı Kerim ayetlerini, geçmiş müfessirlerin tefsirleri çerçevesinde anlamaya çalışmaktadırlar. Elbetteki bu tefsirlere müracaat edilecek ve elbetteki bu tefsirlerden faydalanılacaktır. Ancak bilinmesi gerekir ki hiçbir tefsir evrensel değildir. Evrensel olan Kur'an'ı Kerim'dir. Birçok değerli müfessir evrensel olan İlahi mesajı, kendilerine Resulullah (s.a.v.)'den ve ashab-ı kiramdan ulaşan sahih rivayetleri de gözönünde bulundurarak, yaşadıkları çağa ve yaşadıkları çağın anlayışına göre tefsir etmişlerdir.

Yaşadığımız çağa hitap eden Kur'an'ı Kerim ayetlerini okuduktan sonra, okudukları evrensel meyası tefekkür etmeden .müfessiriye yönelen bu kimseler; Kur'an'ı Kerim'i değil, bu Kur'an'ı Kerim'den geçmiş mufessirlerin ne anladıklarını anlamaya çalışmaktadırlar. Tabi ki bu anlayış, günümüze ve yaşadığımız olaylara uzanabilecek, bu olaylara karşı tavır belirleyebilecek evrensel bir anlayış değildir. Bu anlayışa sahip kimseler, nedenlerini bilmedikleri olayların sonuçlarını görmekteler ve bu sonuçları kesim bir hükümle yargılayarak, sorunları hallettikleri zehabına kapılmaktadırlar. Oysa ki sorunların nedenleri yaşadıkça, bu nedenlerden kaynaklanan sorunlar da yaşayacaktır.

Batı kültürünün Türkiye'ye yansımada ve değerlendirilmesinde, müsiümanlar üzerinde müessir olan bu İki kesim hakkında belirttiğimiz bu kısa açıklamadan sonra, esas konumuza ve bu konunun nasıl gözlenip, nasıl değerlendirileceğine geçebiliriz.,

Varoiuşçuluk felsefesi gerek batıda, gerekse batıya özenen ülkelerde benimsenmiş ve bu üikeîlerdeki aydınlar üzerinde etkinlik kazanmış bir felsefedir. Bu felsefeyi yeterince tanıyamamız için, bu felsefeyi öncelikle kendi baktış açısından gözlemlememiz ve İsiami bakış açısı ile değerlendirmemiz gerekecektir. Bu felsefeyi kendi bakış açısı ile gözlemlememiz, bu felsefeyi savunan existentialisti anlamamızı sağlayacağı gibi; İslami bakış açısı ile gözlemlememiz ve değerlendirmemiz ise, bu felsefenin ilgi sahasındaki konulara nüfuz etmemizi, konuyla ilgili yanlış görüşleri yargılamamızı ve bu konulara Rabbani doğrular ile açıklık getirmemizi sağlayacaktır.

Existentialist felsefeyi, bu felsefenin baktış açısıyla ince'ediğiniz ve bu felsefeyi savunan existentialisti, kendi mantığı içersinde anladığımız zaman, existentialist felsefeyi bazı sorularla, açık ve basit örneklerle anlatabilmemiz mümkün olacaktır.,

İnsan Nerede Yaşar?

Basit gibi gözükse bu sorunun elbetteki basit bir cevabı vardır. Nitekim bu soru

ile karşılaşan insanlar, bu soruya genel olarak şu cevabı vereceklerdir.,
İnsan dünyada yaşar!.

Genel düzlemde doğru olan bu cevabı yadırgayacak değiiiiz. Ancak konumuzla ilgili olarak bu cevabı açmamız ve açıklamamız gerekecektir.

İçinde bulunduğumuz bir gezegen olan dünya, tek bir dünya olmasına rağmen, her insanın bu dünyaya ve dünya hayatına bakışı, algılayışı, yaklaşımı ve değerlendirmesi farklı olmakta, dolayısıyla her insanın kendisine özgü bir iç dünyası oluşmaktadır. Nitekim bizim, sizin ve herkesin kendine özgü bir iç dünyası vardır.

Herhangi bir insanın iç dünyası ile dış dünyası arasında bir tezat yoksa, dış dünyanın iç dünyaya yansması ve iç dünyada tanımlanması, doğru bir yansıma ve doğru bir tanımlama ise, bu insan realist veya diğer bir deyişle gerçekçi olarak adlandırılmaktadır. Bu, durumun dışında kalan insanlara ise, iç dünyalarının yapısına ve dış dünyaya yaklaşımlarına göre idaaalist, hayalperest veya deli denilebilmektedir.

Her insanın kendisine özgü bir iç dünyası olduğunu dikkate aldığımız zaman, yaşadığımız birçok olayı daha yakından tahlil etmemiz ve daha iyi anlayabilmemiz mümkün olacaktır.

Bir insanla tanışmanız, tanıdığınız o insanı iç dünyanıza dahil etmeniz ve tanıdığınız insanın iç dünyasına dahil olmanız demektir.

Bu insanı duymadan, bu insanı görmeden ve bu insanla tanışmadan önce, sizin iç dünyanızda böyle bir İnsan yoktu. Bu insanla tanıştığınız zaman, bu insan sizin iç dünyanızda varolduğu gibi, siz de onun iç dünyasında varolmaktasınız. Burada dikkat edilmesi gereken husus; sizler, tanıştığınız insanın iç dünyasında "Olduğunuz gibi" değil, o insanın "Kabul ettiği gibi" varolursunuz. Aynı şekilde o insan da sizin iç dünyanızda var olurken "Olduğu gibi" değil, sizin gördüğünüz, değerlendirdiğiniz, kendinize göre tanımladığınız ve "Kabul ettiğiniz gibi" var olur.

Meseleyi örneklendirecek olursak, her insanın kendine göre bir çevresi bulunmaktadır. Anne, baba, erkek evlat ve gelinden meydana gelen dört kişilik bir aileyi düşündüğümüzde, bu ailede bulunan dört kişinin, dört ayrı iç dünyası vardır. Bu dört kişiden herbiri, kendi iç dünyasında odak (merkez) durumundadır. Erkek evladın kendisine özgü varlığı, kendi iç dünyasında "Olduğu gibi" iken; annesinin, babasının veya hanımının iç dünyasındaki varlığı ise, onların tanımladığı veya "Kabul ettiği gibi"dir. Bu nedenle kendisinden, kendi öz varlığıyla uyuşan veya uyuşmayan değişik beklentilerde bulunmaktadır. Bu beklentiler birbirleriyle tezat olmadığı, birbiriyle çelişmediği sürece önemi bir sorun yoktur. Fakat annesinin beklentisi ile hanımının beklentisi çatıştığı zaman durumlar karışmaktadır. Kendi iç dünyasında, annesinin iç dünyasında ve hanımının iç dünyasında varolan bu erkek evlat, kendisine yönelen beklentiler çatıştığı zaman ne yapacaktır?

Hangi iç dünyadaki yerine, hangi iç dünyadaki varlığına göre yaşayacaktır?

Kendi iç dünyasına göre 'A', annesinin iç dünyasına göre B', hanımının iç

dünyasına göre 'C tavrını göstermesi gerekiyorsa., hangi tavrı seçmeli, hangi tavrı göstermelidir?

Böyle bir seçimle karşı karşıya gelen kişi, hangi iç dünyadaki varlığına daha çok önem, daha çok değer veriyor ise, tercihini bu iç dünyadaki yerine göre yapacak ve bu dünyadaki yerine göre tavır gösterecektir.

İşte existentialist veya varoluşçuluk felsefesi, meseleye bu noktada ağırlığını koymakta ve dünya görüşüne bu noktada açıklık kazandırmaktadır.,

Varoluşçuluk (Existentialisme)

Varoluşçuluk felsefesine göre bir insanın varolabil-mesi için, bu insanın kendi iç dünyasındaki varlığını bilmesi, kendisi iç dünyasındaki varlığına göre hareket etmesi, dolayısıyla kendi iç dünyasındaki varlığını yaşaması gerekmektedir. Çünkü herhangi bir insan, ancak ve ancak kendi iç dünyasında "Olduğu gibi" dir. Kendisini tanıyan çevresindeki insanların iç dünyasında ise, bu insanların tanımladığı veya "Kabul ettiği gibi" dir.

Bir insanın gerçek kimliği,

gerçek benliği, bu insanın iç dünyasındaki benliğidir. Kendisini tanıyan insanların iç dünyasındaki benliği ise, onların şekillendirdiği, onların tanımladığı, onların kabul ettikleri bir benliktir ki; başkaları tarafından tanımlanan bu benlik, kendisini doğru olarak yansıtan gerçek bir benlik değildir. Netice olarak bu insan, kendi iç dünyasındaki gerçek benliğini yaşamak yerine, başka iç dünyalardaki gerçek olmayan benliğini yaşarsa, bu insan kendisine veya kendi özüne yabancılaşmış ve varoluşçuluktan uzaklaşmış olur.

Varoluşçuluk felsefesine göre, bir insanın kendi iç dünyasındaki varlığı özne (etkileyen), diğer iç dünyalardaki varlığı ise nesne (etkilenen) durumundadır. Çünkü kendi iç dünyasındaki varlığına, kendi iç dünyasındaki benliğine, ancak ve ancak kendisi müdahale edebilir. Başkalarının bu benliğe müdahale edebilmesi, bu benliği etkileyebilmesi mümkün değildir. Oysa diğer iç dünyalardaki benliği ise, kendisinin değil, başkalarının tanımladığı ve başkaları tarafından etkile nebitten bir benliktir. Dolayısıyla kendi iç dünyasındaki benliği, etkilenmeyen ve etkileyebilen bir özne, başkalarının iç dünyasındaki benliği ise, etkienebilen bir nesne durumundadır.

Existentialist felsefeye göre, bir insan özneliği yaşadığı sürece özgürdür. Çünkü kendisini, kendi isteği ve kendi tercihi ile, kendisinde yaşamaktadır. Başkalarının iç dünyasında bir nesne durumunda olan insan, bu nesnelığe rıza gösterir ve başkalarının insiyatifinde olan bu nesneliği yaşarsa; varoluşçu felsefeye göre bu insan, kendisine yabancılaşmış bir köledir.

Değişik kitaplarda uzun ve karmaşık anlatılmasına rağmen; existentialist felsefenin özü bu temele dayanmaktadır Varoluşçuluk, bir insanın, başka insanların varlığına ve özneliğine saygı duyarak; kendisini, kendisinde yaşamasıdır. Bu felsefenin insanlara yönelik daveti ise; küle içersinde kimliğini ve kişiliğini kaybeden insanları, kendi kişisel kimliklerine davet olayıdır. Daha

açık bir ifadeyle muhatap aldığı insanı, o insanın kendisine davet etmektedir.

Varoluşçuluğun Eleştirisi

Varoluşçuluk felsefesi, bu felsefeden hoşnut olmayan Marksistlerin ve Hristiyanların şiddetli eleştirilerine muhatap olmuştur.

Marksistler, varoluşçuluğu bireysellik ve toplumsal sorumluluktan uzaklaşmakla itham etmişlerdir. Hristiyanlar ise, varoluşçuluğu İlahi kadere ve ahlak kurallarının yo! gösterilidğine inanmamakla itham etmişlerdir.

Hristiyanların bu ithamı yüzeysel olarak doğru gözükse de, bu ithamın açılımında akı'a ve İlahi din anlayışına sığmayacak safsatalar vardır. Nitekim varoluşçuluk felsefesine şiddetle karşı çıkmışlarsa da, bazı doğruların yanı sıra savundukları safsatalar nedeniyle etkili olamamışlardır.

Marksistlerin ithamı ise doğru olmasına rağmen, varoluşçuluk felsefesinin savunduğu doğrular, bu ithamları tesirini azaltmaktadır. Bu felsefeyi eleştiren birçok Marksist aydın, bu felsefeyi kendileri için benimsemelerine rağmen, bu felsefenin topluma lanse edilmesini istemezler. Çünkü bireyselciliği ön plana çıkaran bu felsefe, topluma yansıtıldığı zaman, toplumsal çözülme olacak, kullanmak istedikleri kitle potansiyeli dağılarak, seviye kaybedecektir. Nitekim bu aydınlar özel hayatlarında bireyselciliği yaşarlarken, söz meydanlarında bireyselciliği itham ederek, toplumsallıktan bahsetmektedirler!.

Netice olarak bütün bu eleştiriler ve ithamlar karşısında Existentialist felsefe, Marksizmden ve mevcut hristiyanlık anlayışında daha tutarlı bir görünümündedir. Peki müslüman olarak bizim, bu felsefeye karşı yaklaşımımız ve değerlendirme-miz nasıl olacaktır?

Değerlendirilmesi gereken beşeri ideolojilere ve böylesi felsefelere karşı "İslam bunun zıddıdır" mantığı ile yaklaşmak; tslami bir yaklaşım olmayacağı gibi, onların içine düştüğü hatayı, karşı boyuttan tekrarlamak olacaktır. Çünkü birçok ideolojinin ve felsefesinin kökeninde tepkiselcilik vardır. Tepkisel bir felsefe ortaya koyan birçok düşünür, mutlak ölçülere sahip olmadığı için vasatta duramamışlar; doğrunun sağındaki yanlışa tepki gösterirlerken, doğrunun solundaki yanlışa düşmüşlerdir. Ölçüsüz tepkiselikten kaynaklanan bu gibi hatalara, yine Ölçüsüz tepkisellik ile müdahale etmek, hataya hatayla müdahale etmek olacaktır. Oysa İslam bizlere bir ölçü vermekte, karşılaşacağımız her düşünceyi, çürütmesi ve çürütülmesi mümkün olmayan bu mutlak ölçüler ile değerlendirmemizi emretmektedir.

Existentialist felsefenin kalkış noktasında eîbetteki bazı doğrular bulunmaktadır. İslami dünya görüşü de, bir insanın kitle içersinde veya Rabbimizin nezdinde yo-kolmasını, kimliğini ve kişiliğini kaybetmesini istemez. Ancak existentialis felsefenin bu kalkış noktasından sonra savunduğu düşünceler, kendi mantığı içersinde dahi tutarsız ve çelişkili düşüncelerdir.

İnsanla ve insan yaşamıyla ilgili bir felsefe oluşturan düşünürlerin, bu felsefenin yaşanabilirtliğini ve yaşandığı zaman insandaki ve toplumdaki sonuçlarını

düşünmeleri gerekirdi. Existentialist felsefeyi savunan düşünürler, bu felsefenin toplumsal sonuçlarını ortaya koymadıkları, koyamadıkları gibi, bu felsefenin yasana-bilirliğini dahi ortaya koyabilmiş değillerdir. Existentialist felsefenin en mücadeleci düşünürlerden olan Jean Paul Sartre, mücadelesini bir ömür devam ettirmesine rağmen, bu felsefenin yaşanabilirliğini veya nasıl yaşanabileceğini, pratikte ortaya koyamamıştır.

Çünkü..!

Sosyalizm ve Demokrasi gibi, Existentializm de bir hayaldir.

Bireysel olarak ilahlaşmak isteyen mahlûğun, mahlukluktan kurtulup elde edemeyeceği ve sahip olamayacağı bir hayal!..

Çünkü herhangi bir insanın gerçek existentialist kimliğine kavuşabilmesi için, dış dünyadan etkilenmemesi, dolayısıyla nesne durumuna düşmemesi gerekir. Halbuki insan fitratını etkileyen bir dış dünya ve bu dış dünyadan etkilenen bir insan fitratı vardır. İnsanın gerçek bir existentialist kimliğine kavuşabilmesi için; insan fitratını etkileyen dış dünyayı veya dış dünyada etkilenen kendi fitratını değiştirmesi gerekir!.

Yaratılışla ilgili gerçekler karşısında çaresiz bir mahluk olan insan, bu iki gerçekten hangisini değiştirmeye muktedirdir?

Existentializmin seçkin savunucularından Nietzsche, Jaspers, Camus veya Sartre, bu iki gerçekten hangisini değiştirebilmişlerdir?

Söz ve satırlarda bu iki gerçeği değiştirmeye çalışmışlarsa da, pratikte değiştiremedikleri bu gerçekler karşısında çaresiz kalmışlardır. Albert Camus'un "Yabancı" adlı bir romanı vardır. Albert Camus, existentialist kimliğini bu roman kahramanına yüklemiş, savunduğu felsefeyi bu roman kahramanında yaşatmak istemiştir. Bu romanın, gerçeklerle uyuşan yegane doğru tarafı İsmidir.

Roman kahramanı gerçekten bir yabancıdır!.

Albert Camus'un kendi hevasına, kendi dünya görüşüne göre şekillendirdiği bu roman kahramanı.,

İnsanın yaratılışına, insanın fitratına, insanın vasıflarına, iç ve dış dünyalardaki gerçeklere yabancı, bu gerçeklerle uyuşmayan ve uyuşamayacak olan bir ütopya kahramanıdır!. Jean Paul Sartre de, existentialist kişiliği yaşamak istemesine rağmen; hiçbir zaman existentialist kimliğine sahip olamamış, sadece ve sadece existentialist GİBİ yaşamaya çalışmıştır. Uçmak isteyen insanın gözlerini gökyüzüne yönelterek kollarını çırpması ve görmediği uçuruma düşerken kendisini havada hissedip, uçuşunu zannetmesi GİBİ..!

Jean Paul Sartre'nin bunun ötesine varması, bunun ötesine ulaşabilmesi mümkün değildir. Çünkü daha önce de belirttiğimiz gibi, bir insanın gerçek existentialist kimliğine kavuşabilmesi için; insan fitratını etkileyen dış dünyayı veya dış dünyada etkilenen kendi fitratını değiştirmesi gerekir!. Aciz bir mahluk olan insan ise, bu iki gerçekten hiçbirisini değiştirmeye muktedir değildir.

Meselakâr karşı karşıya gelen iki existentialistin, her ikisi de birbirini görmekte ve birbirlerinin tavırlarına muhatap olmaktadır. Savundukları felsefeye göre, her

ikisi de kendilerine özne kabui etmekte ve nesne durumuna düşmekten sakınılmaktadırlar. Tabi ki her ikisi de birbirlerini oldukları gibi değil, kabul ettikleri gibi görecekle ve birbirlerine karşı tavır gösterirlerken, karşı taralin kendilerini tanımladığı kimlikle değil, kendi kimlikleriyle tavır göstereceklerdir. Yaşanan ve yaşanmakta olan olaylar böyle gelişeceğine göre., bunlardan birisinin değer ve ahlak ölçülerine göre yapıcı olan bir tavır, diğerinin ölçülerine göre yıkıcı bir tavır ise, bu yıkıcı tavrıla karşılan existentialist ne yapacaktır?

Karşı tarafın bu tavrına, bu eylemine müdahale etmek; karşı tarafı değiştirmeye çalışmak veya karşı tarafın özneliğine müdahale etmektir ki, bu müdahale existentializmin lanetlediği bir davranıştır. Kendisine göre yıkıcı olan bu tavidan etkilenmemesi ise, gerçek hayatta mümkün olmadığı gibi, etkilenmediğini söylemesi de, insan fıtratına yöneltlen apaçık bir yalan olacaktır.

Mesela Jean Paul Sartre'ye yöneltlen ithamlardan, eleştirilerden sonra, Jean Paul Sartre'yi savunma konuşmalarına yönelten, bir konferanstan diğer konferansa koşturtan özne kimdi?

Jean Paul Sartre mi?

Yoksa Jean Paul Sartre'yi eleştirenler mi?

Bu soruların cevabı çok basit ve çok açıktır!. Öznesüğü yaşamak isteyen Sartre, karşılaştığı olaylardan etkilenmekte ve öznsükton kaynaklanmayan tepkisel davranışlarda bulunarak, etkilenmiş bir nesne durumuna düşme bilmektedir.

Çünkü dış dünyadan etkilenen fıtratını veya fıtratını etkileyen dış dünyayı değiştirmesi mümkün olmayan bir mahluktur.,

İslam'da Varoluş Ve Varolma Bilinci

Tahrif edümiş Hristiyanlık anlayışı ile İslâm dinini özdeş kabul edenler veya bazı çevrelerin savunduğu "Fenafillah" görüşünü değerlendirenler "İslam'da varolmak" başl'ğmı yadırgayacaklar. Çünkü bunlara ve bunların değerlendirmelerine göre "Müslüman" demek., kimliğini, kişiliğini ve varlığını Allah'a kurban etmiş, Allah'ın emirleri ve nehiyleri karşısında yokolmuş insan demektir.

Tabi ki İslam'ı ve müslümanları yanlış anlayan bu insanları yargılamak yerine, bu insanların yanılmalarına neden olan kimseleri yargılamamız gerekir..

Varoluş meselesi, İslam'ın ilgi sahasındaki bir meseledir. Yaşayan bütün insanları muhatap alan Rabbani hükümler, varolma meselesine temelden başlamakta ve muhatap aldığı insanlara, öncelikle insanın ne olduğunu, ne olmadığını açıklamaktadır. Dolayısıyla İslam ve Existentialist felsefe, meselenin temel noktasında birbirinden ayrılmaktadır.

Daha önce ifade ettiğimiz gibi, Existentialist felsefeye göre; insan, ancak kendi iç dünyasında 'olduğu' gibi'dir. Bu görüşü düşündüğümüz, kendimizi ve çevremizdeki insanları bu görüşün ışığında tahlil ettiğimiz zaman, bu görüşün genele şamil olmayan tutarsız bir görüş olduğunu anlıyabiliriz. Çünkü insanların

büyük çoğunluğu, kendi iç dünyalarında dahi 'olduğu gibi' değildir.

Feki niye?

"İnsanların büyük çoğunluğu, kendi iç dünyalarında dahi 'olduğu gibi' değildir.." derken, bunu neye istinaden söylüyoruz?

Bu önemli nedeni kısaca şu şekilde açıklayabiliriz., Almış oldukları kültür ve eğitime göre iyi, kötü, güzel, çirkin ölçülerine sahip olan insanların, benimsedikleri değer ölçüsüne göre sevdikleri, özlem duydukları, ulaşmak istedikleri bir kimlik, bir kişilik vardır. Her insanın özlem duyduğu, ulaşmak istediği bu kişilik, her insanın benimsediği dünya görüşüne, savunduğu değer ölçülerine göre değişebilmektedir.

Yaşanan bir vakıa olan bu gerçeği kabul ettiğimiz zaman, her insanın iç dünyasında iki ayrı kişilik olduğunu da kabul etmemiz gerekir.

Birinci kişilik, her insanın şimdiki zamanda sahip olduğu gerçek kişiliktir. İkinci kişilik ise, her insanın özlem duyduğu, ulaşmak istediği kişiliktir.

Her insan bu iki kişilik arasında kendisine tek bir yer, tek bir konum belirlemek ve kendisini bu konumda tanımlamak zorundadır.

Çünkü iç dünyalarındaki ikilemlerden, çelişkilerden rahatsız olan insanlar, kendilerine rahatsızlık veren bu kimlik çelişkilerinden kurtulabilmek için, tercih ettikleri bir kimlik ile kendilerini tanımlamaya yönelirler. Mesele bu noktaya gelince cevaplanması gereken soru şudur.,

Sahip olduğu gerçek kişilik ile, özlem duyduğu kişilik arasında kendilerine bir yer belirlerken; kendisine karşı dürüst olan, kendisini ve çevresindekileri aldatmayan kaç insan vardır?

İnsanların büyük çoğunluğu kendi nefislerine karşı cömert, kendi nefislerine karşı iyimserdirler. Bu nedenle kendilerini sahip oldukları gerçek kişilikten ziyade, özlem duydukları kişiliklere yakın zannederler. Kendilerini tanımlarken ve kendilerini tanıtırken, sahip oldukları gerçek kişiliklerden ziyade, Özlem duydukları kişiliklere yakın tanımlarlar. İslam'a göre bu yanılgının adı "Büyükleme"dir. Yanılgı diyoruz, çünkü büyükleme; büyümek veya büyük olmak değil, kişinin kendisini olduğundan büyük zannetmesidir.

Tekrar meselemize dönecek olursak, bu yanılgıyı yaşayan ve mutlak değer ölçülerine sahip olmadıkça yaşayacak olan insanlar,

hiç şüphesiz ki kendi iç dünyalarında da 'Olduğu veya oldukları gibi' değillerdir.

İşte severek ve sevinerek teslim olduğumuz İslam, meseleye bu temei noktadan başlamakta; muhatap aldığı insana, insanın ne olduğunu, ne olmadığını açıklayarak, insana kendisini tanıtmaktadır. İslam'a teslim olan ve kendisine, kendisini anlatan İlahi hükümleri tefekkür eden müslümanlar, bu hükümler ile kendilerini, yeteneklerini ve zaatlarını tanımaktalar, bu açık ve dosdoğru tanımlama ile önce kendi iç dünyalarında gerçek kişilikleri ile varolmaktadırlar.

İnsanın kendi iç dünyasında ve mutlak ölçülere göre gerçekleşen bu varoluş, doğru, dosdoğru bir varoluştur.

Gerçek ve mutlak ölçülerin esas alındığı bu varoluşta, bu ölçülerin dikkate alan

insanın kendisini aldatması, kendisini olduğundan farklı zannetmesi söz konusu değildir. Çünkü böylesi bir varoluşta esas alınan ölçüler.,

insanı yaratan ve yaşatan,

İnsanın, ne yaparsa ne olacağını,

ne yapmazsa ne olmayacağını hakkıyla bilen ve apaçık bildiren Rabbimizin koyduğu ölçülerdir.

İşte bu mutlak ve gerçek ölçülere göre varoluş, yanımdan ve yanılmaktan uzak olan bir varoluştur..

Varoluş meselesinin başlangıç noktasına bu açıklığı getirdikten sonra üzerinde durmamız gereken husus; gerçek bir bilinçle varolan bu insanın, nerede veya diğer bir deyişle hangi dünyada yaşaması gerektiği ve yaşadığıdır.

Batı kaynaklı varoluş felsefesini değerlendirirken İnsan nerede yaşar?" başlığında belirttiklerimizi tekrar dikkate alalım. Bu başlıkta insanın, hem kendi iç dünyasında ve hem. de kendisini tanıyan insanların iç dünyasında varolduklarını belirtmiş ve Existentializme göre insanın kendi iç dünyasındaki, kendi öz varlığını yaşamast gerektiğini zikretmiştik.

Peki islam'ın,

İslam'ın bu meseleye yaklaşımı nedir?

Kendi İç dünyalarında ve başkalarının iç dünyalarında varolan insanları, İslam hangi dünyada veya hangi dünyaya göre yaşamaya davet etmektedir?

İslam'ın ana kaynağı olan Kur'an'ı Kerim, iç dünyalarla ve bu dünyalarda varoluşla ilgili olarak yukarıda belirttiğimiz hususları tekzip etmemekle beraber, aşağıda zikredeceğimiz ayet-i kerimeler istikametinde meseleye muhteşem bir boyut getirmektedir.

Allah'a inanan ve Kendi iç dünyalarında fitratîlarıyla bütünleşen müslim kişiliği ile varolan müslümanlar, Kur'an'ı Kerim'in birçok yerinde tekrar edilen şu ayet-i kerimelerle muhatap olmaktadır.,

Siz her nerede iseniz, O sizinle beraberdir. Allah, yapmakta olduklarınızı görendir,^{9[9]}

Andolsun, insanı Biz yarattık ve nefsinin ona ne vemeseler vermekte olduğunu biliriz. Biz ona şah damanndan daha yakınız. olduklarınızı da bilmektedir.^{10[10]}

Sizden sözü saklı tutan da, onu açığa vuran da, geceleyin gizlenen de ve gündüzün ortalıkta gezen de (O'nun katında bilme bakımından) birdir.^{11[11]}

Göklerde ve yerde olanların tümünü bilir; sizin saklı tutmakta olduklarınızı da, açığa vurduklarınızı da bilir. Allah, sinelerin özünde saklı duranı bilendir.^{12[12]}

Kur'an'ı Kerim'de zikredilen bu gibi ayet-i kerimeler ile, tüm insanlara; "Allah (c.c.) sizleri görmekte, sizleri işitmekte, sakladıklarınızı ve açığa çıkardıklarınızı bilmektedir" gerçeği hatırlatılmakta ve her müslümana şu verilmektedir.,

İnandığın, "Var" dediğin Allāh (c.c.)'ın nezdinde SEN DE VARSIN!..

^{9[9]} 57-Hadid 4

^{10[10]} 24-Nur 29

^{11[11]} 13-Ra'd 10

^{12[12]} 64-Teğabün 4

Ezelde ve ebedde var olduğuna inandığın Rabbinin nezdinde SEN DE VARSIN!..

İşte bu bilinç,

Allah'ın varlığına inanan müslümanların,

Allah (c.c.)'ın zatı karşısında varolma bilincidir.

Bu bilinç, kendi iç dünyasında vs kendisini tanıyanların dünyasında varolan müslümanın, bütün bu dünyaları kuşatan İlâhi ve muazzam bir evrende varolma bilincidir.

Kendilerini dua ve rahmetle andığımız bütün peygamberlerde bu bilinç vardır.

Onlar "Fenafıflah" denilen, Allah'ın zatı ve sıfatları karşısında yokolma makamı(!)nı veya daha doğru bir deyişle 'yokolma safvatesini' değil,

Allah (c.c.)'ın zatı ve sıfattan karşısında varolma bilincini yaşıyorlardı.

Gıpta ettiğimiz bu kimliğe ve bu bilince ulaşan müslümanlara, İlâhi hükümlerle mutlak değer ölçüleri verilmekte ve bu değer ölçüsüne sahip olan müslümanlar, tek bir kişilik ile Rabbinin nezdinde varolma bilincini yaşamaktadırlar.

Bu bilince ulaşan müslümanlarda "Hangi iç dünyaya göre yaşayayım, hangisini tercih edeyim?.." gibi sorular ve bu sorulardan kaynaklanan çelişkiler yoktur. Çünkü bu müslümanlar, bütün iç ve dış dünyaları kuşatan ve alemlerin Rabbi olan Allah (c.c.)'ın zatı karşısında varolma bilincine ulaşmışlardır. Hiçbir şüpheye ve hiçbir çelişkiye düşmeden yaşayacakları kimlik, Allah'ın zatı karşısındaki kimlikleridir Yaşadıkları ve yaşamaları gereken varlık, Allah'ın zatı karşısındaki gerçek varlıklarıdır.

İşte bu gerçeklere ve bu istikamete göre yaşama, Allah'a göre ve Afları ile birlikte yaşamadır. Nitekim kulun Allah'a, Allah'ın kula yakınlığını beyan eden hadis-i kudsîde "...Öyle bir an gelir ki, Ben kulumun gören gözü, işiten kulağı olurum.." müjdesine, yukarıda belirttiğimiz bilince ulaşan ve bu gerçek bilinci yaşayan müslümanlar muhataptır. Çünkü Allah'a yakınlaşmanın, Allah'a varmanın en kısa yolu, kişinin kendisine yakınlaşması, kendisine varmasıdır!.

Herhangi bir insan,

herhangi bir müslüman, kendisine vardığı, gerçek anlamda kendisine geldiği zaman; kendisine şah damarından yakın olan Allah (c.c.)'ı yanıbaşında bulacak veya diğer bir deyişle alemlerin Rabbi olan Allah {c.c.}'ı kendisine, kendisinden daha yakın hissedecektir.

Bu bilince ulaşan,

Allah'ın zatı ve sıfatları karşısında varolan, Allah ile birlikte ve Allah'a göre yaşayan müslümanlar, hiç şüphesiz ki İlâhi vaadlere, İlâhi müjdelere muhatap olan, bu müjdelere kucaklaşan müslümanlardır.

Fakat ne var ki Allah'a inanan her müslümanın, bu bilince ulaştığını veya ulaşabildiğini söyleyemeyiz. Bu konudaki zafiyetler, bilgiden veya bilgisizlikten ziyade, bilinenlere iman etme çerçevesinde görülen zafiyetlerdir. Birçok müslüman,

birçok kardeşimiz, alemlerin Rabbi olan Allah'ın her yerde ve her zaman kendilerini gördüğünü, kendilerini işittiğini bilmelerine ve bu konudaki ayet-i

kerimleri tasdik etmelerine rağmen; bütün bu gerçeklere hakkıyla inan ederek, bu bilinci özümseyebilmiş degillerdir

Nitekim sözünü ettiğimiz ve tüm kardeşlerimizi davet ettiğimiz bu bilinç, Allah (c.c.)'ın zatı ve sıfatları karşısında varolma bilincidir. "Var" dediğimiz, ezelden ve ebede var olduğuna İnanmışımız Rabbî-mizin nezdinde, bir kul olarak varolma bilincidir. Her yerde ve her zaman bizleri gören, bizleri işiten, gizlediklerimizi ve açığa çıkardıklarımızı hakkıyla bilen şanı yüce Rabbimizin nezdinde, onurlu bir kul olarak varolma bilincidir...

Büyüyor Muyuz? Büyütülüyor Muyuz? Yoksa Büyükleniyor Muyuz?

Yaşadığımız toplumda kendilerine "Büyük adam" denilen adamlarla sık sık karşılaşmamıza rağmen, büyüklere özgü davranışlarla, büyüklere özgü hal ve yaklaşımlarla ne yazık ki çok az karşılaşırız. Yaşadığımız ülkede bunca büyük adam bolluğu varken, büyüklere özgü hal ve davranış kıtlığının bulunması, tabii ki düşündürücüdür!.

Müslümanların veya gayrimüslimlerin verdikleri mücadeleler hangi düzlemde olursa olsun, bu mücadelelerin görünür dizginleri kendilerine "Büyük" denilen bu kimselerin elinde olduğu için, bu mesele bizim açımızdan önem kazanmaktadır. Çözümlenmek istediğimiz bu meseleyi tahlil edebilmek için, önce şu soruları dikkate alıyoruz.,

Bu kimseler gerçekten büyük mü?

Yoksa büyütülmüş veya büyüklenmiş mi?

Bu soruların cevaplandırabilmemiz için, önceikle bu ifadelerin ne anlama geldiğini, büyümenin, büyütül-menin veya büyüklenmenin nasıl gerçekleştiğini açıklamamız gerekecektir.,

Büyümek

Bazı kardeşlerimiz kullandığımız "Büyümek" ifadesinden rahatsız olarak "Allah büyüktür" diyeceklerdir. Şüphesiz ki Allah büyüktür. Nitekim Allah'a ve Allah'ın büyüklüğüne iman eden müslümanların genel çoğunluğu Allah'ı dağlardan, göklerden, kainattan veya bütün alemlerden büyük kabul ederek "Allah en büyüktür" diyebilmektedirler. Oysa bu ifadedeki "En" kelimesi, sakit bir kelimedir. Çünkü "En büyük" ifadesiyle kastedilen büyüklük, mukayeseli bir büyüklüktür. Halbuki Allah'ın büyüklüğü, herhangi bir şeyle kıyas edilerek ortaya çıkan bir büyüklük değildir. Bütün alemlerin yegane yaratıcısı olan Allah (c.c), yaratılmış şeylerle mukayese edilmekten münezzehtir.

Allah (cc.)'ın büyüklüğü, bizzatı bir büyüklüktür. Allah (c.c.) büyüğün ve büyüklüğün ta kendisidir. Allah'ın büyüklüğü karşısında hiçbir büyük olmayacağı gibi, Allah'ın büyüklüğü karşısında hiçbir küçük de yoktur. Mesela "Ben küçüğüm" derken, kendimizi göklerle, kainatla mukayese ederek., Dağlara

göre küçüğüm, Göklere göre küçüğüm, Kainata göre küçüğüm., vs. diyebiliriz. Fakat "Allah'a göre küçüğüm" dersek, kullandığımız bu ifade çok abes olur!. Bu ifadenin abesliği, bizlerin nice küçük veya Allah'ın nice büyük oluşundan değil, böyle bir mukayese yaptığımız içindir. Abes olan husus, mukayesenin kendisidir!. Mesela bizlerin büyüklük anlaşımda mekanın önemli bir yeri vardır. Büyük telakki ettiğimiz birçok şey, mekanda büyük' yer işgal eden veya büyük mekana sahip olan şeylerdir. Durum böyle İken mekana muhtaç olan ve mekanla büyüklük kazanabüen yaratıklar, mekanı yaratan va mekandan münezzehe olan yaratıcı ile nasıl mukayese edilebilir ki!.

Yaratıcı ile yaratıkların mukayese edilemeyeceğini idrak eden kardeşlerimiz, Allah'a göre büyük olmayacağı gibi Allah'a göre küçük olmayacağını da İdrak edeceklerdir.

Mahlukat aleminde kullanılan büyüklük veya küçüklük ifadeleri ise, bunlar arasındaki mukayese neticesinde ortaya çıkan, mukayeseli büyüklük veya mukayeseli küçüklüktür. Filin veya balinanın büyük hayvan kabul edilmesi, mukayese edildikleri hayvanlardan büyük oldukları içindir. Diğer hayvanlar filden veya balinadan büyük olsaydı, fillere veya balinalara tabi ki "Küçük hayvan" denilecekti!.

İnsanlar arasında kullanılan büyüklük ifadesi ise gene! olarak fiziki anlamda kullanılmaz. Buradaki büyüklük ifadesinde, çeşitli dünya görüşlerine göre değişebilen değer ölçüleri bulunmakta ve bu değer ölçülerine göre kişilere büyük veya küçük denilebilmektedir. Beşeri sistemlerin esas aldığı cahili değer ölçülerine göre mal, makam veya unvan gibi şeylere sahip olmak büyüklük işaretlerindendir. Böylesi şeylere sahip olan kimselere "Büyük adam" veya "Büyük insan" denilebilmektedir!.

Rabbani düzlemde bir insanın gerçek anlamda büyümesi ise bunların çok ötesinde gerçekleşen bir olgunlaşma vakıasıdır. Cahili değer ölçülerine göre büyüyen ve büyük kabul edilen nice insanları vardır ki gerçek anlamda büyümek bir yana, hayvanlardan aşağı derecelere inerek daha da küçülmüşlerdir.

Meseleyi kısaca özetleyecek olursak, insanlar için kullandığımız büyümek iadesinden anladığımız gerçek; bir insanın yaratılış ve dünyaya gönderiliş gayesini idrak ederek bu idrakin gereğini yapması ve Rabbani düzlemde gelişerek kamil bir mü'min durumuna gelmesidir. Böylesi bir gelişmede teori ve pratik ahenkli bir izdivaç içindedir. Teori, pratiğe yön verirken; pratik de, teoriyi yaşanan ve gelişen canlı bir gerçek durumuna getirmektedir.

Büyümek ve gelişmek vakıasında teoriyi ve pratiği birbirinden ayırabilmemiz mümkün değildir. Mesela bir elma çekirdeğinde koskoca bir elma ağacının teorisi bulunmaktadır. Çekirdekte bu teorinin bulunduğunu bilmemize rağmen, o çekirdeği büyümüş bir elma ağacı olarak kabul edemeyiz. Büyümenin gerçekleşmesi için mutlaka ve mutlaka pratiğin yaşanması gerekmektedir. Rabbani düzlemde büyümek ve gelişmek de sadece teori ile gerçekleşen bir vakıa değildir. Hakikat düzleminde büyümek veya gelişmek, bilinen gerçeklerle

değil, yaşanan gerçeklerle mümkün olabilmektedir.

Büyütölmek

Bu ifadeden de anlaşılacağı gibi büyütölmek vakıası, kişinin dışında gerçekleşen fakat kişiye yönelik bir yaklaşımdır. İnsanların büyük bir çoğunluğunu bilerek veya bilmeyerek bazı kimseleri büyütme eğilimindedirler. Büyütme eğiliminin kökeninde sevgi, korku, umut veya menfaat gibi sebebler bulunmaktadır.

Cahili sistemlerde büyütölen bazı insanların, neden büyütöldüğünü araştırarak olursak; bu soruyu, yönetenler ve yönetilenler olmak üzere iki ayrı boyut-

Yönetenlerin ölü veya diri bazı kimseleri büyötmelerinen nedeni menfaate dayanmaktadır. Bazı kimseleri büyöten veya yücelten yöneticiler, yücelttikleri bu isimlerin gölgesinde çıkar ve menfaat sağlamaktadırlar. Gölgesine sığındıkları ismi veya isimleri ne kadar yüceltirlerse, yücelttikleri şahsiyete bağı ve yakın gözüken kendi kimlikleri de o kadar yücecek, do-layısıyla dokunulmazlıkları ve menfaatleri de o kadar artacaktır.

Yönetilenlerin bu gibi isimleri büyütme nedeni ise, yöneticilerin propagandasına aldanarak bilinçsiz sevgiye veya bilinçsiz korkuya kapılmalarıdır. Bunların durumunu şimdilik daha fazla açmadan müslömanlar arasında vuku bulan büyütme veya büyötlöme durumuna geçebiliriz.

Ne yazık ki müslömanlar arasında da bazı kimseleri büyötlöme eğilimi bulunmaktadır. Bu eğilimdeki menfaat veya korku nedeni genellikle münafıklar için geçerlidir. Münafıklar bu nedenlerden hareket ederek aslında küçük gördükleri bazı müslömanları, üstün vasıflarla sıfatlandırarak yüceltmeye çalışırlar.

Samimi müslömaniann bazı kişileri büyütme eğilimleri İse genellikle sevgi ve umuddan kaynaklanır. İnsanlar genellikle sevdikleri kimseleri yüceltme eğilimindedirler. Bu eğilimi "Sevenin değeri, sevilenin mahiyetine göre anlam kazanır" ifadesiyle açıklayabiliriz. İnsanlar bilerek veya bilmeyerek bu prensip istikametinde hareket ederler. Sevdikleri kimseleri ne ne kadar yüceltirlerse; yücelttikleri bu kimseleri seven kimseler olarak, o kadar yüceceklerini zannederler. Tabi ki bu eğilimde Rabbani değeri ölçülerinden kaynaklanan bir bilinç olmazsa, bu eğilimin korkunç neticesi, sevilen bazı kimselerin ilahlaştırmaya çalışılması veya putlaştırılmasıdır. Üzeyr veya İsa Aleyhissalemin kendi müntesipleri tarafından (Rabbimizi tenzih ederiz) "Allah'ın oğlu" gibi batı! şifalarla yüceltilmeye çalışılması, bu bilinçsiz eğilimin açık örneklerindendir.

Resulullah (s.a.v.)'le ilgili olarak kelime-i şehadetde yer alan "Allah'ın kulu ve Resulüdür" ifadesi, müslömanları böylesi sapıklıklardan menetmektedir. Kelime-i şahadetteki "Muhammed Allah'ın Resulüdür" ifadesiyle Efendimiz {s.a.v.}'i diğeri insanlardan ayıran seçkin mertebesi zikredilirken, "Allah'ın kuludur" ifadesiyle de bu mertebenin sınırları beyan edilmektedir. Fakat ne yazık ki bu hususa gereğince dikkat edildiğini söylemeliyiz. Mesela muteber

kabul edilen bir İslam tarihinde Efendimiz (s.a.v.)'ie ilgili olarak.,
"Peygamberimizin çocukluğu da başka çocukla-nnkine benzemiyordu. 8 Aylık iken konuşuyor ve konuşulanı dinliyordu, 9 aylık iken çok düzgün konuşmaya başlamıştı. 10 aylık olunca çocuklarla ok atıyordu.." denilebilmektedir!. Bu gibi mesnetsiz isnatların kökeninde, bilinçsizce yüceltme eğilimi bulunmaktadır. Günümüzde yaşayan bazı müslümanların büyü-tülmelerini ise iki ayrı açıdan değerlendirebiliriz.,

Bazı müslümanları mübalağalı bir şekilde büyültmeye çalışan mercilerden birisi tağuttur. Çağdaş müstekbirler yetersiz gördükleri bazı müslümanfan propaganda vasıtalarıyla yücelterek, İslami hareketi bunların şahsına maletmektedirler. Bu yapıldığı zaman İslam'a ilgi duyan geniş halk kitlelerinin dikkati bu şahıslar üzerinde toplanmakta ve İslami hareket bu kişilerin şahsında değercifürümektedir. Müstekbirler tarafından büyütülen bu isimler, daha sonra yine müstekbirler tarafından hiç zorlanılmadan küçültülmekte ve böylece İsfami hareket bu kimselerin şahsında dışlanmaktadır.

Bazı müslümanları büyülen veya büyültmeye çalışan diğer merci ise bizzat müslümanlardır. Büyütme nedenleri sevgi veya umuddur. Birçok Rabbani gerçeği kavrayan kardeşlerimize bu konuyla ilgili olarak örnek vermemize gerek yoktur. Bu kardeşlerimiz değişik grup ve grup liderlerini işaret ederek, konuyla ilgili birçok örnek verebileceklerdir. Kardeşlerimizin verecekleri bu örnekler doğru olmasına rağmen, biz yine de kendimize yönelerek şunları soruyoruz.,

Konuyla ilgili örneği neden dışarda arıyoruz ki?

Bizlerde bu eğilim veya bu maraz yok mu?

Yaşadığımız olayları tahlil ettiğimiz zaman bu soruların cevabını vermemiz mümkün olabilecektir. Türkiye'nin birçok bölgesinde yaşanan ve yaşanmakta olan olayları kısaca şu şekilde izah edebiliriz.,

Herhangi bir bölgede yaşayan bilinçli müslü-manlar, ne yazık ki genel olarak ciddi eylemlerden, ciddi çalışmalardan uzaktırlar. Çok şey yapmak istemelerine rağmen pek bir şey yapamayan böylesi müslümanların yaşadığı bölgelerde bulunan bir müslüman, Allah rızası için bazı çalışmalarda bulunduğu zaman, diğer müslümanlara nazaran bir farklılık göstermektedir. Diğer bir ifadeyle bazı hayırlı amellerde bulunan bu müslüman, bulunduğu bölgede biraz sivrilmiştir. Pek bir şey yapamayan diğer müslümanlar ise, bu müslümanın durumunu hoşnutlukla gözlemekte ve din adına yapılması gereken bazı çalışmaları yerine getiren bu müslümandan, elin adına urnudlanmaktadır.

Tabi ki şimdiye kadar anlattığımız bu durumu yadırgayacak ve yargılayacak değiliz. Ancak gayet tabi olarak başlayan bu umudlanma vakıası kontrolsüz bir şekilde gelişmekte ve birçok tehlikeyi beraberinde getirmektedir.

Çünkü umud ve umudlanmak, insanların ihtiyaç hissettiği güzel bir duygudur. İnsanlar umudlanmak istedikleri gibi, umudlarının kuvvetlenmesini ve büyümesini de isterler. Nitekim yaşadıkları bölgede bulunan bir müslümandan umudlanan diğer müslümanlar da bu umudlarının kuvvetlenmesini ve büyümesini istemektedirler. Fıtri olan bu istek, bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde

kendisini hissettiren bir istektir. Duydukları bu istek İstikametinde hareket eden müslümanlarda ise, genel olarak şu yaklaşım gözlenmektedir.,
Umud duydukları müslümanları büyütmeyle çalışmak!.

Diyeceksiniz ki "Neden?."

Neden büyütmeyle çalışıyorlar?

Çünkü umud duydukları müslümantarı ne kadar büyütürlerse, duydukları umud da o kadar büyüyecektir. Bu büyütme yaklaşımında karşı tarafı taltif etmek veya karşı tarafı hüsnüzanla değerlendirmek gözükse de, bu yaklaşımın kökeninde bencillik vardır. Kendileri için, kendi umudlarının kuvvetlenmesi için böylesi yaklaşımlarda bulunmaktadırlar.

Oysa bu gibi yaklaşımlar İslam'a göre zulümdür. Büyütölmeye çalışan müslümanlara, bilerek ve bilmeyerek zulmetmektedir.

Büyöklenmek

Büyöklenme marazı, insanların genelinde bulunan bir marazdır. Büyöklenme vakıasında mutlaka bir muhatap vardır. Büyöklenen insanlar bir kimseye, bir zümreye veya bir merciye karşı büyüökenmektedirler. Bu muhatap, kendi içinde olduğu gibi kendi dışında da olabilir. Müstekbir dediğimiz kafirler, bu marazın nihai noktasını yaşamakta ve Allah'a karşı büyüökenmek-tedirler. Müslümanlarda gözüken büyüökenme marazı ise Allah'a veya Allah'ın seçkin kullarına karşı değıl, genel olarak nefse ve diğör insanlara karşıdır.

Muhatapla kıyas neticesinde meydana gelen büyüökenme vakıasında, birbirine bağılı iki nedeni vardır. Bu nedenlerden birisi muhatabı küçümsemek veya olduğundan küçük görmektir. Kendisiyle kıyas edilen muhatap küçük göröldüğü zaman, muhatabın küçöklüğü karşısında kendisinin büyüöklüğü(!) ortaya çıkmaktadır. İkinci neden ise kişinin kendisini olduğundan büyük görmesidir. Butun bu olayları tahlil ettiğimiz zaman, bu gibi olayların genelde kontrol altına alınmayan tabi olaylar olduğunu görebiliriz.,

Hangi dünya görüşüne bağılı olurlarsa olsunlar bütün dava adamlarının savundukları davayla ilgili olarak sevdikleri, örnek aldıkları bazı kimlikler vardır. Bu kimlikler, söz konusu davayı en güzel bir şekilde temsil eden, temsil edebilen sembol kimliklerdir. Dava adamları bu kimliklerle ve bu kimliklerin mahiyetiyle karşılaştıkları zaman ister istemez bu kimliklere karşı bir özlem duyarlar. . Bu kimlikler, söz konusu dava adamlarının özlem duydukları ve ulaşmak istedikleri kimliklerdir.

işte bu gerçeğı kabul ettiğimiz zaman, bütün dava adamlarının iç dünyasında iki ayrı kimlik olduğunu da kabul etmemiz gerekir. Birinci kimlik, bu dava adamlarının özlem duydukları, ulaşmak istedikleri kimliktir. İkinci kimlik ise yaşadıkları zaman diliminde sahip oldukları gerçek kimlikleridir. Kendi iç dünyalarında sahip olmak istedikleri ve sahip oldukları iki ayrı kimliğı aynı anda barındıran bu insanlar, genel olarak bu ikilemi dikkate almazlar. Kendilerini tanımlarken tek bir kişilik veya tek bir kimlik ile tanımlarlar. Tabi ki bu

tanımlamayı yapabilmeleri için, kendi iç dünyalarında iki ayrı kutup olan, bu iki ayrı kimlik arasında, kendilerine tek bir yer belirlemeleri gerekmektedir.

Sahip oldukları gerçek kişilik ile özlem duydukları kişilik arasında kendilerine tek bir yer belirleme durumunda kalan bu insanlar, ne yazık ki bu belirlemeyi yaparken dürüst ve gerçekçi yaklaşımlarda bulunamazlar. Çünkü insanların büyük bir çoğunluğu kendi nefislerine karşı İyimser, kendi nefislerine karşı cömerttirler. Bu nedenle kendilerini sahip oldukları gerçek kimliklerden ziyade, özlem duydukları kimliklere yakın zannederler. Kendilerini tanımlarken veya kendilerini tanıtırken; sahip oldukları gerçek kişiliğe değil, özlem duydukları kişiliğe yakın olarak tanımlarlar.

İşte bir insanın kendisini böyle tanıması ve böyle tanıtmaması, o insanın büyülenmesidir. Büyülenmek, bir insanın büyümesi veya büyük olması değil, o insanın kendisini olduğundan büyük zannetmesidir.

Gelelim Sadede

Büyülemek, büyütülmek ve büyükînenmek konularında bu kısa açıklamayı yaptıktan sonra durumumuzu değerlendirebiliriz. "Büyükenmek" başlığında, bütün dava adamlarının iç dünyalarında özlem duydukları bir kimlik, bir kişilik olduğunu belirtmiştik. Tabi ki bizlerin iç dünyasında da, özlem duyduğumuz kimlikler, özlem duyduğumuz kişilikler bulunmaktadır.

Kur'an'4 Kerim'i ve asr-ı saadet dönemini okuduğumuz zaman sevdiğimiz, gıpta ettiğimiz kimliklerle karşılaşmakta ve bu kimliklere özlem duyarak, böylesi kimliklere ulaşmak istemekteyiz. Fakat ne var ki, özlem duyduğumuz bu kimliklere ulaşmak istememiz bir gerçek olduğu gibi, ulaşamadığımız da bir gerçektir.

Yaşadığımız zaman diliminde sahip olduğumuz gerçek kişilikler, ne yazık ki özlem duyduğumuz kişiliklerin hep altındadır. Özlem duyduğumuz bu kimliklere ulaşabilmek için, ebetteki cehdetmemiz gerekmektedir. Nitekim birçok kardeşimiz gücü nisbince cehdetmekte ve özlem duyduğu İslami kimliğe yaklaşmaya çalışmaktadır.

Özlem duydukları kimlik istikametinde ciddi ve görünür bazı çalışmalarda bulunan bu müsiümanlar, yaşadıkları bölgede ciddi çalışmalarda bulunmayan diğer müsümanlara nazaran gayet tabi bir farklılık göstermekte ve bu müsümanlar arasında sivrilmektedirler. olay gerçekleştiği zaman "Büyütülmek" başlığında gibi, çok şey yapmak istemelerine rağmen bir şey yapamayan müsümanlar, bazı güzel fiillerle bulunan bu müsümanlardan umudlanmakta ve umudlannın büyümesi için, umudlandıkları müsümanları müttsspğalı vasıflarla büyütmeğe çalışmaktadırlar.

İşte bu gibi aldatıcı rüzgarlarla karşılaşan bir TiüsSümanın, b^ rüzgarlardan etkilenmemesi çok güçtür. Çünkü iç dünyasında özlem duyduğu kimliğe ulaşma arzusunu yaşarken, dış dünyada karşılaştığı böylesi aldancı rüzgarlar da kendisini özlem duyduğu kimliğe doğru itirmektedir. Böyle bir durumda

insanın kendisine hakim olması, ne olduğunu ve ne olmadığını idrak ederek haddini bilmesi oldukça zordur.

Bütün bunları dikkate alarak Türkiye'de yaşayan müslümanların genel durumunu gözlemlediğimiz zaman, bu müslümanlar arasında bazı isimlerin ve bazı kişilerin sivrildiğini görüyoruz. Kendi durumlarına göre küçük veya büyük bir çevrede söz sahibi olan bu kimselerin, tabi ki çevrelerindeki müslümanlar üzerinde bir etkinliği bulunmaktadır. Bu müslümanlar hakettikleri bir konumda bulunuyorlarsa, elbetteki bu konumların gereğini yapacaklar ve bu konumlara layık müslümanlar olduklarını göstereceklerdir.

Ancak!..

İç ve dış temayüllere aldanarak, henüz ulaşamadıkları kimliklere soyunmuşlarda, bu kimliklerin bugünkü veya yarınki gereğini yapamayacakları için hem kendilerine ve hem de çevrelerinde bulunan müslümanlara zulmetmiş olacaklardır. Böyle bir duruma düşmemek için ayaklarımızı yere basarak boyumuzu ölçmemiz ve aşağıdaki soruları açık yüreklilikle cevaplandırmamız gerekmektedir.,

Büyüyor muyuz?

Büyütülüyor muyuz?

Yoksa büyükleniyor muyuz?

Bilgi Koması

Anlamak, anlatmak ve anlaşılacak ifadeleri, açıklamakta aciz kaldığımız ifadelerdir. Gerçi bu ifadelerin ne anlama geldiği konusunda bir soruşturma açsak, oldukça basit gözükse de bu sorulara gayet kolay cevaplar verilebilecektir. Zaten bazı okuyucu kardeşlerimizle aramızda meydana gelen ayrılıklar, bu ifadelerle farktı anlamlar vermemizden kaynaklanmaktadır. Bu ifadeleri farklı algılayan bizler, yayınladığımız bazı yazıların nati-cesine veya bizlere ulaşan muhtelif yankılarına bakarak "Anlatmasını beceremedik" veya "Anlaşılmadı" derken, aynı olayı gözlemleyen bazı kardeşlerimiz ise anlatımın gayet açık olduğunu ve meselenin genel olarak anlaşılabilirliğini savunmaktadırlar. Bu savunmayı ve nelerin ne kadar anlaşıldığını dinleyen bizler ise yine kafamızı sallıyor ve yine "Anlaşılmadı" diyoruz. Çünkü bazı yazılarda anlatmak istediklerimizle, bu yazıları okuyan kardeşlerimizin anladıkları şeyler, istikamette aynı olmasına rağmen derinlik ve muhteviyatta oldukça farklı şeylerdir.

Peki ne olacaktır?

Veya ne yapacağız?

Siz kardeşlerimize "Aha kalbimiz" diyerek kalbimizi açıp uzatamayacağımıza ve sizler de bizlerin ne bildiğini, bildiklerinden ne anladığını, neyi nasıl görüp nasıl algıladığını ve neler hissettiğini açıkça göremeyeceğinize göre ne yapacağız?

Bu garip sorularımızla karşılaşanlar, oldukça basit bir ifadeyle bizlere yine aynı

şeyi söyleyeceklerdir.,

Anlatın be kardeşim!.

Madem anladığınız ve anlatmak istediğiniz bir şey var, o halde anlattıverin!.

Gerçekten çok kolay ifadeler bunlar.,

"Anlatın!. Anlatı verin!."

Oysa anlamamanın sınırsız boyutunu ve anlatımın sınırlı imkanlarını idrak eden kardeşlerimiz, bizlere bu konuda daha insaflı yaklaşacaklardır. Çünkü beşeri münasebetlerdeki anlatım, sınırlı harflere ve kelimelere bağımlı bir anlatımdır. Bu anlatımda muhtaç olunan harfler ve kelimeler ise, anlatılacak şeye bir işaret, bir rumuz veya bir kapı niteliğindedir. Anlatacak ve anlayacak olan kimseler arasında anlaşmanın sağlanabilmesi için, her iki kesimin de aynı lisanı kullanmaları, kelimelere ve kavramlara aynı manaları vermeleri, fazla düşünülmeden kabul edebilecek gerçeklerdir. Ancak şu hususun dikkate alınması gerekir ki, anlatımla ilgili olarak ileri sürülen bu şartlar, sadece ve sadece somut gerçeklerin anlatılabilmesi için yeterli şartlardır. Şayet somut olmayan soyut gerçekler de anlatılacaksa, anlatımla ilgili şartlara bir başka şartın daha ilave edilmesi gerekecektir.,

Anlatılacak soyut gerçeklere her iki tarafın da yabancı olmaması. Diğer bir deyişle, hem anlatacak olanın ve hem de anlayacak olanın, anlatılmak isteyen soyut gerçeklerle tanış olması..

Anlatıcı bazı soyut gerçeklere vakıf olmasına rağmen anlayacak olan bu soyut gerçeklere yabancı ise, anlatıcının söz konusu soyut gerçekleri karşı tarafa anlatabilmesi mümkün değildir. Mesela anlatımda deha derecesinde bulunan bir anneyi örnek alalım. Dünya erkekleri bu anneye "Çocuğunuzu karnınızda taşıırken, doğururken, doğurduktan sonra ve emzirirken neler hissettiniz?" sorusunu yönetseler; anlatımda deha derecesini yaşayan anne, bu soruyla ilgili olarak yüz cilt kitap yazsa da bunu erkeklere anlatamaz. Çünkü kullanacağı harflerden ve kelimelerden meydana gelen ifadeler, yaşadığı duygulara ancak ve ancak bir işaret veya bir kapı niteliğinde olacaktır. Analık duygusunu hiç yaşamayan ve bu duygulara yabancı olan bir erkek, sadece bu duygulara işaret eden cümlelerden hareket ederek yabancı olduğu bu duygulara nasıl erişebilir ve hiç tanış olmadığı bu duygular nasıl anlayabilir ki!..

Bunu anlamadıkları ve anlayamayacakları kabul ettiğimiz açık bir gerçek olmasına rağmen, analıkla ilgili yazılanları okuyan erkeklerden yine de ortak bir ses yükselecektir.,

Anladık!..

Bunların anlamadıkları ve anlayamayacakları bir şeye "Anladık" demelerine tabi ki şaşırıyoruz. Çünkü bunların "Anladık" derken kasedtikleri şeyler, genel olarak yazılanlardır. Bildikleri bir lisanda yazılan, bildikleri kelimelerden ve cümlelerden meydana gelen yazıları neden anlamasınlar ki!.

Nitekim meseleye bizler de bu bağlamda yaklaşırsak, şimdiye kadar yayınlanan tüm yazıların genel olarak anlaşıldığını kabul edebiliriz. Yayınlanan yazılarda anlaşılmayan bir kelimeye veya anlaşılmayan bir cümleye veya anlaşılmayan bir

itadeye rastlanılmadığına ve gündeme getirilen meseleler ne kadar ciddi olursa olsun, gayet sade ve basit bir üslupla ka'eme alındığına göre, neden anlaşılmasın ki!.

Anlatmak ve anlaşılmakta ilgili meselenin düğüm noktası, işte burasıdır. Nitekim mesele bu noktaya geldiği vs meselenin bu boyutunu tahlil ettiğimiz zaman, günümüzde genel olarak yaşayan ve yaygınlaşmakta olan bir marazla karşılaşyoruz. Yaşadığımız yüzyılda kesin hatlarıyla ortaya çıkan bu çağdaş maraz, bilerek veya bilmeyerek aynı çağın kültürüne bulaşan müslümanlarda da kendisini göstermektedir. Günümüz müslümanlarına da bulaşan bu çağdaş marazı, kısaca şu şekilde açıklayabiliriz.,

19. Yüzyıldan günümüze uzanan insanışın, bu geüş sürecindeki durumunu tahiil ederek değerlendirebilecek olan kimseler, insanlığın manaya sisi çevirerek maddeye yöneldiklerini zorlanmadan müşahade edeceklerdir. İsteyerek veya istemeyerek bu yönelişe kapılan insanlar, dış dünyaya nazaran çok küçük gördükleri kendi varlıklarını unutarak, herşeyi dsşarda aramayı bir adet, bir alışkanlık haline getirmişlerdir. Dış dünyaya yönelen ve herşeyi dsş dünyada arayan bu insanların, kendilerinde aradıkları ve kendilerinde bulmaya çatıştıkları pek bir şey yoktur. Nitekim maddi yönelişlerle betonlaşan dünyalarında kendilerini unutup, kendilerine yabancılaşan bu insanların, bir radyo/teyp veya dört tekerlekli bir araba alarak mutlu olmaya çalışmaları, takat nelere sahip olurlarsa olsunlar gerçek ve kalıcı mutluluğun ne anlama geldiğini hiç bilmeden, hiç yasayamadan ölmeleri, günümüz insanlığının durumuna ve akibettne ilişkin aç:k örneklerdendir.

Maddi eksikliklerle ifade edilmesine ve maddi olarak yorumlanmasına rağmen, aslında maddi olmayan bu gibi sorunlara yine maddi çözümler aranması tabi ki sonuçsuz kalacaktır. Çünkü kendilerini tanımayan, bir insanın nasıl ve ne şekilde mutlu olabileceğini bilmeyen bu yabancıların, vitrinlerde bulabilecekleri ve parayı vererek alabilecekleri bir mutluluk yoktur. Netice olarak insanı ve insani değerleri arka plana atan ve sadece görülebilir şeylere yönelen bu yaklaşım, insanlığın görünmeyen veçhesini perdelemekte ve günümüz insanlarını donuklaşan kaskatı bir yaratık durumuna süreklemektedir.

Yirminci yüzyılın bu berbat akışına kapılan insanlar, bilgiye karşı özel ve ciddi bir ilgi göstermelerine rağmen, gösterdikleri bu bilgi ve bilgi anlayışları da kimliklerine uygun kaskatı bir anlayıştır. Çağdaş kültürün kurbanları olan bu insanların bilgilenmesi ile, bilgisayarlara bilgi yüklenmesi arasında pek bir fark yoktur. Mühim olan, bilginin anlaşılması, duyulması ve duyum-sanması değil, sadece ve sadece bilinmesidir. Zaten insani özelliklerden yoksun olan bilgisayarların da yaptığı bu değil midir? Hangi bilgisayar, kendisine yüklenen bilginin içeriğine göre bir korku, bir umut, bir sevinç, bir üzüntü, bir endişe, bir huzur, bir mutluluk hissedebilir?

Hissetmezler ve hissedemezler!.

Çünkü kalbleri yoktur...

İşte kalbsiz bilgisayarlar ile kaskatı kalblere sahip insanlar arasında, bilgilenme

açısından önemli bir fark olmadığını bu noktada görüyoruz. Çünkü günümüz insanların sahip okluğu birçok bilgi, kalbi bağlantısı olmayan akli bilgilerdir. Bu bilgiler sadece akli muhatap olan bilgiler olsaydı, tabi ki bir eksiklik, bir tehlike veya bir bunalım sözkonusu olmayacaktı. Ne var ki hem akli ve hem de kalbi muhatap alan bilgiler, sadece akli olarak kabul edildiği zaman, bu çağdaş maraza bulaşan müslümanların vahim durumunu görebiliyor ve bu vahim durumun bazı nedenlerini anlayabiliyoruz.

Bilgilenme noktasında kendisini gösteren bu çağdaş maraz, günümüz müslümanlarının genelinde var mı?

Bu soruya "Ne yazık ki var.." diyebilecek kadar meseleye vakıf değilseniz, bu genel soruyu bir kenara bırakarak kendi durumunuzu değerlendiriniz. Mesela herhangi bir dairenin alanını ve çevresini hesaplayabilmek için bilinmesi gereken Pi sayısı vardır. Pi sayısının 3.14... olduğu size bildirildiğinde, akli olarak kabul edeceğiniz bu bilginin size verdiği bir korku veya bir sıkıntı yoktur. Suyun iki hidrojen / bir oksijenden meydana gelmesi, yüz derecenin üzerinde buharlaşıp, sıfırın altında donması gibi bilgiler de, sizlere sevinç ve üzüntü vermeyen yani kalbinizi etkilemeyen bilgilerdir. Tabi ki doğal olan bu yaklaşımınızı ve bu durumunuzu sorgulamıyoruz.

Ancak size farklı bir şey söyleyeceğiz. İlahi vahiyden kaynaklanan bu ifadeyi lütfen çok dikkatli okuyunuz.,

Alemlerin Rabbi olan Allah'a, yaptıklarınızdan ve yapmanız gerekirken yapmadıklarınızdan hesap vereceksiniz.

Son cümleyi yazdıktan sonra bıraktığım yazıya, ancak birgün sonra devam edebiliyorum. Bunun nedenini soruyorsanız, cevaplanmayacak bu sorunuzu geri alınız. Çünkü "Anlatmasını beceremiyoruz!." derken, bir türlü anlatamadığımız, anlatmasını beceremediğimiz şeylerdir bunlar. Hem bizi değil, kendinizi değerlendiriyordunuz.

O halde siz söyleyiniz, ne oldu?

Son cümleyi okuduktan sonra neler hissettiniz?

"Ne yapacağım? Nasıl hesap vereceğim?" sorularıyla karşılaştınız mı? .

Bu sorular sizde büyürken, sorunun merkezinde tutsak kalarak ve dehşetli bir endişeyle titreyerek küçüldüğünüzü hissettiniz mi?

Nefes borunuzu tıkayan korkularda boğulurken, bükülmüş boynunuzla "Ya Rahman, ya Rahim olan Rabbim.. Ancak Sana sığınabilirim ve ancak Sana sığınabiliyorum.." dediniz mi? Yapmanız gerekirken yapmadıklarınızı hatırlayarak, bunları biran önce yapabilme arzusunu yaşadınız mı?

Söylesenizi ne oldu?

Son cümle sizi hiç duraksatmadı mı?

Yoksa, Pi sayısı gibi bildiğiniz bir şey miydi bu?

Yoksa, "Bunu zaten biliyorduk!." diyerek paldır küldür okumaya devam mı ettiniz?

Yoksa, bildiklerinizi yeterince anlamaktan, bildiklerinizi yaşamaktan, bildiklerinizi duyumsamaktan ziyade, bilmediklerinizi bilmek mi istiyorsunuz?

Şayet meseleye böyle yaklaşıyor ve bu istekle sizlere çok daha farklı, çok daha yeni şeyler söylememizi bekliyorsanız, bizlere pek takılmayınız beyler. . İşte koskoca yayın dünyası!.

Okuyun, okuyabildiğinizce.. Öğrenin, öğrenebildiğinizce...

Fakat ne olacak ki?

Kalbi bağlantısı olmayan, yaşamayan ve yaşatılmayan bilgilerle, kupkuru konuşmalardan ve tartışmalardan başka ne yapılacak ki!.

Matbaa icad edilmezden önce, el yaztsı bir kitap bulan kimse, bu kitabı büyük dikkat ile tekrar tekrar okurdu. Bir alimden faydalanabilmek için aylarca yol gidiir ve birçok meşakatlere katlandırdı. Alimler can kulağıyla dinlenilir ve söylediklerine nüfuz edilmeye çalışılırdı. Falan yerdeki alimin ilmini ifade edebilmek için "Bir sandık dolusu kitabı var" denilebilirdi. Çünkü "Bir sandık dolusu kitabı var" demek; o alimin bir sandık dolusu kitabı okuduğuna, bir sandık dolusu kitabı anladığına, bir sandık dolusu gerçeklere nüfuz ettiğine, yaşarken ve konuşurken bir sandık dolusu gerçekleri dikkate aldığına işaret etmekteydi.

Matbaa icad edildikten ve yayın sektörü geliştikten sonra ise bilgi pazara düşmüştür!. Okumaya meraklı herhangi bir müsiümanın evinde üç dört sandık kitap buianabilmektedir. Faian yerdeki alimden faydalanabilmek için yollara düşmeye, o alimi aylarca dinlemeye gerek yoktur artık!. O alimin eserleri iki kilo et parasına alınabilmekte ve iki gecede okunabilmektedir.

Sonra!.

Sonra başka kitaplar, başka eserler..

Nasıl olsa ucuziamıştır, pazara düşmüştür bilgi!.

İşte günümüzdeki bir çok müsiümanın bilgilenmeye genel yönelişi ve genel durumu!.

Somutlaşan bu hastalığı teşhis etmek ve somut ifadelerle belirtmek ise hiç zor değil.,

Bilgi koması!..

Haydin Cennete

Asm saadet müslümanianna karşı duyduğumuz özlem, günümüz müslümanlarının genelinde bulunan bir özlemdir. Onlar gibi olmak, onlar gibi doğrulmak, onlar gibi yaşamak ve onlar gibi ölmek hepimizin ortak özlemleri ndendir.

Fakat bu nasıl gerçekleşecek?

Özlem duyduğumuz bu kimliklere, özlem duyduğumuz bu kişiliklere nasıl ulaşabileceğiz?

Bu soruları cevaplandırabilmemiz ve gıpta ettiğimiz bu kimliklerin bizlerde nasıl gerçekleşebileceğini anlayabilmemiz İçin, öncelikle söz konusu değişikliklerin bu kutlu müslümanlarda nasıl gerçekleştiğini anlamamız gerekir. Putperest bir toplumda doğan, putperest bir toplumda yetişen ve putperest bir

toplumda yaşıyan bu insanlar, tiksinti duyulacak bir halden gıpta edilecek bir hale nasıl gelmişlerdir? Kişilerin nefislerinde gerçekleşen ve kişileri bambaşka bir kimliğe ulaştıran bu devrim nedir ve nasıl gerçekleşmiştir?

Meseleyi görüntüye göre değerlendirdiğimiz zaman, bu soruları cevaplandırmamız zor olmayacaktır.

Kur'an'ı Kerim'i açacak ve ilk dönemlerde nazil olan ayet-i kerimeleri göstererek "Cahiliyede yaşıyan insanlar Resulullah (s.a.v.)'in tebliğ ettiği bu ayetlerle karşılaştıkları zaman nefislerinde islami bir devrim meydana getirmişler ve inkılabi bir kimlikle doğrulmuşlardır" diyebileceğiz.

Evet, bu ayet-i kerimelerdir, bu gerçeklerdir onları değiştiren.. Nitekim bu cevabı gördüğümüz yıllarda, ilaç bulmuş hasta gibi sevinmiş ve tüm hastalıkların kökünü kazıyacağımızı zannetmiştik!.

Artık işimiz kotaydı, çözüm elimizdeydi!.

Bu gerçeklerle hem kendimiz doğrulacak ve hem de çevremizdeki insanlara bu ayet-i kerimeleri, bu gerçekleri İleterek onların da onurlu bir kimlikle doğrulmalarını sağlayacaktık.

Fakat sonuç böyle olmadı!

Bazı ayet-i kerimelerle doğrulacaklarını zannettiğimiz insanlar, ayet-i kerimelerin fevkinde surelerle ve bunun da ötesinde bütün bir Kur'an'la muhatap olmalarına rağmen doğrulmamışlar, doğrulanmamışlardı!.. .

Kendilerine beyan edilen ayet-i kerimeler genelde anlaşıldığına ve genelde tasdik edildiğine göre arıza neredeydi? Karşılaştığımız arızayı daha önce de belirttiğimiz şu ifadelerle açıklayabilmemiz mümkündür.,

"İnsanların hem aklını ve hem de kalbini muhatap alan İlâhi vahiyle sadece akli düzlemde muhatap olmak, İlâhi vahyi sadece akli düzlemde algılamak ve bu düzlemde kabullenmek, insanları rahmetli bir sonuca götürebilecek yeterli bir yaklaşım değildir.."

Bu yaklaşımla ve bu yaklaşımın sonuçlarıyla ilgili olarak verebileceğimiz birçok örnek vardır. Mesela şanı yüce Rabbimizin Rahman, Rahim, Melik, Muktedir, Evvel, Ahir, Zahir, Batın, Rauf, Tevvab, Hadi, Kadir, Rezzak, Semi, Basir, Cebbar, Kahhar gibi isimleri, asr-ı saadet dönemi müslümanlarını hayrete düşüren, sevinçle umudlandıran, endişeyle ürperten, korkuyla titreten isimlerdir. İşte bu müslümanlar,

"Ben Rahman'a kul oldum" derken, gözlerinden ve gönüllerinden yükselen rahmet, ağızlarından çıkan sözü aydınlatıyor ve bu söze sınırsız bir anlam yüklüyordu. Ne söylediğini bilen dillerde, ne söylediğini hisseden gönüllerde, ne anlamlı ve ne müthiş bir ifadedir bu.,

Ben Rahman'a kul oldum..

Konuyla ilgili belirttiğimiz bu ifadeleri mistik kabul ederek bize tenkid-yöneltecek kardeşlerimiz çıkabilecektir. Meselenin kalbi yönüne değinmemize rağmen akli değerlendirmelerden veya akli tenkidlerden kaçacak değiliz. Çünkü kalpten uzak akli yaklaşımları tasvip etmediğimiz gibi, akıldan uzak kalbi

yaklaşımları da tasvip etmiyoruz. Meseleyi bu şekilde kabul ederek tutarlı olan her akli tenkidi dinlemek isteriz. Fakat söz konusu ten-kid meselenin kalbi yönünün arka plana bırakılması veya gözardı edilmesi noktasındaysa, akli bile olmayan bu tenkidi ciddiye alma veya kabul etme durumunda değiliz. Çünkü çok kısır cümlelerle belirtmeye çalıştığımız bu kalbi durumlar, az da olsa yaşadığımız, teneffüs ettiğimiz, sevdiğimiz, gıpta ettiğimiz durumlardır. Konuya açıklık getirmesi bakımından yaşadığım bir olayı, yaşadığım bir hali, yaşadığım bir kimliği anlatmak durumundayım.,

1981 veya 1982 yıllarıydı. Otobüsle Ödemiş'ten İzmir'e dönüyordum. Vakit ikindi sonrasıydı. Otobüsün penceresinden dışarıya, Rabbimizin bizler için yarattığı dünyaya bakıyordum. Gördüklerim sadece bağlar, bahçeler, dağlar, ovalar değil, büsbütün bir dünya ve dünyanın içindeki her şeydi sanki. Ekilmiş tarlaların yanından geçerken toprağın altındaki tohumu düşünüyor ve tohumun çatlayabilmek için kıvranışını hissedebiliyordum. Bana göre düşünmek buydu veya böyle olmalıydı. Bazı kardeşlerime "İyi bir düşünür, körleri düşünürken gözü kararan ve gözleri görmeyen kimsedir" derken aynı yaklaşımı ifade ediyordum.

Toprağın altındaki tohumu düşünürken şanı yüce Rabbimizin "Tohumu çatlatan siz misiniz? Yoksa biz miyiz?" buyruğunu hatırladım. "Sensin ya Rabbi..Vallahi Sensin" ifadesi, hiçbir kuşku duymadan söylediğim ifadelerdi.

Toprağın engin varlığı karşısında acız, toprağın bütünlüğü karşısında güçsüz olan küçük bir tohum, toprağa gönlünü açıyor ve topraktan aıması gerekenleri güç kullanarak değil, cazibesıyla alıyor, alabiliyordu!.

Tohumcuk çatlıyordu, kök salıyordu, geliyordu, bitiyordu, büyüyordu..

Evet bütün bunlar gözümün önünde, gözümüzün önünde oluyordu. "Her canlının zikri vardır" İlahi buyruğu ise tohumun cazibesine, tohumun gelişmesine, tohumun büyümesine ışık tutuyor ve bunu çok anlamlı bir gerçek ite yorumluyordu..

Bütün bunları düşünürken toprağın altındaki tohum bendim, bilerek veya bilmeyerek bir esmayı, bir güzel ismi zikreden bendim, sabreden bendim, çatlayan bendim, kök salan bendim, güneşle kucaklaşan, rahmetle ıslanan bendim, adım adım gelişen, adım adım büyüyen bendim, bir hoyrat en kopardığı, bir yalancı esnafın sattığı, uzun tırnaklı bir kadının doğradığı ve sofraya koyduğu yeşil bendim.

Koyunun yediği ot ben, bu otu yiyen, hamdeden, hazmeden, zikreden, büyüyen, gelişen, etlenen, yağlanan, bir celebe satılan, mezbahaya sürüklenen, çırpınarak boğazlanan, parçalanan, kik kilo satılan koyun bendim.

Aynı kadının aldığı, aynı kadının pişirdiği, aynı sofraya koyduğu et bendim.

Uzun bir yolculukla sofraya gelen ekmek ben, su bendim..

Binlerce, onbinlerce, yüzbinlerce zikri geride bırakarak gelmiştik bu sofraya.

Tertemiz geçmişimize bakarken ve birbirimizle bakışırken.,

Bir adam geldi

Ve bir şişe raks koydu sofraya

Va bizleri dehşete düşüren cürmü işledi!.

Kur'an'ı Kerim'de hesap gününü yansıtan sahneler vardır. Bu sahnelerde içki içen ve bu hal üzere ölen isyankarların Rabbe karşı mazeret beyan edememeleri, herhalde yaptıkları cürmün idrakine varmış olmalarından kaynaklanıyordu. İçki sofrasının vehametini, işlenen cürmün dehşetini ilk kez anlayabiliyordum.

Ve ben cahiliye dönemimde bu sofraya oturmuştum..

"Ve bir adam geldi

Ve bir şişe rakı koydu sofraya" derken, şedid bir öfkeyle baktığım adam, bir zamanlar bendim!.

İşlediği cürme bakarak kızdığım, öfkelendiğim, merhamete ve hidayete layık görmediğim bu adam bendim!..

Evet,

İçki sofrasında Ölebilecek, öldürebilecek, "Müstahakını buldu" sözleriyle kabre götürülebilecek, içki dolu cesediyle gömülebilecek ve kapkara bir yüzle haşredilebilecek bu adam bendim!.

Fakat sonsuz hamd ve şükürler olsun ki kurtulmuştum.,

Pişman olmuştum, tövbe etmişim, affedilmişim...

Vallahi Rahman,

Billahi Rahman olan Rabbim bana acımişti,

bana merhamet etmişti, beni atfetmişti, bana hidayet etmişti. Alemlerin Rabbi olan Allah hiç şüphesiz ki Rahman'dı,

Rahman'ın ta kendisiydi.

Otobüs İzmir'e doğru ilerlerken artık Rabbimi, sadece Rabbimi düşünüyordum.

Güç ve kudret sahibi O, herşeyi yaratan O, herşeyi yaşatan O, herşeyi gören O, herşeyi işiten O, herşeyi bilen O, yardım eden O, hidayet eden O, rahmet eden O, va'deden O, lütfeden O'ydu...

Heyhat!.. İşte ben, ben O'nun kuluydum!

Otobüste değildim artık. Dünya ayaklarımın altında küçülmüş ve baştm Allah'a kul olmanın verdiği onurla, O'na kul olmanın verdiği izzetle arşa doğru yükselmişti.

Bu büyüklenmek değildi, bu kibirlenmek değildi.

Bu bir gerçektir. Allah'a kul olmanın verdiği apaçık bir onur, apaçık bir izzetti bu..

Peygamberleri daha iyi, daha net anlayabiliyor ve onları çok daha yakından hissedebiliyordum artık.,

Musa'nın firavuna doğru nasıl yürüdüğünü,

İbrahim'in Nemrud'un ateşinden neden korkmadığını,

kendisine geniş bir mülk verilen Süleyman'ın, böylesine bir mülk ile neden büyülenmediğini,

Eyyüb'ün sabrını,

Yunus'un tövbesini,

Lokman'm nasihatini daha iyi, çok daha iyi anlıyordum artık..

Müşriklerin ve kafirlerin cirit attığı, şirkin ve zulmün her tarafı kapladığı toplumlarda, arınmış ve arındırılmış bir kimlikle doğrulan, zalimlerin tehditlerine aldırış etmeden dimdik yürüyen ve insanları Allah'a davet eden bu seçkin insanlar artık şaşırtmıyordu beni. Bunlara bakarak "Nasıl böyle olabilirler? Bunu nasıl başarabilirler?" demiyordum artık. Çünkü bunun cevabı açık, apaçıktı..

Allah'a kul olmak ve Kime kul olunduğunu idrak etmek!.

Allah'a kul olan ve kulluğunun bilincine vararak bunu teneffüs eden kimseler için söz konusu tavırlar, gayet tabi, gayet doğal tavırlardı. Anlıyordum, hissediyordum, yaşıyordum bütün bu gerçekleri..

Otobüste olduğumu farkettiğim zaman bütün oto-büstekilere "Ey insanlar ben Allah'ın kuluyum, ben Rah-man'ın kuluyum" diyerek haykırmak istedim. Bütün dünya duysun, bütün insanlar işitsin istiyordum bu haykırışımı.

Efendim, önderim, rehberim, peygamberim Resu-lullah (s.a.v.) duysun istiyordum,

salihler ve şehitler duysun istiyordum,

kardeşlerim duysun istiyordum, müslümanlar duysun istiyordum, mustasaflar duysun istiyordum...

Ve müstekbirler,

müstekbirter geldi aklıma.. Kendilerini dev aynalarında gören cüceler, tasмах köpekler, tasmasız köSeler gelmişti aklıma..

İçkiden, şirkten, küfürden, zulümden kızarmış gözleriyle bana bakıyorlar ve pedikürlü parmaklarını sallayarak.,

Gülmemek ve gülümsememek için zor tutuyordum kendimi. Bana "Haddini bil" diyen bu haddini bilmezler ne sanıyorlardı kendilerini? Sultan mı, padişah mı, melik mi, hakim mi, sahip mi yoksa mutlak muktedir mi?

Ya ben, ben neydin onların gözünde? Sahipsiz bir yaratık mı? Onların kölesi mi? Kulu mu?

Bilmiyorlar mıydı beni Allah'ın yarattığını?

Bitmiyorlar mıydı beni Allah'ın yaşattığını?

Benim Allah'a kul olduğumu, benim Rahman'a kul olduğumu bilmiyorlar mıydı?

Beni Allah'ın işittiğini, Beni Allah'ın gördüğünü ve bana Allah'ın yardım va'dettiğini hiç bilmiyorlar mıydı?

Evet, görünüşe bakılırsa, şaşkınlıklarına bakılırsa, cahilliklerine bakılırsa, minnacık parmaklarını sallayarak beni tehdit etmelerine bakılırsa bunları hiç, ama hiç bilmiyorlardı..

Oysa ben, ben biliyordum bütün bunları.. Onlar bilmesede ben biliyordum, ben yaşıyordum, ben hissediyordum bu gerçekleri.. İşte bu gerçeklerle doğrulanabiliyor, teneffüs ettiğim bu gerçeklerle dik, dimdik durabiliyor ve onur dolu bir ifadeyle "Ben Rahman'ın kuluyum" diyebiliyordum..

Süpürge almak için Ödemiş'e gitmiyorum artık. Süpürgeleri omuzuma alarak sokaklarda ve pazarlarda "Süpürge var, süpürgeci" diye bağırıyorum. Güzel

bildiğim, güpgüzel gördüğüm bu günler geride kaldı artık. Boş omuzlarıma bakarak "Şimdi ne yapıyorsun? Şimdi ne taşıyorsun?" diyenlere, ezilerek, büzülerek, sıkılarak bakıyor ve bütün cüretimi toplayarak düimin ucunun ucuyla "İslam için çalışıyorum. Okuyorum, araştırıyorum, yazıyorum.." diyorum.

Evet, yazıyorum!.

Fakat dikkat edilirse bir güzel halden, bir güzel durumdan örnek vermek İstediğim bu yazıda, yıllar önceye dönüyorum. "1981 veya 1982 yıllarıydı.." diyorum.

Peki neden?

Neden yıllar önceye dönüyorum?

Neden şimdiki zamandan veya şimdiki halimden örnek vermiyorum?

Açıkça sorulması ve açıkça cevaplanması gereken bu sorunun, tek bir cevabı vardır.,

Örnek veremiyorum..

Çünkü geçmişte kalmasına rağmen yaşadığım, hissettiğim bu kimlik, bu kişilik, şimdiki zamanda ulaşabildiğim, aynı görkemiyle teneffüs edebildiğim bir kimlik veya kişilik değildir. İşte konumuzla ilgili olarak Meh-med'İN bu iki durumunun tahlil edilmesi gerekir.

Ne oldu Mehmed'e?

Yıllar önce yaşadığı, hissettiği bu onurlu kişilikten, bu görkemli kimlikten nasıl düştü, neden seviye kaybetti?

Bu soruların cevabı "Bilgisizlik veya unutkanlık" değildir. 81 veya 82 yıllarındaki Mehmed'in bildiklerinden çok daha fazla şeyler biliyorum şimdiki zamanda. Bu bildiklerim, olumsuz veya kişiyi pasifleştirecek şeyler de değil. 81 veya 82 yıllarındaki Mehmed'i diriltten bilgiler, fazlasıyla şimdiki Mehmed'de de bulunmakta. Rab-bim konusunda, Rahman konusunda, Rahim konusunda, haşır ve hesap konusunda daha açık, daha geniş ve daha derin bilgilere sahibim artık. Ve bütün bu bilgilerle, aynı ifadeyi yine tekrarlıyorum.

Ben, alemlerin Rabbi olan AllalVın kuluyum.. Ben, her rahmetin gerçek sahibi Rahman'ın kuluyum..

Bu ifadeler şüphesiz ki anlamlı geliyor bana. Kimlik kişiliğimin depreştiğini, silkelendiğini, onur ve izzete doğru yükseldiğini hissedebiliyorum.

Fakat 81, 82 yıllarında yaşadığım olay bu değildi. "Ben Rahman'ın kuluyum" derken onur ve izzete doğru yükseldiğimi hissetmenin ötesinde yükselmiştim. Bu onur ve izzet ile başımın arşa doğru yükseldiğini ve değdiğini hissederek bunu ifade etmem, benim için mübalağalı bir ifade değildi.

O halde bu iki Mehmed arasındaki fark neydi ve neden kaynaklanıyordu?

İşte bu sorunun cevabı, İki Mehmed'in kalbi durumundaki ve kalbi yönelişlerindeki farklardı. Biliyor ve utanarak itiraf ediyorum ki o yıllarda kalbi durumum daha geniş, daha temiz, daha sıcak, daha yumuşak olduğu gibi, kalbi yönelişlerim de çok daha samimiydi. Duyduğum, okuduğum, aklederek idrak ettiğim İlahi bir hüküm, coşkun bir sei gibi kalbimi dolduruyor ve bu kutsal gerçeğin damarlarıma, hücrelerime, en ince tüylerimin, en uç noktalarına

ulaştığını hissediyordum. İç dünyam devamlı zenginleşiyor, devamlı genişliyordu. Yüzbinlerce gezegenden ve engin bir uzaydan meydana gelen bu görülen alem, iç dünyamda ancak cüz'i bir yer işgal edebiliyordu.

Koskoca ve apaydınlık bir dünyam olmuştu artık. Bu koskoca dünyamı nasıl taşıdığımı, alemleri içine alan bu koskoca dünyanın, alemlere nasıl sığdığını bilemiyordum. Dolmuşun kapısını açarak "Abi yer var!" diyen muavinin davetine icabet ediyor, iki kişinin arasındaki birbuçuk kanşlık yere oturuyor ve oturduğum yere bakarak "Ben buraya nasıl sığıdım?" sorusunu gizli bir tebessümle düşünüyor, mekandan münezzeh olan Rabbimin, mekana bağımlı olmayan nimetleri karşısında sevinçle şükrediyordum. Oldukça geniş ve oldukça aydınlık olan bu dünyamla birlikte yürüyor, bu dünyamla birlikte oturuyor ve bir yaratık olarak bu muhteşem yaratılış karşısında hayrete düşüyordum. Bütün bunlar delilik miydi? Yoksa duygusal fantazüer mi? Bu durumumu akli olarak sorguladığım zaman bütün bunların gerçek, apaçık birer gerçek olduğunu anlıyordum. Akıl ile bilinmesi, kalp ile hissedilmesi gereken gerçeklerdi bunlar. Bu gerçeklerin kalplerde makes bulması, kalplerde hissedilmesi ise, bizim insiyatifimiz dışında meydana gelen hadiselerdi. Aklımız da dahil birçok yeteneğimizi ve birçok organımızı kendi insiyatifi-mizle kullanabiliyorduk. Fakat kalp böyle değildi!.

Kalplerimizi kendi insiyatitimizle açamıyor, kendi isteğimizle yumuşatamıyorduk. İstedığımız yerde ve istediğimiz zaman bir yudum lokmaya ağzımızı açabildiğimiz gibi, karşılaştığımız gerçeklere kalbimizi açamıyorduk. "Kalpler Allah'ın elindedir" gerçeği, yaşadığımız ve müşahade edebildiğimiz bir gerçektir. Daha açık bir ifadeyle kalbi durumlarımız, İlahi sünnete bağımlı durumlardı. Kalplerin yumuşaması, kalplerin katılaşması, kalplerin mühürlenmesi, kendi yaptıklarımızın Sünne-tullah'a bağışlı sonuçlarıydı.

Yaşanmayan ve yaşatılmayan hükümlere karşı kalplerin katılaşması ise ölümcül sonuçlar veren salgın hastalıklarımızdan biriydi. Nitekim iki Mehmed arasındaki en önemli fark bu noktadaydı. Yaptıklarımın ve yapmam gerekirken yapmadıklarımın bir neticesi olarak,

kalbi durumum eski yumuşaklığını, eski duyarlılığını kaybetmişti. Bu hastalığın en vahim boyutu ise hastalığı reddetmek ve bunun da ötesinde hastalığı, sağlık ve sıhhat olarak telakki etmektir. Tedavisi mümkün olmayan böyle bir duruma gelmediğim için Rabbime hamdediyor, eziklik ve eksiklik duyduğum bu durumdan kurtulabilmek için, yine Rabbime tevekkül ediyorum.

Çünkü muhtacız buna.,

Bildiklerimizin ve bileceklerimizin, öğrendiklerimizin ve öğreneceklerimizin bizlerde yaşaması ve yeşermesi için, Vallahi muhtacız buna.

Akıllı olduğumuzu iddia ediyorsak, varolan ve varolması gereken kalbi ve kalbi yönelişleri nasıl gözdardı edebilir ve nasıl böyle bir akılsızlık yapabiliriz?

Oysa biliyoruz ki İlahi vahiy, insanların hem aklını ve hem de kalbini muhatap almaktadır. Yine biliyoruz ki Resulullah {s.a.v.} birçok irşadında, muhataplarının hem aklına ve hem de kalplerine hitap etmiştir. Ve yine biliyoruz ki sahabelerin

akıllarımızı hayrete düşüren örnek davranışları, temiz akıldan ve tertemiz kalplerden sadır olan davranışlardır.

Bu fgerçekleri dikkate alarak, kupkuru bilgilere sahip bir bilgisayar olmadığımızı ve olmak istemediğimizi yeniden idrak ve ikrar etmeliyiz. Mesela bir bilgisayara "Sana yarın bir dinamit yerleştirip, seni imha edeceğim" bilgisini verebilirsiniz. Bu bilgiyi yüklenen bilgisayara yarın ne olacağı sorulduğu zaman, bilgisayarın cevabı gayet açtk olacaktır.,

Yarın bana dinamit yerleştirilecek ve ben imha edileceğim!.

Bilgisayarın hiçbir korku, üzüntü, sıkıntı, endişe duymadan verdiği bu kaskatı cevabı, ne garip ve ne hazindir ki "Yarın ne olacak?" sorusunu cevaplandıran birçok insandan ve hatta birçok müslümandan da duyabilirsiniz. Bunlar "Yarın ne olacak?" sorusuyla karşılaştıkları zaman şakır şakır konuşmaktadırlar, Efendim!. Yarınlarda ölüm var, kabir var, kıyamet var, haşr var, hesap var, cehennem var, cennet var.

Heyhat!.

Ne söylediğinin idrakında olmayan, ne söylediğini hissetmeyen bu insanlarla bilgisayarlar arasında ne fark var ki?

Kalpleri olmayan bilgisayarlar ile kalpleri katılaşılan bu insanlar arasında ne fark var?

Ve ne olacak

ve ne olabilir ki böylesi bilgilerle? Kalbi bağlantısı olmayan kupkuru bilgilerle, tartışmalardan başka ne yapılabilir ki!.

Birisi kalksa "Cehennem yoktur" dese, bu batıl ifadeye cevap verebilecek milyonlarca müslüman vardır. Çünkü okumuşlardır cehennem ayetlerini ve cehennemin olduğunu biliyorlardır.

Fakat sormak isteriz!.

Cehennemin olduğunu bilen milyonlarca müslümandan, kaç yüz tanesi cehennemden gereği gibi korkuyor ve bu korkuyu yaşıyordu?

Bu korkuyu hissetmiyorlar ve bu korkuyla titremiyorlarsa, cehennemle ilgili bilgilerin, cehennemle ilgili söylevlerin ne faydası vardır?

Gereği gibi korkmadıkları cehennemden, gereği gibi nasıl sakınacaklardır?

Okudukları cennet ayetleri kalplerinde engin bir cennet arzusu, cennet özlemi yankılandırıyorsa, boş ve yararsız şeylerden yüzçevirip cennete doğru nasıl koşturacaklardır?

Oysa örnekler gözümüzün önündedir. Savaş sırasında Resulullah (s.a.v.)'e "Ya Resululâh şimdi öldürülürsem bana ne var?" sorusunu yönelten sahabeye, Resulullah {s.a.v.)"in verdiği cevap tek bir kelimedir.,

Cennet

Bu cevabı alan sahabe yediği hurmaları bir tarafa bırakarak savaş alanına, yani cennete doğru koşturmakta ve şehid olmaktadır. Bir kelimelik bir cevabın etkisi ve neticesi, görüldüğü gibi muhteşem bir etki ve muhteşem bir neticedir.

Şimdi bütün edebiyatçılara ve bütün akıl sahiplerine soruyorum.,

Cennet hakkında ciltler dolusu eser yazsanız, ayfar süren konferanslar verseniz,

kalplerde makes bulmayan ve kalpleri muhatap almayan ifadelerle bu etkiyi meydana getirebilir misiniz?

Elbetteki hayır.. Çünkü bu muhteşem olayın görkemli nedeni, kalbi durum ve kalbi yönelişle ilgilidir. Efendimiz (s.a.v.) kendisine yöneltilen soruya tek bir kelimeyle cevap vermektedir.,

Cennet

Fakat hiçbir şüphemiz yoktur ve hiçbir şüpheniz olmasın ki, Resulullah {s.a.v.) "Cennet" derken, ne dediğini biliyor, ne dediğini hissediyordu. "Cennet" derken, kalbi cennet bahçelerinden bahçeler oluyor, cennet sevinciyle ve cennet arzusuyla titreyordu. Böyle bir dilden ve böyle bir gönülden verilen tek bir cevabın, mü'mtin kalplere tesir etmesi ve bu kalplerde makes bulması ise, Rabbimizin lutfılarından. Çünkü şanı yüce Rabbimiz mü'min kalpleri birleştirdiğini ve birleştireceğini müjdeliyordu. Kalbi bağlantısı bulunan nasihatların, kalbi bağlantısı bulunan sözlerin, diğer mü'min kalplerde makes bulması bu İlahi lutfun açık tecellileriydi.

O halde kendimize gelelim, kendimize gelelim müslümanlar!..

Bilgilenme hususunda kalbi durumun ve kalbi yönelişlerin de dikkate alınması gerektiğini, akıl ve kalp sahibi olan insanlar olarak hatırlayalım. İnsanları yatalak haline getiren kuru bilgilenmeden ve bilgi komasından ancak böyle kurtu tabi liriz. Bilginin ışığına, bilgilenmenin aydınlığına ancak böyle ulaşabiliriz.

Arzuladığımız İslami kimlik ve İslami kişilik , hem aklımızı ve hem de kalbimizi muhatap alan İlahi vahye, hem aklımızla ve hem de kalbimizle yönelmemiz neticesinde meydana gelebilecektir. Katılaştıran veya katılaştırmaya yüz tutan kalplerimizi tekrar tekrar tövbe ile, tekrar tekrar iman ile, tekrar tekrar tevekkül ile ve tekrar tekrar zikir ve salih amel ile yumuşatmaya çalışmalıyız artık.

Ancak bunu gerçekleştirdiğimiz zaman sevinçli ve heyecanlı birer cennet yolcusu olabilecek ve kalplerde makes bulabilecek bir söylemle şöyle diyebileceğiz.,

Haydin cennete!..